

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

3

İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

10 Ekim 2012 Çarşamba

İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU

GÖRÜŞME TUTANAKLARI

10 Ekim 2012 Çarşamba

---0---

K O N U

Sayfa

Türkiye’de Bulunan Mülteciler, Sığınmacılar Ve Yasa Dışı Göçmenlerin Sorunlarının İncelenmesi Amacıyla Kurulan Alt Komisyon Raporlarının görüşülmesi

9:56

İÇİNDEKİLER

	<u>İl</u>	<u>Sayfa</u>
BİRİNCİ OTURUM		1:37
Sinan Aydın AYGÜN	Ankara	1, 9
Ertuğrul KÜRKÇÜ	Mersin	1
Mustafa Sezgin TANRIKULU	İstanbul	1:2, 5, 7, 8
Mahmut TANAL	İstanbul	2:3, 4, 5, 6, 8:9
Levent GÖK	Ankara	3:5, 6:7
Mehmet METİNER	Adıyaman	4, 9
Cemal Yılmaz DEMİR	Samsun	4
Hamza DAĞ	İzmir	5
Ülker GÜZEL	Ankara	6
Hurşit GÜNEŞ	Kocaeli	7, 8:9
Türkiye’de Bulunan Mülteciler, Sığınmacılar Ve Yasa Dışı Göçmenlerin Sorunlarının İncelenmesi Amacıyla Kurulan Alt Komisyon Raporlarının görüşülmesi		9:56
Cemal Yılmaz DEMİR	Samsun	9:10, 16, 18, 27, 43:47, 48, 56
Atila KAYA	İstanbul	11:13
Hurşit GÜNEŞ	Kocaeli	11:12, 13:15, 16, 19, 20, 26, 34:35
Hamza DAĞ	İzmir	12, 17, 21, 40, 42, 52
Levent GÖK	Ankara	12, 16:17, 21, 22, 23, 27, 28, 29, 31, 37:39, 40:47, 48, 51, 54, 55
Yusuf HALAÇOĞLU	Kayseri	12, 13, 23, 24:28,

		30
Mehmet METİNER	Adıyaman	13, 16, 17:18, 19, 20, 21, 23, 25, 26, 28, 29, 34, 35, 37:38, 39, 40, 41, 42, 44, 46, 47:48, 49:53, 54
Mustafa Sezgin TANRIKULU	İstanbul	17, 20, 29, 31:34
Ertuğrul KÜRKCÜ	Mersin	18:22, 23, 24, 55
Kerim ÖZKUL	Konya	20, 26, 29, 39, 40, 48
Mahmut TANAL	İstanbul	21, 27, 31, 37:38, 40:41, 47, 48:54, 55:56
Ülker GÜZEL	Ankara	21, 23:24
İhsan ŞENER	Ordu	22:23, 27, 29, 32, 35, 39, 40, 42:43, 51
Mehmet Naci BOSTANCI	Amasya	29:30
Oya ERONAT	Diyarbakır	33:34, 50, 52
Nevzat PAKDİL	Kahramanmaraş	35:36, 38
Ülker GÜZEL	Ankara	54:55

Açılma Saati: 10.34
Kapanma Saati: 14.22

BİRİNCİ OTURUM

10 Ekim 2012 Çarşamba

Açılma Saati: 10.34

BAŞKAN: Ayhan Sefer ÜSTÜN (Sakarya)

BAŞKAN VEKİLİ: Mustafa Sezgin TANRIKULU (İstanbul)

SÖZCÜ: Yalçın AKDOĞAN (Ankara)

KÂTİP: Yusuf HALAÇOĞLU (Kayseri)

_____0_____

BAŞKAN – Saygıdeğer üyelerimiz, değerli milletvekillerimiz; 24'üncü Dönem Üçüncü Yasama Yılı 13'üncü toplantımızı açıyoruz.

Çoğunluğumuz vardır. Gündeme geçmeden önce, Komisyon üyelerimizden Sayın Malik Ecdar Özdemir İdare Amiri seçildi, onun yerine de Ankara Milletvekilimiz Sayın Sinan Aygün Komisyonumuza dâhil oldular, kendilerine öncelikle “Hoş geldiniz.” diyorum, hayırlı olsun.

SİNAN AYDIN AYGÜN (Ankara) – Sağ olun, teşekkür ediyorum efendim.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, bugün gündemimizde: Başkanlık sunuşları, **Türkiye’de bulunan mülteciler, sığınmacılar ve yasa dışı göçmenlerin sorunlarının incelenmesi amacıyla kurulan alt komisyon raporlarının görüşülmesi.** Bu raporlar 3 adet. Birisi Sakarya ilinde Serbest İkamete Tabi Sığınmacılar Hakkında İnceleme Raporu, diğeri Edirne, İstanbul ve Kırklareli İllerinde Bulunan Geri Gönderme Merkezleri Hakkında İnceleme Raporu, bir diğeri üçüncüsü ise Ülkemize Sığınan Suriye Vatandaşlarının Barındıkları Çadır Kentler Hakkında İnceleme Raporu-2 olarak gündemimizi tayin etmiş bulunmaktayız.

Bu arada, faaliyet raporumuz da hazırlandı aslında, bugünkü toplantıya yetişmedi. İnşallah yarınki toplantıda faaliyet raporu da sizlere takdim edilecek.

Ben gündemimize geçiyorum. Şu anda...

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Mersin) – Gündeme geçmeden önce bir söz isteğim var.

BAŞKAN – Ertuğrul Bey, buyurun.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Mersin) – Bildiğiniz gibi, biz, bu göçmenler, mültecilerle ilgili olarak kurulan alt komisyona o dönem çalışmaların bizi beklemeden hızlı ilerlemesi için sizden gelen, biz olmadan bu Komisyonun kurulması isteğine “evet” demiştik fakat bu tamamen teknik gibi görünen bir şeydi. Ancak bu konu siyasi bir öneme sahip oldu ve bu önemi de koruyacağı anlaşıldığından bu Komisyonun bizi içerecek şekilde yeniden kurulması hem hakkaniyet gereği hem hukuken bizim hakkımız. Bu hakkın iadesini talep ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz, onu değerlendirelim.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, ben de gündeme geçmeden önce çalışma döneminde eksik bulduğum bir iki konuyu gündeme getirmek istiyorum.

BAŞKAN – Raporla alakalı mı?

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Raporla ilgili değil efendim.

BAŞKAN – Raporla ilgiliyse bunu biz gündemde konuşacağız, onun için dedim.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Raporla ilgili değil efendim.

Şimdi, Meclisin üç tane çalışma komisyonu, ihtisas komisyonu, yaz tatili boyunca da çalışma konusunda Genel Kuruldan yetki aldılar. Birisi İnsan Hakları Komisyonu, birisi Dilekçe Komisyonu, diğeri ise Kadın-Erkek Eşitlik Komisyonu. Genel Kuruldan yetki alındı tezkere üzerine. Ancak aradan üç aylık bir... Biz de CHP’li üyeler olarak, İnsan Hakları Komisyon üyeleri olarak, Uludere

Raporu konusunda Komisyonumuzun yaz dönemi boyunca çalışmasını istedik. Hem Komisyon Başkanlığına dilekçe verdik hem de açıklamada bulunduk, sizler de bunları duydunuz.

Şimdi, üç ay boyunca çalışma yetkisi almamıza rağmen, görevli olmamıza rağmen Uludere gibi bir konuda, toplumun vicdanını kanatan, İnsan Hakları Komisyonunun bir taahhüt altına girdiği, kamuoyunda bir beklenti yarattığı bir konuda bir tek toplantı bile yapmadık. Yani toplanabilirdik, alt komisyon toplanabilirdi, çalışma yapabilirdi, Genelkurmaydan istediğimiz belgeleri isteyebilirdik ve bu raporu tamamlayabilirdik en azından fakat Komisyonumuz maalesef toplanmadı. Bu, toplanmamış olmasını ben siyasal iktidara bağlıyorum, Komisyonumuzun bağımsız hareket etmediğine bağlıyorum. Bunu şeye bağlayacağım... Çünkü Uludere konusunda gerçekten de başta siz olmak üzere bir söz verdiniz yani "En geç mayıs ayında tamamlayacağız." dediniz. Sonra bir söz daha verdiniz, "En geç temmuz ayında Meclis kapanmadan tamamlayacağız." dediniz ve üç aylık dönem de boş geçti yani diğer ihtisas komisyonlarından farklı olarak çalışma yetkisi almamıza rağmen boş geçti. Bu konunun İnsan Hakları Komisyonunun çalışmalarına ve güvenilirliğine gölge düşürdüğü görüşündeyim.

Bunun dışında, bu konuda yetki almamıza rağmen bir çalışma yapmadık. Aynı zamanda da Cumhuriyet Halk Partisinin 2 milletvekili, bu nedenle değil ama başka bir nedenle Hatay' da buldukları sırada yurttaşlarımızdan aldıkları bir duyum üzerine Apaydın Kampı' na gittiler ve Apaydın Kampı' na alınmadılar. Bunu kamuoyunda siz de izlediniz. Yani milletvekili sıfatlarıyla oraya gitmelerine rağmen alınmadılar ve Dışişleri Bakanı açıklama yaptı, Dışişleri Bakanlığında alınması lazım falan gibi birçok spekülasyon yapıldı, izin verilmedi. İzin verilmemesine rağmen İnsan Hakları Komisyonunun, Komisyonu da toplanmadan, herhangi bir şey yapmadan, alt komisyonu harekete geçirerek oraya gitmiş olmasını da... Ben İnsan Hakları Komisyonunun bir görevle, Dışişleri Bakanlığı ve Hükümetin verdiği bir görevle oraya gittiği ve Komisyonun, Cumhuriyet Halk Partisinin gündeme getirdiği vahim iddiaları meşrulaştırma amacıyla yani Hükümet iddialarını meşrulaştırma amacıyla oraya gittiği görüşündeyim. Bu tutumu, yaz boyunca, Komisyonun doğru olmamıştır; İnsan Hakları Komisyonunun güvenilirliğine, bağımsızlığına ve tarafsızlığına gölge düşürmüştür.

Çalışmaya başlamadan önce bu görüşlerimi sunmak istedim efendim.

Sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Özur dilerim Başkanım, benim de yine gündemle ilgili değil...

BAŞKAN – Mahmut Bey, buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, ben bu Komisyonun doğal üyesiyim. Komisyonda alınan kararlarla ilgili, yapılan tebligatlarla ilgili bizim Komisyon üyesi olarak kontrol etme, denetleme sorumluluğumuz var. Bu denetleme, sorumluluk yetkisi uyarınca üyesi olmasam dahi bir milletvekilinin bu Komisyonun çalışmalarıyla ilgili belge, bilgi istediği zaman Komisyon Başkanının herhangi bir engelle karşılaştırmaksızın bu bilgileri vermesi lazım. Nedir bu bilgiler? Ne istedim Komisyondan? Niye verilmedi? Bilgi Edinme Kanunu uyarınca bir Komisyon üyesi nasıl zorlanabiliyor? Hangi engellerle karşılaşılıyor? Onu önce bir bilgilerinize sunayım.

Komisyon Başkanına hitaben vermiş olduğum dilekçe, 4982 sayılı Yasa, Anayasa'nın 74'üncü maddesi uyarınca bilgi edinme amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Hakları İnceleme Komisyonu Başkanlığına dilekçe verdim. Dilekçede istenen belge-bilgiler şu, bir: İnsan Hakları İnceleme Komisyonu Hatay Apaydın Kampı'nda incelemede bulunması için Komisyonun toplanmasına hangi usullere göre toplantı günü ve gündemi tebliğ edilmiştir? Gündemin bir fotokopisinin tarafıma verilmesini talep ederim.

Değerli arkadaşlar, ben bu Komisyonun gideceğini basından öğreniyorum. Tebligatı bize yapmadınız, ben tebligatı almadım. Toplantıyla ilgili ve toplantının gündemi, herhangi bir üye aldı mı arkadaşlar? Hanginize tebliğ edildi bu? Yani bizim toplantı gündemimiz, toplantı günü bize usulü dairesinde tebliğ edilmeden, bildirilmeden bu mümkün mü? Bir sefer, bunu öncelikle öğrenmek isterim yani böyle biz bakkal usulü, hesabı çalışamayız. Bir işletmenin dahi, bir kurumun dahi kendisine özgü has kuralları vardır. Bizim bildiğimiz, gayet rahat, Komisyonumuzun İç Tüzük'e göre çalışması gerekiyor. İç Tüzük'e göre de toplantı gündemiyle birlikte bize tebliğ edilmesi lazım veya ilan edilmesi lazım. Nerede ilan edildi? Ben nerede bunu gözden kaçırdım? Bunu öğrenmek isterim. Hakikaten bu doğru bir hadise değil. Bu aynı zamanda Komisyonun, İnsan Hakları Komisyonu yani bir üst kurul olması, herhangi bir siyasi, tüm siyasi mülhazaların üzerinde olması gereken bir kurumun bu şekilde hareket etmesinin ben Komisyonun amacıyla, özülle bağdaşmadığını vurgulamak isterim.

İki: Türkiye Büyük Millet Meclisi İç Tüzük'ün 26'ncı maddesine göre Komisyon toplantısına çağrı en az iki gün önceden yapılır. Toplantı çağrısı hangi tarihte yapılmıştır? Toplantı hangi tarihte yapılmıştır? Bu çağrıda gündem belirtilmiş midir? Hâlen ben bunu bilemiyorum. Bunu ne kadar öğrenmeye çalıştıysak da -sizi telefonla aradım Sayın Başkan, yoğunluğunuzdan olabilir, toplantılarınız olabilir, dönüş yapamayabilirsiniz ama- yazılı olarak başvuruda bulunduğum hâlde bu hususta cevap alamadık. Toplantı gündemi nedir, kimler katılmıştır, bu bilgiyi verdiniz ancak -yani kimlerin katıldığına ilişkin bir fotokopi aldım ama- sağlıklı, güven açısından da nasıl bugün toplantı gündemini bize tebliğ ettiyseniz, hepimiz buradaysak, kimlerin burada olduğu tespit ediliyorsa... Belki, bildirmiş olsaydınız belki gelip... Burada o gün toplantı yapılmamış da olabilirdi. Yani eski tarihli toplantıların düzeldiğini biz kurumlarda çok görüyoruz veya toplantılar yapılır, imzayla tamamlatıldığını da biz çok iyi biliyoruz ama maalesef benim kafamdaki bu sorular hâlen giderilmiş değil. Benim öncelikle bu Komisyonun...

BAŞKAN – Toparlayalım, gündeme geçeceğiz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – ... bu tür toplantıları, bu tür gündemleri yaparken ve bunları... Bilgi Edinme Kanunu'yla dilekçe verdiğim hâlde hâlen bilgi verememişsiniz. Bilgi Edinme Üst Kuruluna müracaat ettim bu konuyla ilgili yani hakikaten bu vahim bir durum. Eğer siz bu Başkanlık görevini yapamıyor iseniz, sizden istirham ediyorum, bunu yapabilecek başka bir arkadaş seçelim. Bizi bu anlamda zor durumlarla karşı karşıya bırakıyorsunuz. Bizi, görevimizi yapamaz durumuyla karşı karşıya bırakıyorsunuz. Siz ne kadar bu konuda -şahsınızla ilgili bir sürtüşmem yok- tamamen...

BAŞKAN – Mahmut Bey, toplantıya başlamadan toplantıyı germeyin lütfen.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Germiyorum ama bakın, bu her üyenin en doğal hakkıdır netice itibarıyla. Sizden istirham ediyorum bu konulara hassasiyet gösterirsek sevinirim.

Teşekkür ediyorum hepinize.

BAŞKAN – Levent Bey, sizin de var mı? Başka CHP'den arkadaşlar var mı arkada?

Buyurun Levent Bey.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, değerli üyeler; ben de hepinizi sevgiyle, saygıyla selamlıyorum. Yeni yasama dönemi faaliyetlerimiz umarım başarılı geçer.

Sayın Başkan, sizin de bu yasama dönemine yeni bir imaj tazelenerek girdiğinizi görüyorum.

BAŞKAN – Sizlere layık olmaya çalışıyoruz Levent Bey.

LEVENT GÖK (Ankara) – Geçtiğimiz dönemde İnsan Hakları Komisyonunun son derece yıpranan ve bozulan imajının bu şekli değişiklikle düzelineceğini belki düşünebilirsiniz. Umarım bundan sonraki çalışmalarınız daha arzu edilen seviyelerde gerçekleşir ama şekli değişiklikle imaj düzeltme şansı yoktur İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun.

İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu, değerli arkadaşlarım, çok ciddi bir saygınlık erozyonuna uğramıştır, Sayın Başkan, bizzat sizin sayenizde. Bu Komisyon, Türkiye'de pek çok mazlum insanın sesi olabilecek bir Komisyondur. Gerçekten önemli çalışmalara da imza attığımız dönemler oldu, ciddi bir dayanışma gösterdiğimiz dönemler de oldu ama özellikle Uludere olayından sonra Komisyon, insan hakları ihlallerinin üzerine gitmek yerine, bunları örten bir Komisyon hüviyetine ne yazık ki büründü.

Bu Komisyon, Türkiye'nin yakın tarihinin en trajik hadisesini, üstelik olay yerine giderek inceleme yapmak suretiyle ve oradaki insanlara ve tüm Türkiye'ye daha martta raporumuzu açıklayacağımızı beyan edip daha sonra bunu nisana, daha sonra mayısa, daha sonra temmuza denmek üzere taahhütlerde bulunmasına rağmen, bir adım ilerlemeyen bir alt çalışmayı yürütüyor. Burada temel sorunların –Uludere'yi kastediyorum- hiçbirinin cevabı gelmediği gibi, cevabı gelmesi yönünde de hiçbir inceleme yapılmadı.

Tatili boşa geçirdik Sayın Başkan. Tatilde çalışma kararı alınmasına, bizim de CHP'li üyeler olarak Komisyonu toplantıya bir iki defa çağırma teşebbüsümüze rağmen bunların hiçbirine icabet etmediniz. Kaldı ki kritik soruların daha cevapları gelmedi. Bu Komisyon Raporu'ndan siz ne bekliyorsunuz, ne yapacaksınız? Dinletmek istediğimiz, Genelkurmaydan, bu konudaki askerî yetkilileri dahi çağırmadınız. Bu Komisyon, özellikle Apaydın Kampı'yla ilgili olarak bir talimat komisyonu hüviyetine ne yazık ki sayenizde büründü. Basından öğrendik biz, Apaydın Kampı'na, Dışişleri Bakanı "Ben İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu'na söyledim, onlar dilekçeyle başvuracaklar, onlara izin vereceğiz." dedi. Böyle mi olmalıydı bu iş?

BAŞKAN – Levent Bey, çarpıtmayın. Bakın, böyle bir şey var mı Allah aşkına?

LEVENT GÖK (Ankara) – Aynen böyle.

BAŞKAN – Yani burada bütün, bakın, Anadolu Ajansından alabilirsiniz, her yerden alabilirsiniz, ajanslardan. Böyle bir şey söyledi mi? Hakikaten sizi dürüstlüğe davet ediyorum.

LEVENT GÖK (Ankara) – Aynen söylemiştir. Eğer bunları...

BAŞKAN – Bakın, çarpıtmayın.

LEVENT GÖK (Ankara) – Ben Dışişleri Bakanının demecini önünüze koyarsam ne yaparsınız?

BAŞKAN – Koyun, ne yapacağımızı o zaman konuşuruz. Koyun bakalım önümüze.

LEVENT GÖK (Ankara) – Ben derhâl koyarım onu.

BAŞKAN – Koyun onu, görelim bakalım. Çarpıtmayın.

LEVENT GÖK (Ankara) – Derhâl koyarız, hemen çıkartırız çünkü hepsi bunların kayıtlı.

BAŞKAN – Kayıtlı, her şey kayıtlı.

LEVENT GÖK (Ankara) – Dışişleri Bakanı aynen şunu söyledi: “İnceleme Komisyonu başvuracak, onlara izin vereceğiz.”

dedi.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – “Başvurusu var, değerlendiriyoruz, gidecekler.” şeklinde.

LEVENT GÖK (Ankara) – Arkadaşlar, hiç öyle söylenilmedi.

CEMAL YILMAZ DEMİR (Samsun) – “Ben Komisyon Başkanına söyledim, onlar bize başvuracak.” dediniz. Şimdi tevil

ettiniz.

BAŞKAN – Evet. Niye çarpıtıyorsunuz Levent Bey?

LEVENT GÖK (Ankara) – Hayır, hayır, kesinlikle çarpıttığımız yok. Dışişleri Bakanının sözleri aynen öyledir. O sözleri çıkartırız. Kaldı ki, bakın...

BAŞKAN – Levent Bey, bakın, size iyi niyet gösterisi olarak ben –hepinize- söz verdim.

LEVENT GÖK (Ankara) – Efendim, onun iyi niyetle ne alakası var?

BAŞKAN – Bir dakika... (Gürültüler)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ne iyi niyeti ya?

BAŞKAN – Bir dakika... Şu anda daha gündeme geçmedik. Burada gündem dışı söz alıp da hepinizin konuşması diye bir şey yok. Şu an gündeme geçeriz, bakın, gündeme geçeriz, gündemde konuşursunuz bunları ama ben gündeme geçmeden önce sizlere birkaç kelimelik söz verdim. Siz hep farklı farklı konulardan gündemi saptırmaya uğraşıyorsunuz. Buna müsaade edemem Levent Bey, buna müsaade edemem.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Geçeriz gündeme, gündemde konuşursunuz, ne söyleyecekseniz söylersiniz.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, anlıyorum ki... Lütfen açar mısınız, kayıtlara geçsin?

BAŞKAN – Sizi gündemle alakalı konuşmaya davet ediyorum. Bakın, daha gündeme geçmedik ama gündemle ilgili konuşacağınızı söylediniz, sözünüzde durmanızı istirham ediyorum.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, daha İkinci Dönemin daha birinci gününde, daha birinci dakikasında tahammül edemediniz.

BAŞKAN – Evet, sayenizde.

LEVENT GÖK (Ankara) – Anlaşıyor ki imaj değişikliğiniz de bir işe yaramamış.

Şimdi, özellikle, Apaydın Kampı'na giden arkadaşlarımızın daha raporları kendi aralarında tartışmadan -AKP'li üyeleri kastediyorum- verdikleri demeçler de bir ibretlik konusudur.

BAŞKAN – Levent Bey, buna geleceğiz, gündemimizde geleceğiz. Gündemimiz zaten Apaydın Kampı, gündemimizde geleceğiz.

LEVENT GÖK (Ankara) – Eğer siz sözlerimizi kesmek istiyorsanız...

BAŞKAN – Hayır, kesmeyeceğim sözünüzü.

LEVENT GÖK (Ankara) – ... bu şekilde devam edemem.

BAŞKAN – Gündeme geldikten sonra kesmeyeceğim ama bakın, siz, şu anda gündeme girmeden...

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, ben sözlerimi toparlayacağım.

BAŞKAN – Kusura bakmayın.

LEVENT GÖK (Ankara) – Ben sözlerimi toparlayacağım ama bu şekilde toplantıyı yürütemeyiz.

BAŞKAN – Böyle bir toplantı usulü yok.

LEVENT GÖK (Ankara) – Bu nasıl bir müdahale böyle Sayın Başkanım?

BAŞKAN – Böyle bir toplantı usulü yok Levent Bey.

LEVENT GÖK (Ankara) – Bu nasıl müdahaledir ya?

BAŞKAN – Böyle bir müdahale şekli var.

LEVENT GÖK (Ankara) – Üç aydan sonra olur mu öyle şey?

BAŞKAN – Var böyle bir müdahale şekli... (Gürültüler)

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, bir saniye...

BAŞKAN – O zaman açmayalım toplantıyı, herkes konuşsun bir tur, sabaha kadar konuşalım burada.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sezgin Bey, bakın, siz bir söz istediniz, size söz verdim, tamam mı?

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkanım, bir saniye. Üç ay sonra toplanıyoruz, Başkanlık Divanını toplamadınız. Gündem konusunda bize danışmadınız, gündemi tayin ettiniz. Sizin gündeminiz...

BAŞKAN – Gündem belli.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Üç ayın eleştirisini yapmayalım mı?

BAŞKAN – Gündeme geçtikten sonra yaparsınız, gündeme geçmeden yapamazsınız Sezgin Bey.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Gündemi siz belirliyorsunuz. Nezaketten bizi çağırırsınız, bir gün önce bizi çağırırsınız, nezaketten...

BAŞKAN – Hayır efendim, gündem bu, gündemi size gönderdik.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Nezaketten bizi çağırırsınız bir gün önceden, bir günü beraber tayin ederiz.

Aradan bir yıl geçti, bir gün çağırmadınız ya!

LEVENT GÖK (Ankara) – Gündem önermeye hakkımız var Sayın Başkan. Siz daha kurulun çalışma yöntemini bilmiyorsunuz.

BAŞKAN – Levent Bey, o zaman burada herkes konuşsun efendim sabaha kadar.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – E, tabii herkes konuşacak!

BAŞKAN – Konuşsun! O zaman, bir usul yok, yöntem yok, herkes konuşsun burada, öyle mi? Böyle bir yöntem var mı? Burası Meclis.

LEVENT GÖK (Ankara) – Bizim de üyeler olarak gündem önerme hakkımız var.

BAŞKAN – Önerin gündeminizi.

LEVENT GÖK (Ankara) – Yani siz daha çalışma yöntemini bilmiyorsunuz.

BAŞKAN – Önerseydiniz, yazılı olarak gelseydi bana.

LEVENT GÖK (Ankara) – Biz yazılı olarak size kaç defa...

BAŞKAN – Sizin önerme hakkınız var, benim de almama hakkım var. O kadar!

LEVENT GÖK (Ankara) – Yani siz bu kadar önemli konuları almama...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – İnsan Hakları Komisyonu Başkanına bu dil ve üslup yakışmaz, söyleyeyim ben. Gerçekten yakışmıyor.

BAŞKAN – Ama siz daha toplantının başında şeyden çıkıyorsunuz.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Tabii eleştireceğiz ya! Niye bu kadar tahammülsüzsünüz?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Beyefendi, burası bakkal dükkânı değil. Dilekçeyi alırsınız, gündeme alınır, karara sunulur.

Almama hakkın yok, öyle bir keyfilik yok. Yapma bu işi.

BAŞKAN – Evet, şimdi, Mahmut Bey, geliyorum, bakın. “Nereden gittiniz toplantıya..”

LEVENT GÖK (Ankara) – Bizim toplantı başlamadan önce gündem önerme hakkımız var.

BAŞKAN – “Nereden gittiniz toplantıya” diyorsunuz. Mahmut Bey, size cevap veriyorum şimdi, bakın.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Beyefendi, bana cevap vermeyin. Böyle bir usul yok. Herkese laf yetiştirme gibi bir göreviniz yok. Başkan sükûneti sağlar. Başkan sükûneti sağlar. Başkan herkese laf yetiştirme makamı değil. Bir dinleyin, lütfen!

HAMZA DAĞ (İzmir) – Siz Başkanı eleştirdiniz. Kimseyi eleştirmediniz.

BAŞKAN – Size birer dakika, ikişer dakika söz verdim.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, bir izin verin, arkadaş bir toparlasın, bitirsin konuyu.

ÜLKER GÜZEL (Ankara) – Efendim, müsaade ederseniz, bir toplantının...

LEVENT GÖK (Ankara) – Benim daha sözlerim bitmedi.

BAŞKAN – Levent Bey, sözlerinizi toparlarsanız size söz veririm.

LEVENT GÖK (Ankara) – Yani ben, böyle, polis devleti anlayışıyla...

BAŞKAN – Polis devleti anlayışı yok burada.

LEVENT GÖK (Ankara) – ...İnsan Hakları Komisyonu Başkanının...

BAŞKAN – Böyle “Ben yaptım, oldu.” Anlayışına ben müsaade etmem Levent Bey.

LEVENT GÖK (Ankara) – Ben de sizin bu tavrınıza müsaade etmem Sayın Başkan.

BAŞKAN – O zaman kusura bakmayın.

LEVENT GÖK (Ankara) – Siz kusura bakmayın. Toplantıyı daha başından çığırından çıkardınız.

BAŞKAN – Siz çıkardınız çığırından.

LEVENT GÖK (Ankara) – Eleştiriye tahammülünüz yok.

BAŞKAN – Bak, Sezgin Bey’e söz verdim, Ertuğrul Bey’e söz verdik; birer cümleyle, ikişer cümleyle neyse meramını anlattılar.

LEVENT GÖK (Ankara) – Evet?

BAŞKAN – Siz direkt Apaydın konusuna geçtiniz. Biraz sonra geçeceğiz, gündemimizde var, o zaman konuşursun.

LEVENT GÖK (Ankara) – Apaydın konusunda ağzımı açmadım daha.

BAŞKAN – Konuşursun daha sabaha kadar. Gündemimiz bu.

LEVENT GÖK (Ankara) – Ben girmedim bile Sayın Başkan.

BAŞKAN – Girdiniz, Apaydın’ dan bahsettiniz deminden beri.

LEVENT GÖK (Ankara) – Siz üç aydır Sakarya’ da evinizde yatarken...

BAŞKAN – Biz yatmadık Beyefendi, yatmadık.

LEVENT GÖK (Ankara) – ... bütün basının takip ettiği hadiseler var. Herkes her gün kapımızı çaldı “Bu konuda ne diyorsunuz?” diye. Siz farkında mısınız Türkiye’ de neler olduğunu?

BAŞKAN – Farkındayız hepsinin, farkındayız.

LEVENT GÖK (Ankara) – Neyin farkındasınız?

BAŞKAN – Daha sonra konuşacağız bunları, biraz sonra konuşacağız.

LEVENT GÖK (Ankara) – Ne olacak yani beş dakikalık bir...

BAŞKAN – Gündeme geçeceğim. Biz de aynı şeyi söylüyoruz. Bakın, evet, yirmi beş dakika oldu.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkanım, olabilir yani saatimiz mi var bizim?

BAŞKAN – Saatimiz var elbette.

LEVENT GÖK (Ankara) – Üç aydan sonra toplantı...

BAŞKAN – Bizim gündemimiz var, saatimiz var. Burası gündemsiz, saatsiz bir yer değil.

LEVENT GÖK (Ankara) – Yani siz istiyorsunuz ki eli sopalı bir komisyon yapsın.

BAŞKAN – Hayır, öyle bir şey istemiyoruz.

LEVENT GÖK (Ankara) – Yok öyle bir şey!

BAŞKAN – Bizim böyle bir tavrımız olmadı bu zamana kadar.

LEVENT GÖK (Ankara) – Yani siz burada gerçekleri istediğiniz kadar örtbas edeceksiniz...

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın sözünüzü, lütfen tamamlayın.

LEVENT GÖK (Ankara) – ...ağzımızı açtığımız zaman keseceksiniz. Var mı böyle bir şey?

BAŞKAN – Lütfen tamamlayın sözünüzü.

LEVENT GÖK (Ankara) – Bir kere, sizi şiddetle kınıyorum Sayın Başkan. Yani geçen seferkinden çok daha kötü bir Ayhan Sefer Üstün var karşımızda.

BAŞKAN – Acaba geçen seferden fazla...

LEVENT GÖK (Ankara) – Ben Mahmut Tanal’ ın görüşüne katılıyorum.

BAŞKAN – Siz kendinize biraz bakın.

LEVENT GÖK (Ankara) – Bu şekilde yürütme şansınız yok bu İnsan Hakları Komisyonunu. İnsan Hakları Komisyonu eleştirel olacaktır, acımasız olacaktır, bunlara tahammül edeceksiniz.

BAŞKAN – Hakarete maruz bırakmam kendimi.

LEVENT GÖK (Ankara) – Bunlarda hakaret yok.

BAŞKAN – Hakaret var burada.

LEVENT GÖK (Ankara) – Bunların hiçbirinde hakaret yok.

BAŞKAN – Ve usulsüzlük var.

LEVENT GÖK (Ankara) – Tam tersine...

BAŞKAN – İnsan Hakları Komisyonu usulsüzlük değildir.

LEVENT GÖK (Ankara) – Tam tersine görevini yapmayan ve İnsan Hakları Komisyonunun saygınlığını zedeleyen bir çalışma yöntemi var şu anda. Ben bunu görüyorum, gözlüyorum.

BAŞKAN – Sizin sayenizde oluyor Levent Bey, sizin sayenizde.

LEVENT GÖK (Ankara) – Örnek verir misiniz hangi sayenizde oluyor? İnsan Hakları Komisyonu, raporlarıyla, eleştirileriyle konuşur. Sizin ben, tek bir, ağzınızı açıp da bu konularda bir şey söylediğiniz görmedim Sayın Başkan. Yani Türkiye’de dünya kadar olay oldu, Türkiye’de dünya kadar takip edilmesi gereken sorun oldu ve siz ortada yoksunuz, toplantıya çağırılmamıza rağmen yoksunuz. Ben Ankara’dayım, ısrarla takip ediyorum. Geliyorum, buradaki meseleleri biliyorum, yaklaşımları biliyorum ama hiçbiriniz ortada yoksunuz. Elbette bunlara isyan etmek de benim hakkımdır.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Şimdi, değerli arkadaşlar, Sayın Mahmut Tanal’ın, toplantı ne zaman yapıldı, böyle bir kararımız var mı gibi birtakım eleştirileri oldu. Biz göçmenlerle ilgili alt komisyonu ne zaman kurmuşuz? 8 Aralık 2011’de. Yani böyle bir alt komisyonumuz var mı? Var. Bundan önce çalışmalarını yürütmüş mü? İnceleme yapmış mı? Sayısız raporlar yayınladı. Daha önce İzmir’e gitti, başka yerlere gitti, biliyoruz.

Şimdi, bunun dışında bizim son toplantımızda almış olduğumuz bir karar var mı, çalışma kararımız? Tatilde de çalışma kararımız var. Peki alt komisyon çalışmaları konusunda bir karar alırken, bir yere giderken ne zaman toplantı yapmış da şuraya gidelim diye bir karar almış? Ne zaman tebliğ yapmış üyelere? Bu genellikle şöyle olur: Ya Başkan ya Alt Komisyon Başkanı ya da Üst Komisyon Başkanı bir telefon trafiği yapar, istişarelerde bulunur, ondan sonra yazılarını yazar. Bu arada aldıkları, Meclis Başkanlığından aldığı onay çerçevesinde çalışmalarını yürütür.

Sezgin Bey, elinizi vicdanınıza koyun. Sizinle istişare yapmadık mı? Diğer arkadaşlarımızla, Atilla Bey, siz buradasınız.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Ben sizi aradım Sayın Başkan telefonla.

BAŞKAN – Hayır, hayır. Bir dakika. Size dedim ki “Onay bekliyoruz Başkandan, böyle bir düşüncemiz var. Sizinle istişare edeceğiz.” Daha sonra gene konuştuk. Bakın, yine, tekrar görüştük.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sizden önce ben de bir televizyonu izliyordum -bakın, iyi hatırlayın, bir saniye, suçlamadan önce- NTV’yi izliyordum. Dışişleri Bakanının konuşmasını gördüm, sizi aradım.

BAŞKAN – Aradınız.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Siz de bana dediniz ki: “Ben de şimdi şeyde duydum, NTV’yi ben de izliyorum.”

BAŞKAN – Hayır, NTV’yi ben de izliyordum, Bakanın açıklamasını duydum. Ancak şu var...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Demek ki daha önce istişare etmişsiniz, bizim haberimiz yok.

BAŞKAN – Hayır, istişare ettik. Ben Bakana “Bu konuda bizim bir düşüncemiz var.” dedim. Ondan sonra Bakan sabah açıkladı bunu.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Komisyon üyeleri sizin bu görüşünüzü biliyor muydu?

BAŞKAN – Bir saniye efendim, bir saniye. Biz bunu size aktardık. Sizinle de görüştük daha sonra, telefon açtınız.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Telefon açtım, bilgi almak istedim ne oluyor diye.

BAŞKAN – Sonradan diğer arkadaşlarımızla görüştük, Mehmet Bey aradı, diğer arkadaşlarımızla görüştük ve ben Dışişleri Bakanlığında “Bakın, böyle bir düşüncemiz var....” Bazıları mesela diyorlar ki “Acaba Dışişleri Bakanlığında izin mi aldı?” Böyle bizim izin alma yöntemi yok.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – “Böyle bir düşüncem var.” diye..

BAŞKAN – “Böyle bir görüşümüz var, düşüncemiz var.” demişiz, bakın, “Böyle bir düşüncemiz var.” demişiz. Ondan sonra Meclis Başkanlığından onay almışız. Bakın, Mahmut Bey aradı: “Ben de gelmek istiyorum.” Sezgin Bey, siz aradınız: “Ben de gelmek istiyorum.” Birçok arkadaşımız muhalefetten: “Ben de gelmek istiyorum.” “Evet, toplantının gidiş tarihini ayarlamaya çalışıyoruz. İnşallah gideceğiz.” diye bir açıklamada bulunduk.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, aynı gün gitseydiniz gelecektik. Sekiz gün sonra gittiniz. Sekiz gün sonraya zemin hazırladınız, öyle gittiniz. Aynı gün gitseydiniz!

BAŞKAN – Ertuğrul Bey, siz gelmek istediniz. Kaç defa telefonda görüştük?

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Biletlerimiz nasıl alınacak, nasıl yapılacak falan filan...

BAŞKAN – Hayır, hayır. “Sizi de götürmek istiyoruz.” diye açıklama yaptım, söyledim ama taa ki ne zaman Sayın Kılıçdaroğlu size oradan talimat verdi, siz ondan sonra vazgeçtiniz.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Efendim, tamamen çarpıyorsunuz. Bakın, tamamen çarpıyorsunuz.

BAŞKAN – O zamana kadar hepiniz gelmek için can atıyordunuz.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sekiz gün sonra gittiniz, sekiz gün sonra! Biz size “Aynı gün gidelim.” dedik. Validen izin mi alacaksınız? Bakandan izin mi alacaksınız?

BAŞKAN – Validen falan izin almamız değil. Bizim işlemlerimiz Meclis Başkanlığından onaylı. İşte, bakın, Meclis Başkanından aldığımız onay burada.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Aynı gün gidebilirdiniz. Sekiz gün sonra gittiniz. Böyle bir şey var mı? Bakanlıktan izin mi alacaksınız? Böyle bir uygulama olur mu ya?

BAŞKAN – Meclis Başkanının onayı burada, onaysız biz gidemeyiz. İşte burada. Sizin masraflarınızı da, her şeyi Meclis Başkanlığı karşılıyor.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Tamam da yani bu, sekiz günün gerekçesi mi?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Temizlik yapıyor.

BAŞKAN – Sekiz gün değil. Biz açıklandıktan dört iş günü sonra oraya gitmişiz.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – İki gün de cumartesi-pazar.

BAŞKAN – Cumartesi-pazar falan değil. Dört iş günü sonra gitmişiz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Temizlik yapılması için niye o süreyi geçirdiniz?

BAŞKAN – Temizlik yapıp yapılmadığını Mahmut Bey biraz sonra konuşacağız.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bunlar doğru bilgiler değil ki.

BAŞKAN – Ama şimdi, usulsüz gitti iddiasında bulunuyor arkadaşlar, bu yanlış, bunu ben biraz...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Bize danışmadınız, kimseye danışmadınız. Düşüncemiz var değil.

BAŞKAN – Bunu sizinle istişare gittik, gideceğimizi konuştuk, şu tarihte gideceğiz diye söyledik.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Daha önce görüşmüştünüz, daha önce Bakanla görüşmüştünüz. Ben sizi aradım, ben sizi aradım.

BAŞKAN – Evet, bakın, ben de size bunları, Mahmut Bey’e bunu ben göndermişim. Ne zaman?

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Sayın Başkan, siz Dışişleri Bakanlığında mı müracaat ettiniz?

BAŞKAN – Müracaat etmedik, “Böyle bir düşüncemiz var.” diye Dışişleri Bakanlığımıza yazı yazdık.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Niye Dışişleri?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sizin muhatabınız Dışişleri mi? İçişleri değil mi sizin muhatabınız?

BAŞKAN – Niye Dışişleri? Bizim, bakın, daha önce de...

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Burası son derece kritik.

BAŞKAN – Evet, onu biraz sonra açıklarız, bunları açıklarız.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Çünkü Hükümeti zorda bırakacak olan Dışişleri Bakanlığı.

BAŞKAN – Daha önce de yine Dışişleri Bakanlığımıza bunu bilgi vermiştik.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Orasının tedbir alması gerekiyordu.

BAŞKAN – Onları da açıkladık, onu açıklarız.

Evet, değerli arkadaşlar, bizim yaptığımız işlemde bir usulsüzlük yok. İşte, burada, Mahmut Bey'e de bunları açıkladık.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bana açıklamadınız. Ben Bilgi Edinme Üst Kuruluna gittim, Bilgi Edinme Üst Kurulunun şimdi kararını bekliyorum. Bana bilgileri eksik veriyorsunuz. Böyle Komisyon Başkanlığı olmaz.

BAŞKAN – Hayır, bilgiler tam verildi, bilgiler, her şey tam burada, diğer isteyen arkadaşlarımıza da verebiliriz.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Niye AFAD değil, Dışişleri Bakanlığı?

BAŞKAN – Hangi usulle gitmişiz, hangi usulle gelmişiz hepsi belli.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Dışişleri Bakanlığı nereden biliyor? Niye AFAD'dan izin almam gerektiği bana söylendi de size AFAD'dan değil Dışişleri Bakanlığından istendi?

BAŞKAN – Bakın, AFAD'la alakalı biz sadece bilgi verdik, AFAD'dan biz izin almadık.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Tabii, çünkü AFAD'dan izin almanız gerekiyordu, AFAD'ın yeri orası ama Dışişleri Bakanlığı istedi sizin gelmenizi. Onu sıkıntıdan kurtarmanız geriyordu.

BAŞKAN – Dışişleri Bakanlığına da AFAD'a da bilgi verdik. Böyle bir şey...

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Döneceğiz diye bilgi vermişiz yani.

BAŞKAN – Kesinlikle işte, yazılar burada, basına dağıtırız.

Evet, şimdi, gündeme geçiyoruz.

SİNAN AYDIN AYGÜN (Ankara) – Başkanım, bir şey söyleyebilir miyim? Bu iyi mal kullanmamak, güzel mal kullanmamak, günü geçmiş mal kullanmak da insan haklarına aykırıdır bence, değil mi? Bu suların tarihi geçmiş Başkanım, son kullanma tarihi geçmiş, insan haklarına aykırı.

BAŞKAN – Öyle mi? Teşekkür ederim.

Evet, şimdi, gündeme geçiyoruz değerli arkadaşlar.

Alt Komisyon Başkanı Sayın Cemal Yılmaz Demir'e öncelikle söz vereceğim.

Değerli arkadaşlar, üç ayrı rapor var, üç ayrı raporla alakalı görüşmeyi de aynı anda açıyoruz, görüşlerinizin hepsini söyleyebilirsiniz.

CEMAL YILMAZ DEMİR (Samsun) – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyesi arkadaşlarım; ülkemiz bulunduğu konum itibarıyla üç kıtanın geçiş noktasında olup doğal bir köprü durumundadır. Ülkemizin bu özel durumu yasa dışı göçmenlerle sürekli muhatap olmamıza neden olmaktadır. Yasa dışı göçmenler ülkemizi önceki yıllara kadar transit geçiş için kullanırken son yıllarda çoğunlukla varılması gereken nihai ülke olarak hedeflemektedir. Bunda dünya ülkelerindeki ekonomik istikrarsızlıklar kadar Türk ekonomisinin sürekli ivme kazanmasının büyük payı vardır. Komşu ve çevre ülkelerdeki insanlar çatışmadan, kargaşadan, fakirlikten kurtuluşu ülkemizde aramaktadırlar. İnsanlar bize, ülkemize bu gözle bakıyor, umudu bizde arıyorlar. Türkiye artık eski Türkiye değil, bu güçle sürekli karşı karşıya kalacağız. Bütün bunlara hazırlıklı olmalıyız.

Büyük insanlık dramlarına sahne olan göç ve sığınma vakalarında güvenlik ve diğer insani ihtiyaçların öncelikle giderilmesi hedeflenmekte ve bu bakımdan bu vakalar insan hakları ekseninde ve insani açıdan değerlendirilmektedir. Bu itibarla göç ve sığınma olgusu öncelikle içinde bir insanlık dramı içeren, topraksız, evsiz, barsız ve gelecek umudu olmayan insanların oluşturduğu bir vakıa olarak nitelendirilmekte ve bu vakıa insan hakları temelinde insani açıdan ele alınıp irdelenmektedir. Sınırlarımızda yakalanan yasa dışı göçmenlerin sınır dışı edilene kadar barınma, iye ve sağlık ihtiyaçlarının karşılanması ülkemizin taraf olduğu ve mükellefiyet altına girdiği uluslararası anlaşmaların bir gereğidir.

İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu bünyesinde mülteciler, sığınmacılar ve yasa dışı göçmenlerin sorunlarının incelenmesi için bir alt komisyon kurduk. Ülkemize çeşitli sebeplerle sığınan binlerce göçmenin bulunduğu birçok ilden örnek olarak Sakarya'yı belirledik. Bu amaçla ilk olarak 12 Mart 2012'de Sakarya'da bir dizi incelemede bulunduk, yerel yöneticiler, sivil toplum kuruluşlarıyla bir dizi toplantı gerçekleştirdik, fikir ve çözüm önerilerini ele aldık. İki yıl önce sığınmacılar için uydu kent olarak tayin edilen Sakarya iline bu süre içinde 2 binin üzerinde kişi yerleştirilmiş. Sakarya halkı ve sivil toplum örgütleri bu sayının artışıyla endişe etmekle beraber oluşturulan uydu kentlerin sığınmacı kapasitelerinin belirlenmesi istenilmekte.

Alt komisyon olarak 10-11 Mayıs 2012 tarihlerinde de Edirne, Kırklareli ve İstanbul geri gönderme merkezlerinde bir dizi inceleme daha gerçekleştirdik. Yine, burada, yerel yöneticiler ve özellikle insan hakları alanında faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşlarıyla da görüşmeler yaptık. Komisyon olarak 3-5 Eylül 2012 tarihinde Türkiye'ye sığınan Suriye vatandaşlarının Hatay ilinde misafir edildiği konaklama merkezlerinde incelemelerde bulunduk. Türkiye'nin açık kapı politikası sonucunda ülkeye kabul edilen Suriye vatandaşlarına uluslararası hukuk teamülleri uyarınca geçici koruma statüsü verilmiştir. Böylece Suriye'deki durum normale dönene kadar Türkiye'de bir anlamda misafir konumunda barındırılmaktadırlar. Sığınan kişilerin sayıca çok olması bu statünün verilmesinde en büyük etkidir. Bu hukuki statü kapsamında söz konusu kişilerin sınırdan girişlerine izin verilmekte olup her türlü insani ihtiyaçları karşılanmakta ve güvenlikleri sağlanmaktadır.

İncelemenin konusu ülkemize sığınan vatandaşların barındırıldığı Hatay ili Apaydın Konaklama Merkezinde askerî eğitim verildiği, bu eğitimi alan sığınmacıların ise Suriye'ye geçerek oradaki birtakım faaliyetlere iştirak ettiği yönündeki iddialar ile genel olarak Suriyeli sığınmacıların bölgede asayiş bozucu davranışlarda buldukları iddiası oluşturmuştur. İncelemeler sırasında il valiliği, konaklama merkezinden sorumlu kaymakamlar, kolluk kuvveti amirleri, diğer idari yetkililer ile ve konaklama merkezinde barınan Suriye vatandaşlarıyla görüşmeler gerçekleştirilmiş, barınma mekânları incelenmiş, çeşitli bilgi ve belgeler edinilmiştir. Apaydın Konaklama Merkezinde Suriye Silahlı Kuvvetleri ile emniyet teşkilatına mensup asker ve polisin yanı sıra yüksek bürokratlar da misafir edilmekte olup -bunların sayısı 300 civarındadır- bu kişiler aileleriyle birlikte kalmakta olup bu nedenle toplamda misafir edilen kişilerin sayısı inceleme günü itibarıyla 2.764'tür.

Apaydın Konaklama Merkezinin kurulma nedeni yakın tarihlerde konaklama merkezlerinden kaçırılan ve Suriye makamlarına teslim edilen bir albayın ve diğer askerî yetkililerin kaçırılma olayından sonra Suriye Silahlı Kuvvetleri, emniyet teşkilatı ve yüksek bürokratik makamlardan ayrılan ve ülkemize sığınanların ayrı bir konaklama merkezinde barındırılmasına ihtiyaç duyulmasıdır. Bu husus 15 Şubat 2012 tarihli raporumuzda da eleştiri konusu olmuş ve yetkililerden kaçırılma olaylarının önlenmesi için güvenlik tedbirlerinin yanı sıra gerekli diğer tedbirlerin de alınması Komisyonumuzca istenmiştir. Merkezin giriş ve çıkışlarının en üst düzeyde denetim ve kontrol altında tutulması, silah gibi yanıcı ve patlayıcı cisimler ile bıçak gibi delici ve yaralayıcı cinsten şeylerin merkezden içeri sokulmaması için bütün tedbirlerin alınması ve bu insanlara bu anlamda böyle bir güvence verilmesi gereği hasıl olmuştur. Konaklama Merkezinin konum itibarıyla da yerleşim yerine ve ulaşım yoluna yakın olması, burada en hafif bir silah sesinin dahi oradan geçenler veya yerleşim yerinde ikamet edenler veya tel örgü kenarında tarımsal faaliyetlerde bulunan çiftçiler veya dışarıda konuşlanmış basın mensupları tarafından kolayca duyulmasına imkân vermektedir. Bu itibarla konaklama merkezinde hiçbir şekilde eğitim verilmesi veya alınması olasılığı bulunmamaktadır.

Komşu ülkemizde büyük bir insanlık dramı yaşanmaktadır. Suriye'deki eli kanlı diktatör ve onun ordusunun zulmüne uğrayan yüz binlerce insan çevre ülkelere göç etmek zorunda kalmış, kadın çocuk demeden 10 binlerce insan acımasızca öldürülmüş ve öldürülmeye de devam edilmektedir. Uluslararası çağrılara cevap vermeyen, masum insanları, kendi vatandaşlarını katletmeye devam eden, ülkesini ateşe atan Esed ülkemize ve uluslararası kurumlara verdiği hiçbir sözü yerine getirmemiş, sürekli oyalamıştır. Komşumuzdaki zulme seyirci kalamazdık. Esed'in zulmünden kaçan kadınlara, çocuklara, masum insanlara kapımızı kapatamazdık. Sınırlarımız ötesinde yaşanan acil durumlardan kaynaklı ateşli silahla yaralanmış 2.443 kişiye inceleme tarihi itibarıyla tıbbi müdahalede bulunulmuştur. Gelen sığınmacılardan 163 tanesi çeşitli nedenlerle vefat etmiştir. Bunlardan 128 tanesi ateşli silah yaralanması sonucu vuku bulmuştur. Suriyeli bazı sığınmacıların Hatay'da esnafı tehdit ettiği, hiç para ödenmeden hizmet satın alır hâle geldiği, hatta esnaftan haraç aldıkları, lokantada yemek yiyen Suriyelilerin hesap ödemediği lokantadan ayrıldıkları iddialarına yönelik bugüne kadar 155 ve 156 numaralı telefonlara veya kolluk birimlerine herhangi bir ihbar veya müracaatın yapılmadığı belirtilmiştir. Ayrıca esnaf odaları temsilcileriyle yapılan şifahi görüşmelerde kendilerine de böyle bir müracaatın veya şikâyetin olmadığı bilgisi Komisyonumuzca alınmıştır.

Yaklaşık 100 bin insanın geldiği ve barındığı yerlerde meydana gelen birkaç asayiş olayını abartarak genele yaymak hiç doğru değildir. Bu insanlar zulümden, ölümden kaçıyor, kimse evini barkını, akrabalarını bırakıp başka bir yere göçmek elbette istemez. Hayatları ve özgürlükleri ciddi bir tehdit altında olmadıkça insanların çoğunun ülkelerini ya da ait oldukları toprakları terk etmeyecekleri şeklindeki temel varsayım tarih boyunca gerçekleşen göç hareketlerinin hepsinde doğrulanmıştır. Bu bakımdan 80 bin civarındaki Suriyeli sığınmacılar hem de 33 bin civarında ülkemizin çeşitli kentlerinde bulunan diğer sığınmacılar olgusuna sadece siyasi ve ekonomik açıdan bakılması bu olgunun eksik ve yanlış değerlendirilmesine sebep olmaktadır.

Görüşlerimi değerli Komisyon üyelerimize arz ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Atila Bey.

ATİLA KAYA (İstanbul) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; öncelikle toplantıya başlarken ben de bir milletvekilimizin Apaydın Kampı ziyaretinin hangi gerekçeyle olursa olsun engellenmesinin hoş bir durum olmadığını belirtmek istiyorum.

Bir diğer mesele, burada dile getirildi, bu alt komisyonun bir talimatla hareket ettiği şeklindeki iddiayı Milliyetçi Hareket Partisinin bir mensubu olarak, bir milletvekili olarak kabul etmem mümkün değildir. Milliyetçi Hareket Partisi hiç kimsenin, hiçbir kurumun, şahsın talimatıyla hareket eden bir kuruluş değildir, bir siyasi parti değildir, kırk beş yıllık siyasi geçmişi olan, birikimi, tecrübesi olan bir siyasi hareket olarak kendi ideolojisi, dünya görüşü, meselelere bakışı noktasında hadiseleri değerlendiren ve ona göre karar alan bir siyasi partidir. Dolayısıyla böyle bir şeyi bizim kabul etmemiz mümkün değildir.

Sayın Başkan, şimdi, bu Komisyonumuz, biliyorsunuz, Apaydın'la ilgili kamuoyuna yansıyan birtakım iddiaları yerinde incelemek maksadıyla Apaydın Kampına gittik. Orada şahsen benim gözlemlerimle -ki oradaki basın mensuplarıyla bu gözlemlerimi paylaştım- iddia edildiği gibi bu Apaydın Kampının bir silahlı eğitimin yapılabilecek fiziki mekâna, şartlara uygun bir kamp olmadığını gördüm. Çünkü hem konumu itibarıyla, alan itibarıyla ve aynı zamanda kampın içerisindeki ailelerin de varlığını dikkate aldığımızda, bir de etrafındaki yerleşim birimlerine olan yakınlığı vesaire gibi birçok sebepten dolayı kamp böyle bir faaliyetin icra edilmesine imkân sağlayan bir konumda değil. Ancak benim gözlemlerime göre kamp başka bir işlevi yerine getiriyor. Nedir o işlev? O, bir yönüyle kamp Suriye'deki bu iç savaşın lojistik anlamda idare edildiği ya da oraya birtakım desteklerin sağlandığı bir kamp izlenimi edindim. Beni bu izlenime götüren hususlar şunlardır:

Bir kere, biliyorsunuz, kampta seçilen birtakım temsilcilerle bir görüşmemiz oldu. Bu görüşme esnasında görüşmeye gelenlerden birisi, bir albay ki daha önce kamuoyuna bu albayla ilgili birtakım iddialar yansımıştı. Hatta iddiaların ötesinde bu albayın -Riyad El Esad zannediyorum ismi- BBC'ye kamptan vermiş olduğu bir röportajda kendisinin Suriye'deki işte, muhaliflerle sürekli temas hâlinde olduklarını, onlarla görüşme hâlinde olduklarını vesaire anlamında ve kendisinin daha önce yine vermiş olduğu bir röportajda da bu Özgür Suriye Ordusu'nun kurucusu ve komutanı olduğu şeklindeki beyanları var. Şimdi, bizimle o toplantıya katılan heyetin içerisinde bu şahıs da var. Ben bu şahsa iki soru sordum hatırlarsanız...

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Riyad El Esad var mıydı orada?

ATİLA KAYA (İstanbul) – Evet.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Orada mıydı?

ATİLA KAYA (İstanbul) – Oradaydı.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Özgür Suriye Ordusu'nun Başkomutanı oradaydı ve siz gördünüz?

ATİLA KAYA (İstanbul) – Evet, konuştuk.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Tamam, bitmiş bu Komisyon raporu, alın atın, bu kepezelik! Bu rapor ne? Çok ayıp bir şey.

BAŞKAN – Hocam, Hocam...

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Özgür Suriye Ordusu'nun Başkomutanıyla konuştunuz mu Beyefendi?

ATİLA KAYA (İstanbul) – Konuştuk.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Oradaydı?

ATİLA KAYA (İstanbul) – Evet.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Bu iş temizlenmemiş, ben temizlendi zannediyordum.

BAŞKAN – Sakin olun, sakin olun. Orada 300 tane general var, o da generallerden 1 tanesi. Özgür Suriye Ordusu'nun şusu mudur, busu mudur, nereden bilelim.

ATİLA KAYA (İstanbul) – Albay, albay.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Başkomutanı, Başkomutanı.

ATİLA KAYA (İstanbul) – Neyse, şimdi, kendisine bir sorum oldu.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Ben gitti de öyle gittiniz zannediyordum. Neler çıkıyor!

ATİLA KAYA (İstanbul) – Hayır. Kendisine bir sorum oldu, dikkat ederseniz, iki sorum oldu daha doğrusu kampa gelen arkadaşların...

Birinci sorum şu oldu, dedim ki: “Sizlerle ilgili kamuoyuna yansıyan -daha doğrusu- röportajlarınız var- siz gerçekten de bu Özgür Suriye Ordusu’ nun komutanı mısınız, değil misiniz?” Çok alakasız bir cevap verdi, hatta sorumu bir daha tekrarladım, dedim ki: “Benim sorum bu değildi. Yani siz bu ordunun komutanı mısınız, değil misiniz?” ve soruyu geçiştirdi, cevap vermedi.

BAŞKAN – Cevap vermedi.

ATİLA KAYA (İstanbul) – Vermedi evet yani komutanıyım demedi, komutanı değilim de demedi. Böyle bir durumla karşılaştık.

Bir diğer mesele: Şimdi, iki tane isim, orada ön plana çıkan iki isim var. Bir diğeri de Malik El Kürdi diye birisi...

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – O da orada mıydı?

HAMZA DAĞ (İzmir) – Hepsini nereden tanıyorsunuz ya, irtibatınız mı var?

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Bütün Batı basını bir yıldır yazıyor bunları.

BAŞKAN – Yazsın. Sayın Güneş, Sayın Güneş, bir sakın olun ya, burası...

ATİLA KAYA (İstanbul) – Şimdi, kamp yetkililerine...

HAMZA DAĞ (İzmir) – Yani Özgür Suriye Ordusu’ nun bütün komutanlarını biliyorsunuz herhâlde baştan aşağıya?

LEVENT GÖK (Ankara) – Basını takip edeceksin, okuyacaksın.

ATİLA KAYA (İstanbul) – Arkadaşlar, müdahale etmezseniz yani gözlemlerimizi anlatalım, bu müdahalelerle bir yere varamıyoruz hiç.

Şimdi, bu kampın sorumlusuna bu Malik El Kürdi denilen şahsın da burada olup olmadığını sorduğumda -şimdi, kampta isim olarak ön plana çıkan iki isim var- kamp yetkilisi bu konuda bir şeyinin olmadığını, burada olup olmadığı konusunda bir bilgisi olmadığını söyledi. Şimdi, bu kadar önemli konumdaki bir insanın, bunun önemi de şuradan geliyor bence: Yine, vermiş olduğu bir demeçte diyor ki... O Şam’ daki patlamada, Suriyeli birtakım üst düzey yöneticilerin hayatını kaybettiği patlamada kendilerinin bir dahlinin olduğunu iddia eden bir açıklaması var. Şimdi, bu kadar önemli bir şahsın kampta olup olmadığını bilmiyoruz, bakarız dedi ve daha sonra kampı dolaşmamız esnasında “Onunla da görüşebilir miyiz?” diye sorduğumuzda kendisinin kampta olmadığını, ayrıldığını kamptan ifade ettiler.

Şimdi, genel olarak, aslında oradaki yetkililerle görüşmelerimiz bu minval üzerine geçti. Bir de çadırları dolaşırken enteresan bir hadise yaşandı. Bir çadırdaki işte, rütbeleri teğmen ya da yüzbaşı konumunda olan 4 tane genç insan vardı, onlarla şey yaparken ben bir soru sordum onlara tercüman eşliğinde. “Ya, işte, orada bir iç savaş var. Sizin nasıl geliş gidişlerinizde bir sıkıntı oluyor mu -Böyle biraz da doğal bir şekilde yani sanki gidip geliyorlar- nasıl oradaki durum, vaziyet?” falan diye sorduğumda yani o 4 tane insanın bakışlarının tercümana doğru yöneldiğini şey yapınca gayri ihtiyari döndüğümde tercümanın başıyla işaret ettiğini...

LEVENT GÖK (Ankara) – Onu gördünüz o şekilde?

ATİLA KAYA (İstanbul) – Tabii ya, “Niçin işaret ediyorsun kardeşim?” dediğimde hatta oradaki Sayın Kaymakam, kampın şeyi “O zaman tercümanı değiştirelim.” dedi, başka bir tercüman geldi. O tercüman dedi ki: “Bende tik var.” Daha sonra ben dikkat ettim, o gezimiz boyunca hiç başka bir tiki ne rastlamadım, hatta sordum dedim “Ya, senin bu tik...”

BAŞKAN – Ama ne cevap verdi? Bak, şimdi, Atıla Bey, ne dedi?

ATİLA KAYA (İstanbul) – Ben gözlemlerimi anlatıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Şöyle bir şey vardı ondan yani aynı bana sordunuz da... Siz sordunuz “Nasıl durum?” Dedi ki: “Teşekkür ediyoruz Türkiye’ ye, sağ olsunlar.” Cevaplar klasik cevaplardı. Siz bundan şüphelendiniz ama yabancı bir insan ne der yani orada, ne diyebilir başka yani?

ATİLA KAYA (İstanbul) – Şüphelenmedim, hayır, kamptaki durumunu sormadım. Ben “Suriye’ ye gidip gelebiliyor musunuz, rahat gidip gelişlerde bir sıkıntı oluyor mu?” dedim.

BAŞKAN – “Klasik cevaplar veriyorsunuz.” diye sen itiraz ettin de yani öyle bir cevap geldi. Yani siz niye klasik cevaplar veriyorsunuz?

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Savunmaya geçmeyin.

LEVENT GÖK (Ankara) – Niye savunuyorsunuz ki şimdi yani?

BAŞKAN – Yok, savunmuyorum, o enstantane aramızda geçti onun için.

LEVENT GÖK (Ankara) – Başka bir arkadaşımız anlatıyor şimdi.

BAŞKAN – Siz de gelseydiniz Levent Bey siz de görecektiniz ama gelemediniz maalesef.

ATİLA KAYA (İstanbul) – Şimdi, tabii, bunlar oradaki kampla ilgili ana hatlarıyla gözlemler.

Şimdi, raporda şöyle bir durum var: Tabii, kampın yirmi dört saat kameralarla takip edildiği, izlendiği durumu var. Şimdi, peki, biz bu kamera görüntülerini talep ettik mi ya da... İncelemedik biz bu kamera görüntülerini hatta ben... Şimdi, kampın bir de şöyle bir konumu var Sayın Başkan, değerli arkadaşlar: Kampta bulunan insanların cep telefonu kullanma imkânları var. Bu cep telefonlarıyla Suriye'yle bir temas sağlayabiliyorlar yani iletişim anlamında burada bir sorun yok. Yine, ilkesel olarak sorduk: "Buradaki insanlar istedikleri zaman kamptan ayrılabilirler mi?" Kamp yetkililerinin verdiği şey, bir belge imzalamak suretiyle yani her türlü şeyden biz mesulüz diye bir belge imzalamaları durumunda kamptan ayrılacaklarını, daha sonra tekrar gelebileceklerini söylediler. Peki, "Bu konudaki sayı nedir, bir oran?" dediğimiz zaman "İşte, çok olmamakla beraber 15-20..." neyse böyle bir rakam söylediler.

BAŞKAN – 10 tane falan, o civarda, 10 tane ifade ettiler.

ATİLA KAYA (İstanbul) – Ama tabii, bu onların iddiası. Bunu biz...

BAŞKAN – 2.500 kişiden 10 tane gitmiş gelmiş.

ATİLA KAYA (İstanbul) – Şimdi, Sayın Başkanım, burada tabii, bizim bu kamera görüntülerini incelememiz lazım gerçekten. Yani onların dediği doğru mudur, değil midir?

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – O kameralar ne zaman takıldı ve ne kadar geriye gidiyor, o da meçhul.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – İncelendiği söyleniyor...

ATİLA KAYA (İstanbul) – Raporda hayır, deniliyor ki: "Bunlarla takip ediliyor, mümkün değildir." Dolayısıyla bu kamera görüntülerinin hiç olmazsa bir... Dolayısıyla rapor bu konuda bir eksikliği ihtiva ediyor.

Bir de bir başka mesele yine işte, sabah çıkıp akşam gelme meselesi, bu raporda da var. Yani giden bir insan işte, 5 kilometre...

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Her gün değil de haftanın belli günlerinde.

BAŞKAN – Yok, o başka bir şeyi söylüyor.

ATİLA KAYA (İstanbul) – Yok, yok, Suriye'ye geliş gidişleri diyorum. Yani şimdi, bu raporda diyor ki: "5 kilometre kuş uçuşu, işte, normal 8 kilometre, dolayısıyla akşam gidip sabah nasıl gelebilir?" falan. Ya, denilmiyor ki, bu akşam gidip sabah... Yani akşam giden adam üç gün sonra gelir yani, iki gün sonra gelir. Burada şey olarak bir kamptan... Kamp bu tür şeyleri, faaliyetleri...

BAŞKAN – Ama bir emare bulduk mu yani orada, onu söylemeniz lazım. Yani "gidebilir" den ziyade bir emare bulduk mu?

ATİLA KAYA (İstanbul) – Ben diyorum ki, bakın, iletişim imkânlarının olması, kamptan çıkış ve giriş haklarının olması, potansiyel olarak kampın böyle bir işlevi yerine getirebilecek bir kamp olduğu en azından şüphesini, ihtimalini gündeme getiriyor. Dolayısıyla bunun böyle olup olmadığı yani bendeki izlenim o oldu. Yani işte, Riyad El Esad diyebilirdi ki "Hayır, ben bu Özgür Suriye Ordusu'nun Komutanı değilim." ya da işte "Biz kurduk ama şimdi hiçbir ilgimiz yok." demedi yani...

BAŞKAN – Bir cevap vermedi bu konuda.

ATİLA KAYA (İstanbul) – Vermedi yani dolayısıyla bütün bunlar bir araya geldiği zaman bu kampın o askerî eğitimin yapılmadığı bir kamp olmadığı konusu çok açık ve net ama bir lojistik anlamda bir işlevi yerine getiren bir kamp olduğu izlenimi edindim.

Bir diğer şey de şimdi, bu kampla ilgili -onu ben gittiğimiz zaman size de söyledim Sayın Başkan- Dışişleri Bakanlığından izin alınma denildi ama siz bunun izin değil bir bilgi anlamında olduğunu söylediniz. Şimdi, bu asker kişilerin Türkiye'deki konumunu düzenleyen mevzuata göre eğer o konumda olan insanlarla ilgili Genelkurmaydan, dışarıdan bir müracaat varsa -şimdi tam detaylarını hatırlamıyorum ama- Dışişleri Bakanlığına müracaatla en sonunda Genelkurmay izin veriyor mevzuata göre. Şimdi, biz, bir İnsan Hakları Komisyonu olarak bilgilendirme babında da olsa Dışişleri Bakanlığını bilgilendirmemize bir anlam veremedim işin doğrusu.

Bir diğer mesele de yine bu asker kişilerle ilgili, diyor ki: "Üçüncü bir ülkeyle savaş hâlinde olan..." "Biz bunların statüsü yani Suriye üçüncü bir ülkeyle savaş hâlinde değil. O zaman bunu hangi çerçeveye oturtuyorsunuz?" dediğimde kamp yetkilisi şöyle bir cevap verdi: "Suriye şu anda şey olarak İsrail'le savaş hâlinde." Yani henüz bir barış anlaşması ya da bir şey imzalanmadığı için İsrail'le savaş hâlinde olduğundan dolayı bu kapsamda bunların buradaki konumları da...

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – 95 Yönetmeliği.

ATİLA KAYA (İstanbul) – Evet, ana hatlarıyla benim bu kampla ilgili söyleyeceklerim bunlar.

BAŞKAN – Buyurun.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Öncelikle Komisyonu ve kamuoyunu bir konuda bilgilendirmemiz gerekiyor. Türkiye'nin resmen doğudan gelen sığınmacılarla ilgili bir hukuki mükellefiyeti yok, uluslararası bir hukuki mükellefiyeti yok. Bizim bu konuyla ilgili, Lahey'le ilgili anlaşmaya imza atarken, Lahey Anlaşması'na imza atarken biz sadece Batı'dan, Avrupa'dan gelen sığınmacıları kabul edeceğimizi taahhüt etmişiz. Bununla beraber Türkiye 2 defa ciddi biçimde sınırlarından bir sığınmacı akınına maruz kalmış. Bunu olumsuzluk anlamında söyleyemiyorum, tamamıyla bir insani, Türkiye'nin şefkatine muhtaç olan komşu ülkelerimizin insanları bizim sınırlarımıza dayanmış. Bunlardan bir tanesi biliyorsunuz Saddam'ın kuzeyde yaşayan Kürt kökenli yurttaşlarına mezalim uyguladığı ve kimyasal silah uyguladığı zaman sınırlarımıza dayanmasıydı. Bir de ikincisi, Suriye'de de bu çıkan iç çatışma sonucunda masum, sivil Suriyeli yurttaşların, oranın yurttaşlarının sadece Türkiye değil beraberinde Türkiye'nin de dışında özellikle Ürdün'de çok yoğun olmak üzere bir kısmı Irak, bir kısmı Lübnan'a sığınmak üzere gelmesi. Türkiye -doğaldır ve doğru yapılmıştır- kapılarını açmıştır ve Esad'ın ve diğer çatışmacıların, muhalif güçlerin zulmünden kurtulabilmek için Türkiye'nin sınırlarına gelmiştir ve Türkiye de doğal olarak bu sivil sığınmacılara çeşitli illerde barınma olanakları tanımıştır, bunlardan bir tanesi tabii, çok özel.

Şimdi, efendim, İnsan Hakları Komisyonu biraz önce Sayın Levent Gök'ün dediği gibi Apaydın Kampını benim ziyaret edemeyişim sonrası ziyaret etmeye çalışmış. Dışişleri Bakanı kendilerine müracaat edileceğini ve edildiği takdirde doğru karşılanacağını, olumlu karşılanacağını, Başbakanla istişare ettiğini açıkladı.

Şimdi, birincisi: En baştan şunu söyleyelim: Cumhuriyet Halk Partisinin benim başında olduğum heyet, Afet ve Acil Durum Yönetim Başkanlığına müracaat etmiştir. Neden? Çünkü Hatay Valisi benden böyle istemiştir, "Ben veremem, orası verecek." demiştir ve Cumhuriyet Halk Partisi Genel Merkezi o müracaatı yapmıştır. Müracaatta bilindiği üzere Yayladağ ve Apaydın istenmiştir, her ikisine de izin verilmiştir fakat ben Apaydın'ı tercih edince Başkan "Hayır, oraya gidemezsiniz." demiştir, ikisi de yazıyor.

Şimdi, burası Dışişleri Bakanlığına bağlı bir yer değil, burası Başbakanlığa bağlı bir yer. İsmi ne? Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı. Şimdi, Başbakanlığa bağlı bir yere bu Komisyon eğer kendi arasında toplandıysa ve böyle bir karar aldıysa -ki bana kalırsa İçişleri Komisyonu olsaydı daha doğru olurdu- o zaman müracaat etmesi gereken yer orası olacaktı fakat orası müracaat etmemiş, ben bunun nedenini biliyorum çünkü Türkiye bu kampın aleni biçimde ortaya çıkmasıyla bir sıkıntı duyuyor ve onun bir şekilde böyle bir raporla uluslararası diplomatik platformlarda örtülmesi gerekiyor.

Bakınız, Sayın Kılıçdaroğlu, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı, bana "Bu Apaydın nereden çıktı Hocam?" dediği zaman ben kendisine şöyle söyledim: "Efendim, benim olağanüstü bir istihbarat kaynağım yok. Ben Arapça da bilmem fakat ben bir akademisyenim ve doğal olarak yabancı dil bilirim ve hemen hemen bir yıldır Apaydın Kampının niteliğiyle ilgili Batı basınında ve sadece Fransız değil -Le Monde'da çıktı- sadece Alman basınında değil -Der Spiegel'de çıktı- sadece The Guardian'da değil -İngiltere'de çıktı- New-York Times ve Washington Post'ta sık sık çıkıyor ve Özgür Suriye Ordusu'nun komuta merkezinin Apaydın olduğu yazıyor ve isim de veriliyor. Nitekim Riyad el-Esad'ın komutan olduğu Malik El Kürdi'nin onun yardımcısı olduğu bunlar yazılıyor, mülakatlar veriliyor ve bu konuda bilginin raporu hazırlanacağı için bu komisyon tarafından. Madem bu komisyon rapor hazırlıyor dedim, ben gerekli mülakatların filmlerini Sayın Başkana ilettim. Danışmanım geldi, verdi. Riyad el-Esad, o filmlerden bir tanesinde Halep'te bir çatışmayı telefonla yönetiyor ve Arapça söylüyor ve açıklamayı da yapıyor. Yine bir hanım, Türkiye'de askerî eğitim aldığını söylüyor ve nerelerde aldığını söylüyor ve askerî kıyafetli. Biz hiçbir zaman şöyle bir iddiada bulunmadık: "Apaydın Kampının içinde askerî eğitim yapılıyor" demedik. Askerî eğitim yapılacak şey çoktan geçti. Orada komutanlar var ve bu komutanlar da gizlenmiyor, biliniyor. İşin üzücü tarafı, Türkiye bunu uzun süre kendi kamuoyundan sakladı. Türkiye'nin basınında çıkmadı ve ben bizim basın mensuplarına bu olay ortaya çıktığında teşekkür ettim. Dedim ki: "İlk defa Batı basınında çıkan bir şeyi siz de yazmaya başladınız." Biz yabancı bir asker mensubunu, askerî mensubu elbette Türkiye'de barındırabiliriz, Anayasa'nın 92'nci maddesi buna olanak tanıyor. Getirirsiniz Meclise ve alırsınız. Bu yetkiyi veririz.

BAŞKAN – Neyi? O anlayamadım kusura bakmayın. Neyi alacağız yetkiyi yani?

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) - Askerî kişileri. Askerî kimlikli kişileri, asker sıfatını koruyan kişileri biz Türkiye'ye aldığımız takdirde Meclisten yetki almak zorundayız. Şimdi Türkiye şöyle diyor bununla ilgili, Dışişleri Bakanı: Bunlar artık asker değil, bunlar the factorie Batı tabiriyle yani terk etmiş, artık hiçbir silahlı eylemin içinde değiller. Bu olabilir fakat tamamıyla sivil hâle gelmeleri ve artık o ülkede bir silahlı çatışmanın tarafı olmaksızın bulunmaları gerekir. "Yokuz, biz bu işin içinde yokuz. Biz kaçtık siviliz, ailemi aldım, geldim bir daha da o ülkeye ancak başka koşullarda gitmek istiyorum" diyebilir. O da bir insan, asker de bir insandır ama bunlar askerî niteliğini koruyorlar ve inkâr da etmiyorlar. Nitekim yine size verdiğim filmlerden bir tanesinde Riyad el-Esad'ın İstanbul'a gelerek yetkililerle görüşüğünü ve Suriye'nin içinde çatışmayı nasıl organize ettiğini de anlatıyor yani kendisi inkâr etmiyor. Size

söylememiş. Olabilir, orada o set up içinde, o düzen içinde söylememeyi daha uygun bulmuş olabilir ama Riyad el-Esad verdiği her iki filmde de –Sayın Başkana ilettim- kendisinin Özgür Suriye Ordusu'nun lideri olduğunu söylüyor. Malik El Kürdi bir Rus gazeteciyle yardımcı olduğunu söylüyor. Tabii Amerikalıların çeşitli şikâyetleri var Özgür Suriye Ordusu'ndan. Onu da ifade edelim. Bu verilen silahların bir kısmının El Kaide'ye gittiğini, düzenli silah verilmesini de sıklıkla ikaz ediyorlar. Bunlar tabii Apaydın'ın dışında konular. Genel Suriye politikasının yanışıyla ilgili konular fakat Apaydın'la ilgili konu şu: Apaydın'da böyle bir kampta Özgür Suriye Ordusu'nun liderliği kalıyor muydu, kalmıyor muydu ve bunlar hâlen lider miydi, değil miydi ve bunlar Suriye'nin içindeki çatışmayı koordine ediyorlar mıydı, etmiyor muydu? Ben bunun disketlerini ilettim Sayın Başkana. Sayın Başkana bu raporda yardımcı olması için ilettim. Ben bu raporu okudum. İçinde Riyad el-Esad hiç geçmiyor. Halbuki oradaymış. Ben olmadığını sanıyordum. Bakın açık söyleyeyim. İtiraf edeyim ben çıkarıldıktan sonra sokulduğunu zannediyordum. Oradaymış, ona da şaşırımdı çünkü Riyad el-Esad'ın eğer Özgür Suriye Ordusu'nun Başkomutanı olmadığını Türkiye iddia ederse yani bu komisyon bütün dünyaya rezil oluruz. Yani Türkiye Büyük Millet Meclisinin bir itibarı var, biz onu inkâr edemeyiz. Bütün basın yazıyor, mülakatları yapıyorlar, adam orayı koordine ediyor. Şimdi, hakikaten zor bir durumda olduğumuzu anlıyorum yani Türkiye olarak zor bir durumdayız ve bu komisyon da zor durumda. Benim size tavsiyem: Cumhuriyet Halk Partisi Milletvekili olmanın ötesinde, Türkiye Büyük Millet Meclisinin bir milletvekili olarak lütfen bu raporu açıklamayın çünkü samimi söyleyeyim Batı diplomatik çevrelerinde çok mahcup bir duruma düşeriz. Samimiyetle söylüyorum lütfen bunu açıklamayın yani çünkü herkes biliyor ki bu kampın ne olduğunu biliyor. Hele hele bu kampta hiçbir şey yok dersek bütün bu mülakatlar yapılmış, bütün Batı'lı basın yazmış, o büyük gazeteciler New York Times'tan Washington Post'tan yazmışlar kalkıp “Burada bir şey yoktur” dersek koca bir Türkiye Büyük Millet Meclisi ya, tarihî bir yer, 1923 tevellütlü. Biz bunu nasıl yaparız? Samimiyetle söyleyeyim, lütfen bu raporu yayınlamayın, bu rapor bizi sıkıntıya sokar. Dışişleri Bakanımızı da bu sıkıntılı durumdan kurtarmaz, sadece mahcup eder, onu söyleyeyim, sadece mahcup eder. Bizim niye sokulmadığımızı da Sayın Bakan hâlâ açıklamadı. Bakın, sizi sokmuşlar, beyefendiyi sokmuşlar, raporlar hazırlanmış, gezilmiş. Peki ben niye sokulmadım? Acaba geçmişte kariyerim itibarıyla, Türkiye'deki itibarıyla oradakilere bir zarar mı verecektim yahut oradakiler mi bana bir zarar verecekti? Heyetinde herhangi bir mahzurlu kişi mi vardı? Bunlar açıklanmadı.

Evet güvenlikle ilgili bir sorundan bahsetti. Güvenlikle ilgili sorunu da söyleyeyim. Daha önce girip çıkmalar oluyor, doğrudur, doğru tespit etmişsiniz, girip çıkmalar oluyor fakat çok yoğun girip çıkma olmuyor, nadir girip çıkma oluyor. Bakın her şey biliniyor. BBC'yi açın... Ben BBC'den film verdim Ayhan Bey'e, BBC'den. Genel Başkan sordu: “Bu nereden?” “BBC'den efendim. Dünya gösteriyor, bizim Türkiye'ye göstertemiyoruz.” dedim. İleri demokrasi olduğu için Türkiye'de basın gösteremiyor. Şimdi efendim giriş çıkışlar daha nadir oluyor. Tabii bu bizim sınırlarımızdan giriş çıkış ve bu çatışmaclar olmuyor değil, var, o ayrı fakat Apaydın'dan giriş çıkış çok yoğun olmuyor çünkü orası bir komuta merkezi fakat şöyle bir şey var: Burası işin koordine edildiği yer. O bakımdan hassasiyet taşıyor ve burada Özgür Suriye Ordusu'nun kuruluşuyla Apaydın'ın kuruluşu bir buçuk ay farklı. Özgür Suriye Ordusu'nun kuruluşu seçimlerin hemen civarında bir tarihte, Apaydın'ın kuruluşu da ondan bir buçuk ay sonra kuruyorlar ve yerleştiriyorlar. Komuta merkezi evet harekât merkezi orası hâline getiriyorlar. Dahasını da söyleyeyim ilginç tarafı, bir süre sonra buradaki mensup kişilerden bir tanesi kaçırılıyor. Türk mahkemeleri yakalıyor. Doğrudur, o konuyu dile getirdiniz, Türk Dışişleri de “O konuda başımıza geldi. Sorumlu olduk, sonradan da Beşar'ın eline geçti bu.” diyor Mustafa Kassum muydu kaçırılan? “Kaçırıldı” diyor. Biz, buna yardımcı yataklık edenleri Türk mercileri yakaladılar, attılar, mahkûm oldular, böyle bir endişelerini dile getiriyorlar yani... Ama bu dışarıda oldu, adam dışarı çıkmışken oldu. Apaydın Kampı'nın içinden kaçırılmadı bu. Dışarı çıkarılmıştı. Çıkarıldığında arkadaşlık markadaşlık bazı yerliler falan böyle alıp onu hop sınırdan kaçırmışlar. Onu nasıl bilmiyorum açıkçası fakat bu haber olmuş Hatay'da. Şimdi bizim Türkiye'nin milletvekilleri olarak, bu partinin mensubuyuz, başka bir partinin mensubuyuz ama bu ülkenin milletvekiliz, bu Parlamentonun birer üyesiyiz, önemli bir ulusal sorumluluğumuz var, bunun altını çiziyorum yani hata yapmamamız yahut da bir hata varsa onu örtmememiz gerekir çünkü o ileride döner dolaşır önümüze gelir. Geçmiş milletvekillerinin, geçmiş parlamentoların, geçmiş gazetecilerin, geçmiş subayların başına daha sonra açılan komisyonlarla önlere birtakım gerçekler çıkarılmadı mı? Bu komisyonun tüm üyelerini uyarıyorum. İleride yanlış bir rapor, yanlış bir kamuoyu bilgilendirmesi daha sonra bizim siyasal sorumluluğumuz olarak önümüze gelecektir. Bugün, Parlametoda bazı komisyonlar var, insanlar geliyor ifadelerini alıyor. Onun için tavsiyem, bu raporun yayınlanmamasıdır, herkesin ulusal ve siyasi sorumluluğunu üstlenmesidir ve Türkiye'nin, kamuoyunun yanıtılmamasıdır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Metiner.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Önce, komisyondaki arkadaşları kutluyorum, Atila Kaya Bey'in soru işaretlerini kendi adıma önemsiyorum bu soruların mutlaka cevaplanması gerekiyor çünkü çok iyi niyetli birtakım gözlemlerini paylaştılar. Burada benim dikkatimi çeken bir şey oldu. Bu raporla ilgili sanıyorum Sayın Güneş henüz ciddi bir okuma içine girememişler, vakit bulamamış olabilirler.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) - Ben altını çizerek okudum.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Evet.

Kampta bir şey yok raporu değil bu. Sadece Sayın Güneş'in ilk başlarda partili arkadaşlarıyla beraber “Bu kampta askerî eğitim veriliyor.” iddiasına ilişkin olarak “Hayır, bu kamp askerî bir kamp değildir.”

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) - Öyle bir iddiam olmadı, kayıtlara bakın. “Buranın merkez olduğu söyleniyor, Sayın Başbakan bunu bana açıklasın” dedim.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Sayın Güneş, siz konuştunuz, dinledik yani insicam içinde yürürsek maksat hâsıl olur.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) - Ama doğruyu konuşmak gerekiyor.

BAŞKAN – Biz sizi doğru yanlış demeden dinledik yalnız.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Doğruyu da siz konuşuyorsunuz nedense. Biz dinledik ama yani her şeyin doğrusu sizde değil ki.

Şimdi Riyad Esad'la ilgili. Şimdi üç gün sonra, beş gün sonra gidilmesiyle ilgili olarak da bazı arkadaşlarımız medyada çıkıp konuştular. “O kampı temizledikten sonra gidiyorlar” diye. Eğer öyle bir şey olmuş olsaydı herhalde tırnak içinde “Özgür Suriye Ordusu Komutanı” olduğu, Başkomutanı olduğu bilinen bir ismi sizinle görüşmeye getirmezlerdi yani onu bir şekilde saklamanın yolunu bulurlardı herhâlde.

CEMAL YILMAZ DEMİR (Samsun) - Hatta orada olduğu hâlde bile saklardı.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Tabii tabii yani herhalde o zaman bugün de böyle bir polemik hiç yapılmazdı yani. Şimdi dolayısıyla birtakım varsayımlar üzerinden birbirimizi suçlamak yerine bu kampla ilgili hâlâ giderilmeyen kuşkular varsa bunları nasıl giderebileceğimizi konuşalım. Yoksa Batı basınında şunlar çıktı, işte şöyle denildi, böyle denildi, bunların üzerine gidilmesi gerekiyor ama bunlar peşinen doğru kabul ederek komisyon üyelerinin gözlemlerini hiçe saymak, Hükümetin açıklamalarını, Dışişleri Bakanlığının açıklamalarını hiçe saymak bunlar da sanıyorum çok fazla doğru bir yaklaşım olmasa gerek.

Şimdi ben şeyin bir ifadesine, ya polemik olmasın diye girmek istemiyorum ama, tabii ki Suriye rejiminin bir zulmü var, mezalimi var, oradan insanlar kaçıyorlar, tıpkı geçmişte Hiroşima benzeri katliamların yaşandığı, Irak Kürdistan'ında olduğu gibi. Şimdi burada da insanlar, 500 bin insanımız geldiğinde biz ağırladık. Bu insani bir görev, Türkiye'nin büyüklüğüne de yakışan bu. Şimdi burada ama sanki evet Suriye ordusu zulmediyor ama bir de ayrıca çatışmacılar da yani halkın kendi evlatlarının savaşçıların da halka zulmediyor gibi bir görüntü oluşturulmasını doğrusu ben içime sindiremediğim için reddediyorum yani sığınmacıların da zulmünden kaçan insanların Türkiye'de mülteci olarak barındıklarını ben bilmiyorum. Eğer böyle bir şey varsa bunlarla da ayrıca görüşmelerin yapılması gerektiğini öneriyorum.

Şimdi ben komisyonumuzun Dışişleri Bakanlığına göndermiş olduğu şeyi okudum. Sayın Başkanımız da daha önceden hep temas hâlinde olduğum bir komisyon üyesi olarak asla Dışişleri Bakanlığımızdan onay başvurusu değil bu yani “Biz buraya gideceğiz, incelemeler yapacağız, sizin de bu çerçevede Bakanlık olarak önerileriniz varsa bizimle paylaşın lütfen” diye. Sadece bir şey sorulmuş yani gidebilir miyiz, gitmez miyiz, izin verir misiniz, vermez misiniz, bu, Türkiye Büyük Millet Meclisinin iradesine saygısızlık olur zaten.

LEVENT GÖK (Ankara) - Sayın Metiner bu cümleyi anlamadım yani Dışişleri Bakanlığından...

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Hayır. Komisyonumuzun...

BAŞKAN - Okusana Levent Bey.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – “Komisyonumuzun gerçekleştirmeyi planladığı yerinde inceleme hakkında Türkiye'nin dış politikasındaki hassasiyetleri çerçevesinde görüş ve önerilerinizi komisyonumuza ivedilikle bildirilmesini rica ederim.” Bu bir onay değil bu, alınmış bir kararın tebliğidir. Bu konuda...

LEVENT GÖK (Ankara) - Az önce Sayın Başkan... Bir cümle okuyayım. “İnsan Hakları İnceleme Komisyonu Dışişleri Bakanlığına başvuracak –bunu Davutoğlu söylüyor- biz de bu talebe olumlu karşılık vereceğiz.”

BAŞKAN – Yani Davutoğlu olumlu karşılık derken biz de buna biz izin veriyoruz, onay veriyoruz anlamına mı geliyor acaba? Evet biz de bunu olumlu görüyoruz anlamına mı geliyor? Bakın yazılar burada. Devletin dili yazıdır Levent Bey. (Gürültüler)

HAMZA DAĞ (İzmir) - İstişare ederek bu talebi olumlu karşılamak...

LEVENT GÖK (Ankara) - Hangi talebi? O talimat vermiş komisyona gidin demiş.

BAŞKAN – Kendinize haksızlık etmeyin Levent Bey.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) - Açın, bütün gazetelerde var.

BAŞKAN – Hayır bakın, ben bu meseleyi bir gün öncesinden telefonla Sayın Davutoğlu'yla görüştüm kendim. Dedim ki: “Böyle bir şey planlıyoruz. Ne dersiniz?” O da “Evet biz de bunu şey yapacağız.” Onun üzerine biz de bunu resmiyete döktük. Bütün şeyler Dışişleri Bakanlığına odaklandı. Şöyle oldu, böyle oldu diye, ayrıca da biz bakın yazımızı da görüyorsunuz: “Dış politika açısından sizin görüşlerinize ihtiyacımız var” diye sormuşuz. Onun dışında sizin onayınız vesaire falan diye bir şey sormamışız. Zaman zaman bunları soruyoruz, daha önce de sormuşuz Sezgin Bey yani bundan sekiz ay önce gittiğimizde de benzer bir şekilde...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) - Bakın polemik yapmak için söylemiyorum. Ben NTV’de izledim, sizi aradım, Sakarya’daydınız. Telefonla sizi aradım. Dışişleri Bakanından duydum sizden duymadım herhangi bir şey. Siz de bir gün önce istişare ettiğinizi söylüyorsunuz.

BAŞKAN – Evet, istişare ettik.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Şimdi NTV’deki yayını ben de izledim. Sayın Dışişleri Bakanımızın söylediği şey şu: “Komisyonumuzun böyle bir talebi var ve bu talebe biz olumlu yanıt veriyoruz” diye. (Karşılıklı konuşmalar).

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, şey burada. Dışişleri.

BAŞKAN – Ben yazdığımın konuşuyorum. Yani Bakan şunu mu dedi olumlu buluyoruz ne anlama geldi? Onay mı?

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) - Kendinizi bizim yerimize koyun dürüst bir biçimde televizyondan izliyorum, ben Başkanvekiliyim bu komisyonun. Böyle önemli bir olay var. Bu Meclisten 2 milletvekili gidememiş. Türkiye’de gündeme gelmiş. Kendinizi bizim yerimize koyun. Televizyondan izliyorum “İstişare ettik, görüştük, izin vereceğiz.” diyor, siz ne düşünüyorsunuz?

BAŞKAN – Bir şey düşünmem. Beni aradınız, ben de size bilgi verdim, ben ne düşüneceğim yani.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) - Size talimat... Ben öyle anladım.

BAŞKAN – Bu Meclise, bu komisyona kimse talimat veremez Sezgin Bey.

LEVENT GÖK (Ankara) - Ayhan Bey bakın, Anadolu Ajansının metnidir bu. Tartışmanın içine bunu eklemek istedim yani Esenboğa Havalimanında yaptığı açıklamayı Anadolu Ajansı geçmiş.

BAŞKAN – Ne demiş orada Levent Bey, okuyun bakayım.

LEVENT GÖK (Ankara) – “Davutoğlu, Esenboğa Havalimanında basın toplantısı düzenledi ve soruları yanıtladı. Dışişleri Bakanı Davutoğlu, Meclis İnsan Hakları İnceleme Komisyonunun Suriyeli askerlerin kaldığı Apaydın Kampı’na giriş için bugün Dışişleri Bakanlığına başvuracağını belirterek biz Başbakanımızla istişare ederek bu talebi olumlu karşıladık” diyor.

BAŞKAN – Peki. Onay verdik, izin verdik kelimesi geçiyor mu orada? Hayır zaten benim sorduğum soru şu: Dış politika çerçevesinde...

LEVENT GÖK (Ankara) - İlk buluşmanızda Dışişleri Bakanı size talimat verdi.

BAŞKAN – Talimat verdi... (Gürültüler)

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Arkadaşlar, sözlerimi tamamlayabilir miyim?

Apaydın Kampı herhangi bir kamp değildir, orada askerî kişilerin üstün düzey bürokratların yaşadığını herkes biliyor, üstelik bu uluslararası bir sorun, bir politika, uluslararası politikayı ilgilendiren bir sorun. Dolayısıyla uluslararası bir sorun, uluslararası politikayı ilgilendiren bir sorun olduğu için komisyonumuzun Dışişleri Bakanlığından görüş ve önerilerini istemesinden daha doğal hiçbir şey olamaz arkadaşlar yani bunu niye başka polemiklerin nesnesi hâline getirmeye çalışıyoruz. Buradan siyaset devşirmeye gerek yok. Komisyonumuz gerekirse İçişleri Bakanlığımızdan da, gerekirse Dışişleri Bakanlığımızdan da, Maliye Bakanlığımızdan da konuyla ilgili görüş ve önerilerim sorabilir çünkü Apaydın Kampı, Sayın Güneş’in de dediği gibi, dış basında bu özellikleriyle doğru veya yanlış yansımış olan bir konu, dış politikamızı da ilgilendiren bir konu. Komisyon Başkanımızın komisyonumuz adına böyle bir yazı göndermesi, Sayın Dışişleri Bakanımızın da “Böyle bir talep gelmiştir biz bunu olumlu karşılıyoruz.” demesi başka bir alana çekilmesi gereken bir konu değil bence.

Şimdi bakınız, şu konuda mutabık mıyız? Bir, burası askerî eğitim kampı değil. Zaten fiziki şartları itibarıyla da askerî eğitimin yapılabileceği bir kamp değil yani muhalif görüşlerini de serdeden Sayın Atila Kaya'nın da tespit ettiği bir şey bu, sadece AK PARTİ'li vekillerin bizlerin tespit ettiği bir gerçeklik değil bu. Peki, hadi ilk başlarda askerî eğitim kampı, orada askerlere eğitim veriliyor, ondan sonra Suriye'ye gönderiliyor iddiasını söylememiş varsayalım, burada da bir polemige girmenin manası yok, ama şimdi buradan yani diyelim ki efendim komutanlar orada, o zaman telefonla oradaki iç savaşı yönetiyorlar. Tamam telefonla da konuşmalarını keselim eğer öneriniz buyusa. Telefonları da hiçbir şekilde...

CEMAL YILMAZ DEMİR (Samsun) - Zaten telefon çalışmıyor.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Çalışmıyor değil mi?

Şimdi yani arkadaşlar, son söz olarak şunu söylüyorum: Bu komisyon raporu bence Sayın Atila Kaya'nın söyledikleri birtakım soru işaretlerini de giderdikten sonra kaleme alındığında çok anlam ifade edecek olan bir rapordur. En azından orada askerî eğitim kampı olmadığı gerçeği ortaya çıkmıştır ama orada iç savaşa önderlik eden sözüm ona birtakım komutanların yaşadığı söyleniyor bu da sır değil. Bir iddiaya göre zaten telefonlar çalışmıyor, irtibatları kesik, diğer iddialar da yani sadece polemik konusu olabilecek iddialar. Ben bu çerçevede Riyad-el-Esad'ın orada olmasını çok anlamlı buluyorum. Demek ki, tırnak içinde, CHP'li arkadaşlarımızın çok sevdiği tabiriyle bizimkiler orayı "temizlemeden" olduğu gibi bırakmışlar ve dolayısıyla Riyad-el-Esad'ın da orada olduğunu biz öğrenmiş olduk. Biraz da Batı basınında çıkan iddialara inanacağımız kadar kendi Hükümetimizin, kendi devletimizin, kendi komisyonlarımızın söylediklerine de itibar etmeliyiz diye düşünüyorum.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ertuğrul Bey.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Mersin) – Sayın Başkan, sırayla gitmem gerekirse birincisi tabii ki bu rapora fırsat veren ya da bu raporu ivmelendiren tartışmada ben Cumhuriyet Halk Partili arkadaşlarımızın oradaki inceleme girişimlerinin hoyratça geri çevrilmiş olmasının yol açtığı krizin önemini kaydetmemiz gerektiğini düşünüyorum. Arkadaşlarımız yapmaları gerekeni yaptılar. Türkiye Büyük Millet Meclisinin üyesi olan bütün vekiller, Meclisin ilgi alanındaki her alanda inceleme, araştırma yapmaya şahsen yetkilidirler. Bunun için izin almaları değil bildirimde bulunmaları gerekir. Bu nedenle, bir kere yapılan haksızlığın bir şekilde telafi edilmesi, en azından bundan özür dilenmesi gerekirdi, bu olmadı.

İkincisi, biz gündem açılırken söz aldım ve söyledim ki bu komisyona tamamen komisyonun işini kolaylaştırmak maksadıyla ta başlangıçta kurulduğu zaman dahil olmamıştık fakat olmak istiyoruz. Bunun önünde bir yasal, hukuki ya da siyasi engel yok ancak bunu aşmak için ben size başvurduğum, bana yardımcı olacağınızı söylediniz, bunun için de teşekkür ederim fakat daha sonra bu vaade rağmen biz oraya gitmedik.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz, yani bu samimi bir şekilde bunu açıkladığınız için teşekkür ediyoruz.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Mersin) – Bunun sebebi sizi de aşan bir müdahale. Ben sadece Dışişleri Bakanının değil Başbakanın da bu kamptaki incelemeler konusunda İnsan Hakları Komisyonunun Meclisin üstüne yükselerek onun amiri konumundan konuşarak bu komisyonu daha baştan kötürüm hâle getirmiş olmalarını eleştirmek maksadıyla oraya gitmekten vazgeçtim. Başbakan açıkça 1 Eylülde yaptığı televizyondaki görüş ve kanaatlerini milletimizle paylaşma işine giriştiği zaman şunu söyledi: "Oralar yol geçen hanı değil gidilecekse biz izin veririz." Şimdi kimse kimseye izin veremez ancak imkân tanıyabilir. İnsan Hakları Komisyonu kimseden izin almak zorunda değil, burası bir Meclis komisyonu, burası bütün...

BAŞKAN – İnsan Hakları Komisyonu için mi söyledi o lafı Ertuğrul Bey?

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Mersin) – Evet evet.

BAŞKAN – Hayır, kesinlikle komisyon için söylemedi. Bir saniye, burada bir gireyim. Ertuğrul Bey, zaten tarihleri de şu anda karıştırdığınız için...

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Mersin) – Karıştırmıyorum, 1 Eylülde yaptı bu konuşmayı.

BAŞKAN – Biz 1 Eylülde sabah saat 7'de kampın önündeydik. Sayın Başbakan da 1 Eylül akşamı konuştu o lafları.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Mersin) – Hayır. İncelemeyi 3-5 Eylül arası yaptınız.

BAŞKAN – Biz 1 Eylülde kampın önündeydik.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Mersin) – İncelemeyi 3-5 Eylül arasında yaptınız Sayın Başkan. Lütfen ben tarihleri karıştırmıyorum.

BAŞKAN – Kusura bakmayın, ben karıştıyorum.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Mersin) – O yüzden, biz bu sebeple vazgeçtik ve bu açık Bütün konuşma metnini ben size isterseniz basıp vereyim yani Dışişleri Bakanının konuşmasından ziyade...

BAŞKAN – Onlar yine komisyon için değil.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Mersin) – Hayır efendim.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) - Benim içindi, ben de cevabını verdim.

BAŞKAN – Evet sizin içindi.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Mersin) – Bu bir şey fark etmez. Ha bir vekil ha bir komisyon. Sonuçta bu tutumu biz protesto ediyoruz.

İkinci nokta: Bu raporda burayı izlemediğimiz için raporun yöntemiyle ve ortaya koyduğu bulgularla ilgileniyoruz. Bunları kısaca söyleyecek olursam birincisi şu: Her şeyden önce burada bir statü sorunu ta başından beri devam ediyor. Örneğin raporun adı ve kapsamı Suriye Arap Cumhuriyeti vatandaşları ile sınırlandırılıyor, oysa Türkiye'ye sığınanların bir kısmı zaten Suriye'de mülteci konumundayken Türkiye'ye gelen başka ülke vatandaşları ve Suriye topraklarında yaşayan vatansız kişiler bu kapsamın dışında kaldı. İkinci nokta, usulden gideyim sonra esasa geleceğim.

BAŞKAN – Bir saniye anlayamadık, orayı bir açar mısınız?

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Mersin) – Şöyle: Suriye Arap Cumhuriyeti vatandaşlarıyla sınırlandırılmış rapor kendisini, oysa Türkiye'ye gelenler çünkü bütün göçmenleri adlandırmak için bir başlangıçta tanımlamada bulunuyor. Raporun isim ve kapsamı şöyle: "Suriye Arap Cumhuriyeti vatandaşları." Oysa Türkiye'ye sığınanların bir kısmı Suriye'de zaten mülteci konumunda yaşayan başka ülke vatandaşları Suriye topraklarında yaşayan vatansız kişiler de göç edenler arasında var. Dolayısıyla bir genel adlandırma açısından...

BAŞKAN – Onlar yalnız Sakarya'ya ve diğer illere gittikleri için Sakarya raporu var orada, Irak'tan daha önce Suriye'ye gelmişler, onlar daha sonra başka illere taşınmışlar.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Mersin) – Doğru fakat gene de bir genel tanım açısından buna işaret edeyim.

İkincisi: Şimdi buradaki barındırılan Suriye yurttaşlarına yönelik olarak tanımlı rapor şöyle yapıyor: Uluslararası hukuk teamülleri uyarınca geçici koruma statüsüne sahipler bunlar. Suriye'deki durum normale dönene kadar Türkiye de bir anlamda misafir konumunda barındırılıyorlar. Şimdi geçici koruma bizim mevzuatımızda düzenlenmiş değil. Uluslararası hukukta var olan bu kavram Türkiye'de bir yasal alt yapıya sahip değil. Hukuki statü olarak tanımlanan geçici koruma hangi yasayla düzenlendiği belli değil. Bu statünün kim tarafından nasıl verileceği belli değil. Statünün ne kadar süreceği açıklanmaya muhtaç. Misafir kavramı ise ne uluslar ne de uluslararası hukukta tanımlı olmayan, hiçbir hukuki güvencesi olmayan bir tanımlama. Yetkililerin bu kişileri misafir olarak tanımlaması ve hukuki bir statüymüş gibi yansıtması da tuhaf yani ortada aslında yasal olarak herhangi bir biçimde tanımlanmamış ve güvenceye alınmamış bir topluluktan söz ediyoruz. Öte yandan bunları yazılı olarak da belirtiriz bazı başka ayrıntılar var. Şimdi bu Apaydın konaklama merkezinde askerî eğitim verildi ve bu eğitimi alan sığınmacıların Suriye'ye geçerek oradaki birtakım faaliyetlere iştirak ettiği yönündeki iddialar. Şimdi, bu sığınmacı değil bunlar misafir demiştiniz daha önce, şimdi burada misafir deniyor, bu da bir çelişki. Dolayısıyla yanlış bir biçimde kullanılıyor. Şimdi bu kişilerin faaliyetlerine ilişkin olarak ben daha önce aynı komisyonun hazırladığı başka bir rapor dolayısıyla bir muhalefet şerhi yazmıştım. Uzmanlarımız bu muhalefet şerhini incelemiş olsalardı sadece burada askerî eğitim verildiği değil aynı zamanda bu kampta kalanların Suriye içinde sürüp giden askerî harekâtı komuta ettiklerine dair bilgilerin de olduğunu görmüş olmaları gerekirdi. Ta 27 Ekim 2011'de New York Times muhabiri Türkiye'de yaptığı bir haberi geçmiş ve burada Türkiye'nin Özgür Suriye Ordusu'na mülteci kampı görüntüsü altında barınak sunduğu ve silahlı unsurlarının sınırı geçerek Suriye içinde saldırılar düzenlemelerine imkân sağladığını açık açık yazdı, ben de bunu aktardım. Bu yönden hiçbir araştırma yapılmadığını görüyorum. Stakin haberine göre Türkiye yetkililerinin bütünüyle insancıl maksatlı olduğunu söyledikleri bir kampta kalan Suriye ordusunun eski albayı Riyad El Esad'a bağlı silahlı kişiler 26 Ekim 2011 günü sınırı geçerek aralarında bir subayın da olduğu 9 Suriyeli askeri öldürmüşler ve yeniden kampa dönmüşlerdir. Muhabir Albay El Esad'la bir yerel resmî yetkilinin gözetiminde yaptığını söylediği görüşme sırasında ağır silahlı 10 Türk askeri tarafından korunduklarını açıkça haber vermekte, albayın da üzerindeki takım elbisenin bir dışişleri yetkilisince kendisi için satın alındığını söylediğini aktarmaktadır. Şimdi dolayısıyla daha 27 Ekim 2011'de ortada olan bir uluslararası haber, bu açık bir bilgi. Bu bilginin...

MEHMET METİNER (Adıyaman) - Bu delil mi yani?

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Mersin) – Ben delil mi dedim?

MEHMET METİNER (Adıyaman) - Hayır hayır ne yani bu?

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Mersin) – Ben diyorum ki böyle bir bilgi bu bilginin tahkik edilmesi gerekmez miydi? Albay Riyad el Esad orada imiş.

BAŞKAN – Ertuğrul Bey, gelseydiniz o şansı yakalasydınız ama gelemediniz işte.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Mersin) – Şimdi, Ayhan Bey, bu, benim, bu denetimi yapmamı engellemez. Benim orada olmamış olmam benim bunları söyleme hakkımı elimden almaz.

BAŞKAN – Kesinlikle, ondan, muhalefet şerhi yazmışsınız.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Mersin) – O yüzden... Ben ta geçen dönem yazmışım.

BAŞKAN – Ama bunu takip etmemiz lazım değil mi? Gelseydiniz bunları soracaktınız orada.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Mersin) – Şimdi, Ayhan Bey ben hukuken bu Komisyonun üyesi değilim. Ben sizle bir centilmenlik anlaşması yaparak Komisyonun dışında kaldım şimdi içine gireceğimi söylüyorum.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Ama olur mu öyle şey, istediğiniz zaman girin istediğiniz zaman çıkın.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Mersin) – Şimdi, Mehmet Bey lütfen siz müdahale etmeyin bunun sizinle bir ilgisi yok. Ben istediğim için değil fırsat vermek istediğim için dışında kalmışım şimdi bu fırsatı geri alıyorum.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Sesinizi yükseltmeden de konuşabilirsiniz.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Mersin) – Ben sizin yaptıklarınız karşısında sadece ses yükseltmemi hakça bir alışveriş olarak görebilirsiniz.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Biz de yükseltebiliriz o zaman.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Mersin) – Siz yükseltmeyin çünkü siz fazladan bir şey yapıyorsunuz ben onu karşıyorum, şimdi eşitlendik.

BAŞKAN - Ertuğrul Bey bir devam edin.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Mersin) – Şimdi, dolayısıyla, bu bilginin mevcudiyeti ve benzer bilgilerin mevcudiyeti Komisyonun daha önce, buraya gitmeden evvel bütün bu malumatı toplayıp bunları araştırmasını gerekirdi. Bakın, Riyad El Esad'ın orada olduğunu arkadaşımız biliyor, Komisyon bilmiyor. Riyad El Esad'a bu soruları sormak için bir hazırlık yapması gerekirdi çünkü Özgür Suriye Ordusunun komutanı olduğunu iddia eden şahıs orada ve onun orada olduğundan Komisyonumuz çıktığı zaman haberi yok. Ben bunu kabul edilemez buluyorum.

KERİM ÖZKUL (Konya) – Biz de soru sorduk, biz de görüştük olur mu, haksızlık yapıyorsunuz.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Mersin) – Raporda yok efendim, ben bunu söylüyorum.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Raporda niye yok?

BAŞKAN – Raporda Riyad Esad'a şu soruldu, falancaya şu soruldu, Valiye'ye bu soruldu, efendim idareciye bu sonuldu; onu mu yazacağız yani?

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Mersin) – Sayın Başkan, şimdi kampta kalan herkesten bahsetmiyoruz. Özgür Suriye Ordusu'nun komutanı olduğunu iddia eden kişiden bahsediyoruz.

BAŞKAN – O da, o soru da soruldu. o da soruldu zaten.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Mersin) – Peki raporda yok.

BAŞKAN – Ama, bakın, biz raporda birçok diyalog yazmadık. Biz olguya... Bir iddia var, orada bir askerî eğitim yapıldığına dair bir iddia var o iddiayı araştırdık.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) - O iddia yok, öyle bir iddia hiç olmadı. Sadece oranın komuta merkezi olduğu söyleniyor "bu doğru mu?" diye sordum Başbakan'a

BAŞKAN – Var efendim, o iddia üzerine gittik zaten.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Birlikte katıldığımız televizyon programında söyledi Hurşit Bey.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Mersin) – Bir izin verin. Bunu kabul etmek o kadar zor değil çünkü siz, askerlerin barındırıldığı bir kampı ziyaret ederseniz orada o askerlerin komutanı olan kişinin varlığından söz etmeniz kadar...

BAŞKAN – Komutanı olduğundan iddia edilen...

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Mersin) – En azından o kendi iddia ediyor.

BAŞKAN – Orada bir şey söylemedi, bilmiyorum yani.

Evet, Ertuğrul Bey devam edin siz.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Mersin) – Şimdi, sonuç olarak bu şahsın burada bulunduğu bilindiği takdirde yani Komisyon işini yapacak ise esaslı bir biçimde, bu şahıs buradaysa bununla ilgili bütün diğer faaliyet iddialarının bir araya getirilip en azından şu iddianın -öyle değil mi? Ben bu Komisyonun raporuna bir muhalefeti şerhi yazmışım ve onunla ilgili bir iddiayı ortaya koymuşum- sorulmuş olması beklenirdi. Bunun yapılmadığını görüyorum. Dolayısıyla, ben, bu incelemenin, hakikaten sorulması gereken bütün sorular ilgili şahıslara sorularak yapıldığından emin olamıyorum.

Şimdi, son birkaç noktadan söz edeyim: Şimdi, rapor bize konaklama merkezinin konumundan söz ederken diyor ki: Yüksek güvenlik riski bulunan kişilerin kampta barındırıldığından söz ediyor o nedenle bütün tahkiklerin orada yer aldığından söz ediyor. Oysa, konaklama merkezinin konumundan söz ederken, istenirse kampın görüntülenebileceği ve seslerin duyulabileceğinden söz ediyor. Raporun çelişkili bilgilere dayanılarak hazırlandığını söyleyebiliriz.

BAŞKAN – Şimdi niye çelişkili, durum o.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Mersin) – Çünkü kampı izlemek ve duymak bu kadar kolay ise, basın mensupları tarafından izlenebiliyorsa neden milletvekilleri dâhil hiç kimsenin girişine izin verilmiyor? Burada bir çelişki yok mu? Bu çelişkinin raporda giderilmiş olması gerekmez mi?

BAŞKAN – O çelişkiyi... Komisyon gidermez o çelişkiyi.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Mersin) – Efendim.

BAŞKAN – Komisyonun sorunu değil o, çelişkiyi Komisyon gidermez. Komisyonun görevi orada bir askerî eğitim var mı yok mu, onunla alakalı ve ayrıca da insan haklarıyla alakalı bir sorun var mı, ona bakıyoruz.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Mersin) – Komisyonun bu maksatla gittiğini de siz söylüyorsunuz bana.

BAŞKAN – Yoksa, biz, “Milletvekillerini niye almadınız, niye aldınız buraya?” diye soracak hâlimiz yok.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Mersin) – Şimdi o kampla ilgili her şeyi görmek için gitti sadece askerî eğitim var mı yok mu değil.

BAŞKAN – İnsan hakları ihlallerini de şey yaptık, elbette.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Mersin) – Dolayısıyla, bence vekillerin oraya giremeyeşi bir insan hakları ihlalidir, bu ihlalinde giderilmesi gerekir.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Vekiller her istedikleri yere giremezler. İzin almadan giremezler, ben ilimdeki cezaevine girerken izin alıyorum.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Mersin) – Vekil bilgi veriyor, hiç izin mizin almıyor.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Öyle bir şey yok.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Kanun öyle diyor Sayın Mehmet Metiner.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Öyle bir şey yok yani.

LEVENT GÖK (Ankara) – Başkan bilir, gayet rahat. Siyasi tutuklular hariç diğerlerine izin alınması gerekmiyor.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Siyasi tutukluları bahsediyoruz.

BAŞKAN – Evet, Ertuğrul Bey...

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Mersin) – Şimdi, şunu söylemek istiyorum: Bu rapor kendisini aslında, zaten çok yüksek sesle iddia edilmeyen ve dillendirilmeyen bir askerî eğitim noktasına kilitlenmiş ve bunun olmadığını ispata girişmiştir fakat bunun için verdiği kanıtlarda son derece tuhaf. Mesela, “Hava sıcaklığının yüksek olduğu yaz aylarında nasıl eğitim yaparsınız?” diyor. Türk Silahlı Kuvvetleri yaz aylarında eğitimini tatil mi ediyor?

BAŞKAN – Manzarayı görseydiniz orada 55 derece sıcak, sizde belki hak verirdiniz.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Mersin) – Şimdi, 55 derece sıcakta aynı bölgede Türk Silahlı Kuvvetleri eğitim yapıyor, yanlış bilmiyorum değil mi? Dolayısıyla, eğitim açısından hava sıcaklığının bir engel diye ileri sürülmesi raporun ciddiyetini ortadan kaldırıyor.

ÜLKER GÜZEL (Ankara) – Teröristler...

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Mersin) – Şimdi, terörist merörist değil Hanımefendi. Bu memleket 600 bin daimî ordu besliyor, bunların hepsi de o mevsimde her yerde eğitim yapıyorlar dolayısıyla “Hava sıcak öyleyse eğitim yapamaz.” iddiasını askerliğini yapmış herhangi bir T.C. yurttaş kabul etmez, bu kadar basit.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Tek başına değil, diğer şartlarla beraber düşünülüyor.

BAŞKAN – Evet.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Mersin) – Dolayısıyla, rapora böyle şeyler girince, bu raporun nereden bulursan bulayım, bir gerekçe bulayım edasıyla hazırlandığı duygusunu güçlendiriyor.

Ben sonuç olarak şunu diyeceğim: Buradaki asıl tartışılacak olan konu, bir askerî eğitim yapılıp yapılmamasından ziyade, Özgür Suriye Ordusu'nun Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde faaliyet yürütüp yürütmediğidir. Faaliyet sadece –biliyorsunuz- askerlik açısından silahla yürütülen faaliyet değil.

BAŞKAN – Buraya mı geldi Ertuğrul Bey şimdi?

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Mersin) – Şüphesiz. Çünkü bu kampta bulunanların eğitim yapmıyor olmaları, onların örneğin, komuta kademelerinde yer almadıkları, orada cereyan eden faaliyetlere katılıp katılmadıkları yani Türkiye'nin aslında kendi içinde lojistik bir alan yaratıp yaratmadığı konusunu açıkta bırakıyor, bu son derece önemli. “Silahlı mülteci” diye bir kavram, “askerî mülteci” diye bir kavram olmayacağına göre, buradaki iddia son derece önemli. Türkiye sınırlarının içine doğru çatışmayı davet eden, kaçınılmaz olarak burada kendi yurttaşlarının güvenliğini de riske atan bir siyaset var ise bunu ortaya çıkartmamız lazım.

İnsan Hakları İnceleme Komisyonunun görevi, eğer bir genel rapor yazacaksa, bir sonuç çıkartacaksa sadece ve sadece “gittim, gördüm, inceledim, şu kadar kişinin kaldığını gördüm, geldim” demek değil bir bağlam kurmaktır. Ben bu raporun bağlamının, Türkiye'de yaşanan bütün bu tartışmaların doyurucu biçimde cevaplandırılmasına imkân vermediğini düşünüyorum. Daha ayrıntılı olarak da muhalefet şerhimizi belirteceğiz. Keşke, daha iyi tertiplenebilmiş olsaydı ve keşke aslında çok sorun olduğu hâlde hiçbir sorun yok diye bir rapor yazmamış olsaydık.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

İhsan Bey...

İHSAN ŞENER (Ordu) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; ben oraya kadar gidip bu raporu hazırlayan arkadaşlara öncelikle teşekkür ediyorum.

Sayın Hurşit Güneş'in iddiaları, bu Komisyonun oraya gitmesini tetiklemiştir, bu doğrudur yani bunu kimse inkâr edemez.

BAŞKAN – Hoş, ilk kez de gitmiyoruz oraya yani.

İHSAN ŞENER (Ordu) – Daha önce de gidilmiştir ama ciddi bir iddiadır, bu ciddi iddiaların yerinde incelenmesi gerekirdi ve doğru yapılmıştır. Usul açısından da tartışılan konuların hiçbiri esasa dair değildir. Devlet, yazılı metinlerden oluşur ve yazılı metinlerde sizin iddialarınızı doğrulayacak bir şey yoktur.

Bundan daha önemlisi, benim altını çizmek istediğim şudur: Her birimiz milletvekilleriyiz, belli bölgelerden seçildik, geldik. Temel sorumluluğumuz, başta Türkiye Cumhuriyeti'nin maslahatını öne çıkararak düşünmektir. Olaya şöyle bakamayız: “Biz bu İktidarın muhalifiyiz. Bu İktidarı, ulusal ve uluslararası platformda nasıl açık düşürebiliriz?” sorusuna cevap aramak doğru bir yaklaşım değildir. Burada yapılması gereken, belki toplumun tamamının... Niçin gizli oturumlar yapılıyor Mecliste? Toplumun tamamının bilgisine ihtiyaç duyulmayan konular olabilir yani bu sorumluluğu taşıyacak olan seçilmiş insanların sadece onların bilmesi gereken ve sadece onların çözüm üretmesi gereken konular olabilir. Her şeyi her yerde tartışmak devlet ciddiyetiyle gerçekten bağdaşmaz onu açıklıkla söyleyeyim; bir.

İkincisi: “Falanca muhabir şunu yazdı, falanca gazete bunu iddia etti, falanca basın organı uluslararası planda şu iddialarda, şu yorumlarda bulundu” dan hareketle bunların doğruluğu üzerinden, bunları possible olarak kabul edip, bu doğruluğu kanıtlayacak birer organ olarak görmek bu heyeti yanıştır. Biz uluslararası iddiaların, bu iddiaları doğrulama grubu değiliz. Münhasıran kendi gündemimizi belirleriz ve incelememizi yaparız, devlet ciddiyeti de, yönetme ciddiyeti de bunu gerektirir. Muhalefet olmak da bu sorumluluğa ortak olmaktır.

LEVENT GÖK (Ankara) – İktidarın yanıışlarına?

İHSAN ŞENER (Ordu) – Hayır, ben sorumluluğu sıraladım Levent Bey, müsaade ederseniz... Buna ortak olmaktır, bu sorumluluğa ortak olmaktır. Söylediği hiçbir sözün faturasını ödeyeceğini düşünmeden, acımasızca eleştirip, acımasızca küçük düşürmeye -burada, temsil makamında, seçilmiş insanların yönettiği bir Türkiye'deyiz, burası da seçilmiş insanlardan müteşekkil bir Komisyondur- hiçbir şekilde bu yönetme erkine sahip milletten vekalet almış insanları ve grupları ve kurumları küçük düşürmeye yönelik, açık düşürmeye yönelik, “Şuraya basında bir görelim nereye düşeceksiniz” e yönelik bir sorumsuz davranış içinde olamayız.

Suriye'de çok ciddi bir insanlık dramı yaşıyor, hepimizin gözünün önünde yaşıyor. Efendim, bunun hukuki statüsü vardır yoktur, şöyle bakılır olaya falan... Oradaki insanlar, evet, eski Suriye ordusunda komutan olmuş olabilirler ama şu anda o hiyerarşik zincirden kopmuşlardır ve birer asker olarak değerlendirilemezler.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Mersin) – Yeni bir hiyerarşi oluşturmuşlarsa?

İHSAN ŞENER (Ordu) – Şimdi, oraya da geleceğim. Bu yeni hiyerarşinin oluşup oluşmadığı, bunun delillerinin ortaya konulup konulmayacağı ilgili kurumlar, başta İnsan Hakları Komisyonu, eğer insan haklarıyla ilgili bir ihlal varsa bizim ama hükümet etmekle görevli, bugün hükümet etme sorumluluğu içinde olan insanların görevidir ve eğer böyle bir şey varsa ona müdahale de onların görevidir diye düşünüyorum. Ben çok açıklıkla şunu söyleyeyim: Usul açısından hiçbir eksik görmüyorum. Buradaki yazıları siz de okursanız bunların bir izin alma değil bir bilgi isteme... Çünkü bir dış politika meselesidir aynı zamanda bu mülteciler konusu. AFAD'dan da aynı şekilde...

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Mersin) – İzin istenmeyeceğine katılıyorsunuz?

İHSAN ŞENER (Ordu) – Tabii ki izin istenmeyeceğine katılıyorum.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Mersin) – Teşekkür ederim.

İHSAN ŞENER (Ordu) – Yani, bu malumu ilan bir şeydir bu. Bildirimde bulunuyor, bilgi istiyor. Yani sizin bir hassasiyetiniz, bir önceliğiniz varsa hükümet etme görevinde olanların, onu Komisyonun bilmesinde fayda vardır, bence bu doğru davranıştır, yerinde bir davranıştır.

Ben Komisyon üyesi arkadaşlarıma teşekkür ediyorum. Atilla Bey'in vurguladığı konuların da değerlendirilmesini düşünüyorum.

BAŞKAN – Evet.

Ülker Hanıma söz vereceğim.

ÜLKER GÜZEL (Ankara) – Teşekkür ederim Başkan.

Öncelikle, Komisyon üyesi arkadaşlarımla hazırlamış oldukları raporu ve...

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Sayın Başkan, bunun başında ben işaretledim.

BAŞKAN – Hocam, ama göremiyorum sizin şeyinizi orada, biraz şöyle...

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – İşaret yok mu önünüzde?

BAŞKAN – Yok gözüküyor burada çünkü hepsini almıyor.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Hayır ama en baştan beri...

BAŞKAN – Hayır. Hocam, biraz da İktidar-muhalefet dengesini de gözetmemiz lazım.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Fakat anladım da ben en başta...

BAŞKAN – Yani sizinkini görememişiz Hocam. Biraz daha şöyle aktif olun yani.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Ne bileyim bende bir işaret var, orada da görünüyor ama.

BAŞKAN – Hepsi gözüküyor Hocam, sınırlı sayıda var burada.

LEVENT GÖK (Ankara) – Bizimki gözüküyor mu Sayın Başkan?

BAŞKAN – Gözüküyor, evet.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Seninkinin gözükmemesi mümkün mü?

BAŞKAN – Sizin görüşlerinizi aldık aslında başlangıçta.

Evet...

ÜLKER GÜZEL (Ankara) – Değerli arkadaşlarım, ben özellikle Komisyon üyesi arkadaşlarımla hazırladıkları rapordan dolayı teşekkür ediyorum ve bütün dünyayı ve Türkiye'yi bu kadar yakından ilgilendiren bu kampın üzerinde görüşlerini ifade etmişler, artılar eksiler olabilir, bunları bizim Komisyon olarak değerlendirmemiz gerekirken biz kalktık -iki saattir takip ediyorum değerli arkadaşlarımla kusuruma bakmasınlar- doğrudan doğruya: Dışişleri mi, İçişleri mi, AFAD mı, Dünya ülkeleri mi? Biz bunları bırakmalıyız arkadaşlar. Biz, İnsan Hakları Komisyonuyuz ve biz buraya herhangi bir şekilde gelmiş -ki ne şekilde buraya geldiklerini şimdi anlatıp lafı uzatmak istemiyorum- bir insanlık dramı vardır, mağdur insanlar vardır. Sağlığı acaba nasıldır? Bu insanlar hangi şartlarda oturuyorlar? Ne yiyorlar? Ne içiyorlar? İçme suyu nereden geliyor? Kanalizasyonu nedir? Tuvalete gitmek istedikleri zaman nerede gidiyorlar? Güvenliği nedir? Bunların içinde artıda ekside olan, ruh sağlığı bozuk insanlar vardır, bunların moralleri nedir? Psikolojik olarak bozuk insanlar varsa bunları nasıl tedavi etmeliyiz? Maddi destek nereden geliyor? 100 bin insan nereden besleniyor? Hangi bütçe

kaynaklarından besleniyor? Biz bunları konuşacağımıza, “Efendim şöyle silahlanmışlar, böyle şu albay varmış, şu kadar Esad’ın destekçisi varmış, yok İçişleri izin vermiş, yok dilekçe olmuş, yok olmamış.” Affedersiniz, sesimizi de yükseltiyoruz belki ama kusura bakmayın ben de bu konuda çok doluyum.

Bizim tarihimiz, her zaman için mağdur insanların yanında olan bir millet olarak tarihe geçmiştir. Bizim her zaman tarihimizde... Çok iyi bilirsiniz: Sınırlarımıza gelmiş, ta Osmanlılar döneminde Moldova’yla savaştan bir İsveç kralı sınırlarımıza yenilerek gelmiş ve beş yıl bizim sınırlarımızda kalarak demirbaş kaydedilmiş adı da Demirbaş Şarlı olmuş ve Rusya’yla Osmanlı’nın arasını bozarak kendisine çıkar sağlamış bir kral olarak sonunda da Osmanlı padişahının “Artık yeter gitsin” deyip 2 bin tane yeniçeriye de yanına destek verip, parasını pulunu da verip gönderdiği durumları yaşamış bir tarihin insanlarıyız, torunlarıyız.

Ben istiyorum ki burada fikir yapalım, fikir geliştirelim, tavsiyelerde bulunalım, bazı görüşlerimizi ifade edelim. Bir plan proje olabilir mi, bakanlıklara veya bir... Yani “İnsan Hakları olarak, o insanların gündeme, ortama çıkmış olan bu problemlerini nasıl çözebiliriz”i konuşalım istiyorum sizlerle.

Sonra isterdim ki, Suriye’de yetişen ve -öyle hepimizin bildiği- teröristleri besleyen, silah desteği veren PKK’yı yönlendiren ve yurt dışındaki ülkelerin, basın bu kadar fazla bu Apaydın Kampı’na bu kadar önem veriyorsa, alsın her gün gündemine ve bunları da tenkit etsin. PKK’nın Suriye’de nasıl desteklendiğini, finansmanının nerelerden geldiğini, hangi ülkelere silah desteği aldığını, biraz da bunları konuşsun istiyorum ama biz sadece Apaydın Kampı’nı yurt dışında “Şu şu gazeteler şöyle tenkit ediyor.” Onların çıkarlarının ne yönde olduğunu zaten biz hepimiz biliyoruz. Bu kampları neden didikdiklerini biliyoruz. Ama onların Türkiye’yi bu duruma düşürmek için hangi şartlarda neleri destekleyeceğini, hangi projelerin, hangi birtakım ortalık bozucu Türkiye’yi güçsüz hâle getirecek projelerle uğraştığını biliyoruz.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Mersin) – Siz onlarla ittifak hâlinde siz.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Saygısız!

BAŞKAN – Ertuğrul Bey...

ÜLKER GÜZEL (Ankara) – Biz bunların... Burada, ben istiyorum ki arkadaşlarım birlikte olalım. Biz bu insanların insan hakları açısından mağduriyetlerini konuşalım, görüşelim.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Mersin) – Amerika’yla Türkiye ittifak hâlinde değil mi?

BAŞKAN – Ertuğrul Bey...

ÜLKER GÜZEL (Ankara) – Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Buyurun Yusuf Bey.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Nihayet beni gördünüz.

BAŞKAN – Efendim siz görülmecek insan mısınız.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Hâlbuki sizi ben sürekli yemekte pohpohluyordum üstelik, değişik bir imaja sahip olduğunuz bıyık bırakmışsınız daha güzel görüntünüz var diye.

BAŞKAN – Şimdi, bu pohpohlanma ağır kaçtı, pohpohlanma ihtiyacımız yok ama Hocam. Siz akademisyen bir adamsınız kelimeleri biraz daha cimbrizle seçin ya lütfen.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Yok yakışıklılık adına söylemişim. Yani ben bu şekilde de değerlendirebilirim, o benim şeyim.

BAŞKAN – Hocadır ne yapsa yeridir mi diyeceğiz şimdi?

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Hocalar... Aslında biraz şöyle daha sakin bir ortamda konuşma ihtiyacı hissediyorum, kavga etmeden daha birbirimizi kırmadan.

Şimdi, değerli arkadaşlar, burası Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Hakları Komisyonu. En başından beri bir yanlıştan söz etmiştik, dedik ki: “İnsan Hakları Komisyonu veya biliyorsunuz İnsan Hakları Kurumu kurduk Başbakanlıkta. Bütün bunlarda, aslında, denetlenen yürütmenin mensuplarının ağırlıklı olmadığı bir komisyon olması gerekir çünkü daha doğru olur demiştik çünkü Osmanlı bile böyle yapmıştı. Dolayısıyla, biz burada gerçekten... Bakın, Apaydın Kampı’na sıkışıp kaldık. Daha geniş bir perspektiften konuya bakmak zorunluluğumuz var. Hemen güney komşumuzda bir iç savaş yaşanıyor. Bir muhalif grup var bir de Esad’ın -Esed deniyor şimdi, aslan demek Esed de- onunla yani hükümet kuvvetleriyle muhalif kuvvetler arasında bir çatışma var bir insanlık dramı yaşanıyor;

insanlar ölüyor. Muhalifler de işkenceler yapıyor, onlar da kurşuna diziyor çeşitli insanları bunların da görüntüleri var yani orada tek başına tek bir yan, bir insanlık dramı yaşatmıyor oradakilere.

Şimdi, bu çerçeve içerisinde konuya şöyle bakalım: Apaydın kampı Batı dünyası tarafından epeyce Türkiye'nin Suriye'deki muhaliflere destek verdiğini belirttiği ve hatta bu kampın muhaliflerin komuta merkezi olduğu şeklinde yayınlar var. Bu gerçek mi, değil mi? Gerçekse Türkiye'nin uluslararası kamuoyundaki prestijinin ne olacağı yani hukuken ayrıca ne olacağı... Çok zor duruma düşeceği kesin sonuç.

Burada şunu yapmamız gerekiyor: Ne muhalefet ne İktidar tarafında, İktidar milletvekilleri İnsan Hakları Komisyonunda, bir şeyleri savunma refleksine girmemeli. Gerçek neyse onları konuşup ona göre bir değerlendirme yapmamız en yerinde olacak şeydir yani Türkiye'ye hizmet aslında budur. Birbirimizle sanki rakipmiş gibi görüşmek, konuşmak yerine yanlışlar ne ise neler saklanıyor, saklanmıyor bütün bunların açıklıkla ortaya konması gerekir. Şurası muhakkak: Türkiye Esad'a karşı politik olarak bir tavır almış durumda ama buna karşılık da muhalefeti destekliyor bu da bir gerçek. Şimdi, desteklediği bir gerçek.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Suriye halkını destekliyoruz.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Efendim?

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Doğru dedin, halkı destekliyoruz, evet, Suriye halkını destekliyoruz.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Destekliyor. Suriye halkı değil, bakın, muhalefeti destekliyor dedim.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Muhalefeti destekliyoruz, evet.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Bakın, Metin Bey bu işi karıştırmayın. Ben sakın sakın konuşuyorum.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Katılıyoruz sana Hocam, bir şey demiyoruz ki.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Halkla alakası yok, halkla alakası yok. Şimdi siz biliyor musunuz ki, halkın ne kadarı Esad'ı destekliyor, ne kadarı muhalefeti destekliyor? Biliyor musunuz, bilmiyorsunuz. Yani yapmayın, ben ortada konuşuyorum bakın.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Hocam ben sizin bir şey bilmediğinizi ima etmedim, size hak verdim sadece. Suriye halkını ve muhalefetini destekliyoruz dedim, bu kadar basit.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Ha, Türkiye olarak, Suriye halkını desteklediği değil, Türkiye olarak, muhalefeti destekliyor Türkiye, halkı değil. Çünkü orada çatışmalarda ölenler Esad yanlıları veya muhalefet yanlıları, her ikisi de ölüyor çünkü tek taraflı ölmüyorlar. Dolayısıyla, Suriye halkını destekliyorsak o zaman ikisini de destekliyoruz anlamına gelir. Biz ikisini de desteklemiyoruz. Çünkü orada bir kardeş kavgası var, insanlar birbirini öldürüyor.

BAŞKAN – Hocam biz dediğiniz yani MHP olarak mı yoksa sen mi, kendin mi, şahsi olarak mı söylüyorsun? “Biz ikisini de desteklemiyoruz” diye hangi anlamda söylediniz bunu?

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Hayır, muhalefeti desteklemiyoruz Esad'ı da desteklemiyoruz dedim çünkü kardeş kavgasıdır.

BAŞKAN – Tarafsızsın, tarafsız davranıyorsun.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Şimdi, kim ki oradaki insanları birbirine kırdırıyorsa, kim ki buna vesile oluyorsa, kim ki bunlara destek veriyorsa yani bir bedduada bulunmak isterim. Yazık oradaki insanlara!

Şimdi, onu bir yana bırakalım daha dağıtmayalım konuyu. Şimdi, Türkiye muhalefeti desteklediği için İstanbul'da Suriye Dostları Toplantısı adıyla bir toplantı yaptı. Bu toplantı içerisinde muhalif grubun en önde gelen insanları da yer aldı. Sayın Başbakan Suudi Arabistan'a gitti, Katar'a gitti oradan destek almak istedi. Ama demokratikleşme veya zulüm adı altında ise, aslında Suudi Arabistan da, Katar da krallıkla yönetiliyordu ve insanların kafası kesilerek idam ediliyor, recim yapılıyor. Dolayısıyla, yani bütün bunları göz önüne aldığımızda aslında yapılan işlerin de hükümetler tarafından -hangi hükümet olursa olsun- birbiriyle tutarlı olması gerekir inandırıcı olması açısından. Bu inandırıcılığı burada göremiyoruz.

Şimdi, Türkiye'nin meselelerinde eğer hükümetler Türkiye'yi bilmeyerek de olsa zor duruma sokmadıkları alanlarda muhalefet, millî meselelerde muhalefetin de hükümeti desteklemesi gerekir, millî meselelerde desteklemesi gerekir. Ama bu demek değildir ki, bir hükümetin yaptığı icraatın gelecekte Türkiye'yi zor duruma düşürecek ve sıkıntılara sokacak bir icraat sergiliyorsa onun karşısında da hükümeti ikaz etmekle mükellefiyeti vardır.

Şimdi, Dışişleri Bakanımız Kerkük'te bir söz sarf etti, dedi ki: “Biz Suriye'deki Kürt muhalifleri birleştireceğiz” Hepiniz hatırlıyorsunuz. Şimdi, aslında yaptığı, söylediği bu söz o kadar Türkiye'nin gelecekte aleyhine olan bir şey ki, bunun altından kalkması mümkün değil, tıpkı, 1912'de, 11'de daha doğrusu, şöyle söyleyeyim: 1909'da Abdülhamid tahttan indirildi yerine Jön Türkler geçti,

İttihat ve Terakki Partisi geçti. İttihat Terakki aslında isim olarak; ittihat, birleştirme demek; terakki, gelişme, yüceltme demek. Şimdi bunlar tahta geçtikten sonra, Abdülhamid'in Balkan politikasının tam aksini yaptılar. Abdülhamid şunu yapıyordu: Kiliseler... Ya Osmanlı devletinde Balkanları kaybedip Bulgaristan, Sırbistan, Yunanistan kurulunca, İstanbul'daki patrikhaneye bağlı kalmamak üzere her biri kendisine bağlı bağımsız patrikhaneler kurdular. Bu patrikhaneler birbirleriyle rekabet hâlindeydiler ve Abdülhamid bunu sürekli körükledi ve bu patrikhanelerin birleşmesini engelledi. Ama İttihat ve Terakki başa geçince sanki Abdülhamid bu konuda başarısızmış gibi Makedonya'da yaptıkları 1911'deki toplantıda kiliselerin birbiriyle anlaşmışlar ve aralarındaki problemi gözduydüler ve Selanik'e sürgüne gönderilmiş Abdülhamid'e vardılar "Senin yıllardır yapamadığını biz başardık" dediler, Abdülhamid ayağa fırladı, "Ne halt ettiğinizi önümüzdeki günlerde göreceksiniz" dedi ve 1912 Balkan Harbî başladı ve Osmanlı devleti Arnavutluk, Sırbistan, Makedonya, Bosna Hersek, Yunanistan'ın Teselya bölgesi Yanya'ya kadar ve bütün Batı Trakya'yı kaybetti hatta Edirne'yi kaybetti Çatalca'ya kadar.

BAŞKAN – Bize o örnek uymadı galiba, sanki bana öyle geldi.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Efendim?

BAŞKAN – Örnek uymadı galiba ya.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Örnek şundan dolayı uydu: Burada siz de Suriye'deki Kürt muhalifleri birleştirmeye çalışıyorsunuz. Örnek nasıl uymadı, anlamak önemli bir şey bunu. Şimdi, siz tarihçi olmadığınız için herhâlde anlamadınız söylediğimi.

BAŞKAN – Kimleri birleştireceğiz, anlamadım kimleri birleştireceğiz?

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Ben anladım, tarihçi değilim ama ben anladım.

BAŞKAN – Kimleri birleştiriyoruz?

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Suriye'deki Kürt muhalifleri

BAŞKAN – Kürt muhalifleri?

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Evet, aynen, Dışişleri Bakanının beyanatı istediğiniz... Yani bana bırakmayın, televizyonda söyledi adam yani.

BAŞKAN – Yani bütün muhalefet Kürtlerden mi oluşuyor şeyde? Bütün Kürtlerden mi oluşuyor muhalefet? Yapmayın Hocam!

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Bakın, bugün Türkiye bir şekilde birtakım çıkmazların içerisine girdi ve Suriye'de nasıl bir sıkıntıyla karşı karşıya kaldığını hepimiz biliyoruz, tezkereye kadar giden bir yol açıldı.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Hocam raporu konuşalım ya.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Rapor buna bağlı işte, rapor buna bağlı. Şimdi, eğer daha geniş bir açıdan almadığınız takdirde -raporu da söyleyeceğim- geniş açıdan almadığınız takdirde raporun ne kadar sathi olduğunu da görebilirsiniz. Çünkü rapor, sadece şey üzerine oturmuş, "orada silahlı eğitim yapılmıyor" üzerine oturmuş.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Ee, iddia buydu.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Ama iddia o değil. Biz, bakın, İnsan Hakları Komisyonu olarak...

KERİM ÖZKUL (Konya) – Siz bizi Dışişleri uzmanı falan olarak mı görüyorsunuz? İnsan hakları açısından...

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – İnsan hakları açısından... E, almıyorsanız o zaman, orada silahlı eğitim yapıp yapılmadığı niye araştırıyorsunuz, ne alaka insan haklarıyla o zaman? Bakın, sizin yaptığınız o zaman insan haklarıyla alakalı değil. Orada bir eğitim yapıp yapılmadığını araştırmak insan haklarıyla mı alakalı?

BAŞKAN – Hocam bakın raporum beşinci sayfasında...

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Orada, kampın 5 kilometre uzağında kuş uçuşu, araçla da 8 kilometre uzağında olduğunu söylüyorsunuz. Eğer, askerî bir kampsay burası, askerî birtakım yetkilileri muhafaza ediyorsanız sınıra 8 kilometre uzaklıkta bir kampa yerleştirmesiniz. Daha uzak bir kampa yerleştirirseniz böylece Türkiye'nin uluslararası kamuoyunda da birtakım...

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Hatta Türkiye'ye almazsınız ne gerek var yani!

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Hayır Türkiye'ye alırsınız ama efendim götürün Adana'ya yerleştirin, Çukurova'ya yerleştirin, Osmaniye'ye yerleştirin. Şimdi yerleştiriliyor nitekim niye yerleştirmediniz?

BAŞKAN – Orada da yerleşenler var Hocam. 20'den fazla kamp var Hocam orada.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Değerli arkadaşlar, şimdi buradaki yazılanlar, “Yok efendim, yirmi dört saat kameralarla izleniyor.”, “Yok, telefon çalışmıyor.” bunların hepsinin hepimiz laf olduğunu biliyoruz. İstedığınız zaman kamerayı durdurabilirsiniz, istediğiniz zaman düğmeye bastığınızda telefonlar çalışmaya başlar, istediğinizi yapabilirsiniz.

Peki, Riyad El Esad Komuta Merkezinin Türkiye’den Suriye’ye alındığını beyan etti mi, etmedi mi?

LEVENT GÖK (Ankara) – Etti.

BAŞKAN – Nerede etti Hocam ya!

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Yahı, hiç takip etmiyor musunuz basını?

BAŞKAN – Nerede etti ya!

CEMAL YILMAZ DEMİR (Samsun) – Komuta merkezi Suriye’de olan bir yerin komutanı Türkiye’de kampta yatıyor, böyle bir savaş var...

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Hayır, ama...

BAŞKAN – Ya, yapmayın Allah aşkına ya!

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Bakın, İnsan Hakları Komisyonunun orayı ziyaretinden sonra bu beyanını verdi.

BAŞKAN – Kim dedi Hocam? Biz de takip ettik, İran’daki bilmem ne komutanı dedi. Yani İran’daki bir komutanın lafına göre mi hareket ediyorsunuz? Hayır, öyle bir şey demedi.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Bakın, Özgür Suriye Ordusu Komutanı olarak nitelenen kişi söyledi diyorum.

BAŞKAN – İran’daki komutanın lafıdır o.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Hayır efendim, hayır efendim...

LEVENT GÖK (Ankara) – Ama şunu dedi: “Türkiye’deki kampı taşıdık.” dedi. Hangi kampı?

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Şimdi, bakın...

Niye savunmaya geçiyorsunuz kardeşim, savunmayın ya!

BAŞKAN – Ama olmayan şeyi niye savunmayalım Hocam?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Dinleyelim ya! Dinleyelim!

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – İşte, burada yazıyor, savunmayın ya! Yani biz şimdi burada bir şeyi savunmakla mükellef değiliz, burada bir gerçeği ortaya koymak zorundayız. Yani bakın, ben bir şey söylüyorum...

BAŞKAN – Gelmeden analiz ettim, biz gittik, göremedik, sen onu demek istiyorsun!

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Arkadaşlar, dinleyin, sonra sırayla cevap verirsiniz.

BAŞKAN – Hocam, devam edin.

LEVENT GÖK (Ankara) – “Özgür Suriye Ordusu kampını taşıdık.” diyorlar.

Bir okur musunuz onu. Okuyun Hocam.

CEMAL YILMAZ DEMİR (Samsun) – Öyle bir kamp mı var? Varsa adres verin, hep beraber gidelim.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Yani Türkiye’de de yayınlandı, bu İngilizcesi.

İHSAN ŞENER (Ordu) – Hangi kutsal kitapta yazıyor?

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Kardeşim, bir şey var. Bakın, çok kolay bir yol söyleyeyim size. Bunlarla ilgili haberler sitesine Google’a girin bir sorun, Riyad El Esad diye, bütün haberler, yabancı yerli bütün haberler onunla ilgili çıkar karşınıza, oradan takip edin.

BAŞKAN – O zaman niye gittik biz oraya? Haberleri yazsaydık keşke buraya yani!

LEVENT GÖK (Ankara) – Riyad El Esad’ın açıklaması.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Onu diyorum işte, demin onu söyledim, ama yok diyorlar. Riyad El Esad’ın açıklamasından bahsediyorum, ben sürekli takip ederim kardeşim, sürekli olarak her gece saat dörtlere kadar.

BAŞKAN – Google’dan...

LEVENT GÖK (Ankara) – Google’dan değil, bütün haber sitelerini takip ederim diyorum.

BAŞKAN – Hocam, kapatalım Komisyonu, Google’dan yazalım o zaman.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Bakın, eğer inanmıyorsanız, benim facebook sayfamdan daha dün girdiğim -saat dörtte bilgi giriyorum, insanlara bilgi vermek için- orada görürsünüz saat dörde kadar uyanık olduğumu.

LEVENT GÖK (Ankara) – Google’ı niye küçümsüyorsunuz ki yani?

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Araştırma motoru ya...

BAŞKAN – Küçümsemiyoruz ama tek haber kaynağı oysa Hocam...

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Bir dakika, lütfen...

Wikipedia'yı demiyorum, bakın, Wikipedia güvenilir bir sitedir, ama Google sadece arama motorudur, arama motoru olduğu için orada çıkan haber çıkmaz. Diyelim ki Avrupa'daki bir gazetenin bilgisini de oradan elde edebilirsiniz, yeter ki neyi aradığınızı bilin. Onu söylüyorum size.

BAŞKAN – Hocam, toparlayabilir miyiz.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Arkadaşlar, sonuç olarak şunu söyleyeyim: Bakın, eğer Türkiye Kandil'le görüşüyorsa, 40 bin insanımızı öldüren canilerle oturup masada görüşebiliyorsa, o zaman İnsan Haklarıysak biz, insan haklarından dolayı da bunu görüşüğümüzü söylüyorsak ve... (Gürültüler) Dinler misiniz...

BAŞKAN – Evet Hocam.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Eğer biz Türkiye olarak insanların ölmemesi için Kandil'le oturup görüşebiliyorsak, onlarla müzakerede bulunabiliyorsak, insanların ölmemesi için o zaman Suriye'yle de görüşmemiz lazım, Esad'la da yeniden görüşmemiz lazım, masaya oturmamız lazım.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Gönderelim seni!

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Tabii, giderim, olur, ne fark eder! Ben de giderim, siz de gelirsiniz! Kandil'e giderken gidiyorsunuz da oraya gelemez misiniz?

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Biz her yere gideriz...

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – İyi ya, ben de onu söylüyorum size.

BAŞKAN – Hocam, toparlayın, teşekkür ediyoruz.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Dolayısıyla, ben şunu söylemek istiyorum: Eğer İnsan Hakları Komisyonuysak, herhangi bir yerden izin almadan, herhangi bir yerden talepte bulunmadan, bugün kalkıp veya istediğimiz bir zamanda hiç kimseye haber vermeden gidip kampları ziyaret edebilir miyiz edemez miyiz?

LEVENT GÖK (Ankara) – Haber vermeden...

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Evet, haber vermeden, Türkiye Büyük Millet Meclisinin İnsan Hakları Komisyonudur. Yani Türkiye'nin en üst düzeyde kanun yapıcı, yasama organı olan bir yerden bahsediyorum size.

BAŞKAN – Sayın Hocam, bakın, bu zamana kadar hangi usulle neler yapılmışsa, bu toplantının kararı da burada alınmıştır. Daha önceki alt komisyon çalışmalarında da en az bir hafta on gün öncesinden bir planlama yapılıyordu, burada da bizim kendi başımıza bir karar alma yetkimiz şöyle yok, Meclis Başkanlığının onay vermediği hiçbir incelemeyi biz yapamayız.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Meclis Başkanlığına söyleriz, gideriz o kadar basit.

BAŞKAN – Al, işte, biz de onu yapmışız zaten.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Hayır, ama...

LEVENT GÖK (Ankara) – İzni soruyor...

BAŞKAN – Hayır, biz Dışişleri Bakanına bir izin değil, Levent Bey, çarpıtmayın, Yusuf Bey siz de çarpıtmayın.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Bak, çarpıtmıyorum, bir şey söylüyorum.

BAŞKAN – Böyle bir izin alınmamıştır.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Hayır, izin derken başka mercilerden diyorum.

Affedersin, ben şunu söyleyeceğim, şimdi Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı tabii ki bizim de Başkanımız, İnsan Hakları Komisyonunun da...

BAŞKAN – Başkanımızdır...

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Bir dakika...

O da Başkanımızdır.

Ben şöyle söylüyorum, bir sürü yazışmalar değil, kalkarız, gideriz Sayın Başkana, "Efendim, sizden izin istiyoruz, şunu yapacağız." Çünkü bu neden biliyor musunuz? Eğer böyle bir uygulama yapabilirsek, Türkiye'nin dünya üzerindeki imajını düzeltebiliriz.

BAŞKAN – Evet, bunun dışında bir şey yapılmamıştır burada da.

Teşekkür ediyorum.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Başbakan'dan izin almalı mı?

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sen bunu nasıl söylersin ya? Komisyon nasıl Başbakan'dan izin alır? Hayret bir şey ya! Gerçekten de bunu nasıl söyleyebiliyorsun, Komisyon Başbakan'dan izin alacak!

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Başbakanlığa bağlı kuruluşlardan, Başbakanlıktan izin alınır.

KERİM ÖZKUL (Konya) – İzin almak başka şeydir, bilgi vermek başka şeydir, yani ikisini karıştırırsanız...

BAŞKAN – Naci Bey, buyurun.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Başbakan'dan nasıl izin alacağız?

KERİM ÖZKUL (Konya) – Bakın, bilgi vermek başka şeydir, izin almak başka şeydir.

BAŞKAN – O zaman siz de Kılıçdaroğlu'nun emir kulusunuz! Kılıçdaroğlu "gitme" dedi, gidemediniz.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Ya, siz de biliyorsunuz, bakın, bir doğru konuşalım. Bakın, doğru konuşalım.

BAŞKAN – Doğru konuşalım, doğru konuşalım.

İHSAN ŞENER (Ordu) – Böyle olmadı mı peki?

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, Naci Beyin konuşmalarına müdahale ettim, ama siz cevaplandırmadınız tartıştığınız için. Yani diyorsunuz ki biz Dışişleri Bakanlığına izin için başvurmadık, bilgi için başvurduk mu?

BAŞKAN – Levent Bey, biz izin almak için başvurmadık, yazımız da burada, bunu 10 defa söyledim, anlamıyorsan yazıyı da gönderirim. Levent Bey'e yazıyı gönderin de bir sefer daha okusun.

Buyurun.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum.

Bir yıldır İnsan Hakları Komisyonu çalışıyor, bir gözlemimi paylaşmama izin verin, ne zaman makul ve rasyonel bir karşılıklı ortam oluşturur, o şekilde konuşursak, birbirimizi kesinlikle daha iyi anlıyoruz, ne zaman heyecanlar yükselir ve insanlar öfkeli bir şekilde konuşmaya başlarsa, o zaman her birinin çok medeni ve nazik insanlar olduklarını bildiğim arkadaşlar, farkında olmadan kendilerinin de sonradan katılmayacakları, kastını aşan anlamlarda sözler kullanıyorlar, şu tutanaklara dönüp bakılsa, muhtemelen değerli arkadaşlarım, kendi yaptıkları konuşmalarda bu tür kastını aşan ve sonradan katılmayacakları ifadelerini göreceklerdir.

O yüzden, kesinlikle İnsan Hakları Komisyonunun verimli bir çalışma yapabilmesi bakımından üslubu ve rasyonelliği koruyacak bir dikkatle anlatıma dikkat etmek önemlidir diye düşünüyorum.

Buradaki atmosfere baktığımda, değerli muhalefet üyesi arkadaşların akıl yürütme biçiminin, şüphelere kanıt hüviyetinde muamele yapmak, kanıtlardan da şüphelenmek şeklinde ilginç bir eksende geliştiğini görüyorum. Birtakım ihtimaller, birtakım gazetelerde çıkan bilgiler, birtakım şüpheler gerçekliğin öyle olduğuna dair kuvvetli bir vurguyla ifade edilirken, oraya gitmiş bir çalışma yapmış heyetin, somut, resmî raporuna ilişkin -eleştiriyi anlarım ama- eleştiriyi aşan, ona derin şüpheler bildiren, gerçekliği bütünüyle sanki ters yüz eden bir rapormuş muamelesi yapan bir dille konuşmalarını öncelikle tuhaf bulduğumu söylemeliyim.

Her türlü toplumsal çatışmada, işin arka planında medya organlarının da işin içerisine karıştığı, iktidar mücadelesinde saf tuttuğu buradaki heyetin malumudur. Bu, sadece uluslararası kamuoyu, devletlerin birbirleriyle ilişkileri bakımından değil, Türkiye'nin kendi içindeki iktidar ilişkileri bakımından da böyledir.

Elbette basın vermiş olduğu haberlere dikkat etmek ve bunları sorgulamak görevimizdir, ama onlara bir tür resmî otoriteler tarafından sunulmuş kanıt muamelesi şeklinde bir sunumla, olup bitenlere ilişkin açıklayıcı bilgilermiş muamelesi yaparak böyle bir sunumla konuşmayı doğru bulmuyorum, öncelikli bunu belirtiyim.

İkincisi, yine değerli muhalefet mensubu arkadaşlarım, sık sık buranın İnsan Hakları Komisyonu olduğunu, İnsan Hakları Komisyonuna uygun bir çalışmanın bu raporla gerçekleştirilmediğini ifade ediyorlar, sık sık bu insan haklarına yapılan vurguyu görüyorum, kendi iddialarını temellendirirken insan haklarına ilişkin o norm altı çizilerek ortaya konuluyor, ama şu ana kadar şu konuya ilişkin değerli muhalefet üyelerinin yaptığı konuşmalara baktığımda, o albay, askerî faaliyetin olup olmadığı, buna ilişkin deliller çerçevesinde bir diskur şekilleniyor, ağırlık, odak noktasını bunun oluşturduğu bir diskur.

Oysa İnsan Hakları Komisyonunun görevinin ne olduğuna ilişkin o kalın çizgilerle vurgu yapan aklın, yüz binlerce mülteciye ve onların yaşadıkları dramlara ilişkin meselelere odaklanması ve bunu dile getirmesi, bunun belki bir yan anlamı olarak da bahsettikleri konulara ilişkin şüpheleri ortaya koymaları, kendi iddialarını kanıtlamaları bakımından daha anlamlı olurdu.

Bir insan, bir aile evini bile değiştirdiğinde bir travma yaşar. Evini değiştirdiğinde, bir şehirden başka bir şehre göç ettiğinde. Yüz binlerce insan Ürdün'e, 125 bin civarındaki insan Türkiye'ye gelmiş -bunların bir kısmı geri dönmüş- takdir edersiniz ki bu göçü yapamayan çok daha fazla sayıda insan da Suriye'nin içinde yer değiştirmiş.

Eğer insan hakları dediğimiz o değerlerin sınırları aşkın bir anlamı var ve biz kendi görevimizi böylesi bir anlayışla temellendiriyorsak, buradaki konuşmaları oluştururken, o diskurun çok önemli bir kısmının buradaki insan haklarına ilişkin ihaller, yaşanan dramlar, çekilen acılar, bunlara yönelik bir dil olması gerekirdi, ben bu dili görmedim.

Dolayısıyla, ben de bir kuşkuyu bildireceğim -affedersiniz- burada Apaydın Kampı ve tartışması çerçevesinde İnsan Hakları Komisyonunda yaşanan tartışma -Mecliste de yaşanan, başka yerlerde de yaşanan- Suriye üzerinden yürütülen iktidar mücadelesinin bir fonksiyonuna dönüşmüş bir anlam taşır. Oradaki insani dramı görmek, vurgulamak bizim görevimizdir, hem iktidarın hem de muhalefetin görevidir.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Ama bu insani dram için gidilmedi, Apaydın Kampı...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Yusuf Bey, ben hiç sizin konuşmalarınıza cevap vermedim.

BAŞKAN – Hocam, lütfen raporu okur musunuz. Bakın, raporların 5'inci sayfasına baktığınızda, 3-4 sayfa bu mültecilere sağlanan imkânlar sıralanmış.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Hayır, insan haklarıyla ilgili demiyorum zaten, bakın, hiç öyle bir konuyu da konuşmadık. “Yanlış yapılıyor.” Demedim, insan hakları için konuşmadım.

BAŞKAN – Ama sanki sadece oraya odaklanmış gibi bir durum var. Hayır, diğer konulara da odaklanmışız biz bu raporda.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Affedersiniz, bir insana desanız ki “Sen teröristsin, sen filan cinayeti işledin yıllar önce.” Kişinin kendisini savunması ve bunu delillendirmesi o kadar zordur ki. Hukukta da zaten olmayana ergi yöntemiyle olmaz, iddianın sahibi kendi iddiasını kanıtlamakla mükelleftir, ama ne yazık ki kamuoyunda birtakım şüpheler ifade edildiğinde, o ifadelerle karşı, bu raporda, evet, mukabil ifadeler var, ama askerî bir kamp değildir, kanıtlaması hukukun temel kuralları bakımından da zayıf bir kanıtlama biçimidir. Elbette “Kameralar var.” dersiniz, tabii, kameralara düğmeyi basınca kapatırsın, işleri yürütürsün. Bu bir kuşku, ama kuşku hüviyetinde değil de zaten öyle oldu, kameraların düğmesine basıldı, gidip gelindi. Elde hiçbir delil olmamakla birlikte böyle olduğunu, bu şekilde gerçekleştiğini ifade eden bir dil söz konusudur.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Ama incelenmemiş Naci Bey, eksik var o zaman.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Hayır, eksiklikleri konuşalım.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Yani o zaman rapor tam değil.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Söylediğim şu: Kameralar somut bir kanıtken, orada çalışırken, burada kameraların düğmesine basıldığı ve insanların gecenin karanlığında sessizce oralara gidip birtakım işler çevirdiği kuşkusunu bildirmek, kuşkudan da öte zaten öyle olduğuna dair, “Herkes biliyor bu işleri.” şeklinde bir anlatımla konuşmak, işte, kuşkulara kanıt hüviyeti, kanıtlara da kuşku hüviyeti bildirme şeklindeki akıl etmeyle bağlantılı.

Değerli arkadaşlar, bizim Komisyonun ben de asli görevinin, muhalefetin normatif olarak bildirdiği insan hakları meselesi olduğunu düşünüyorum, ama bunu pratiğe taşıma konusunda yollarımız ayrılıyor.

Bunu pratiğe taşıma konusunda, orada yaşanan acılara ilişkin daha fazla duyarlılık beklerdim. Bu olmadığında, işte, o zaman iktidar mücadelesinin parçasına dönüştürülmüş bir anlatıyla karşı karşıya olduğumuz kanaatine kapılıyorum, bunun da insan hakları normuyla en derin ve dramatik bir çelişki olduğu kanaatindeyim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Şimdi, Yusuf Beyin de, Hocamın da son ifadelerinden hakikaten raporda tam irdelenmemiş gibi, böyle bir algı oluştu bende.

Bu raporun çok önemli bir kısmı Türkiye'nin yaptığı fedakârlıkları anlatıyor, mültecilere şunlar yapılmıştır, şunlar yapılmıştır, mültecilerin o insani dramı anlatılıyor.

Bunun dışında, bir de Yayıldağı ve Apaydın kampları da ziyaret edildi, o kamplardaki durumlar da anlatılıyor.

Ayrıca, basında çıkan, işte, bunlar suçlara karıştı, şöyle suç işledi, böyle suç işledi iddialarına da burada cevap veriyor bu rapor.

Bu raporu sadece hakikaten Apaydın Kampı çerçevesinde alırsak, hem rapora hem alt komisyondan önce bu İnsan Hakları Komisyonuna haksızlık olur. Bizim tek böyle bir iddiamız yok. Biz meseleye hakikaten insani boyuttan bakıyoruz.

Arkadaşlar, 100 bin insan evlerini terk etmiş, Türkiye'ye sığınmışlar, şimdi, şu anda sıcak ama biraz sonra kış gelecek. Hiç kimseyi zorla, silah zoruyla dahi o kamplarda tutamazsınız.

Bakın, Sakarya'da deprem oldu, bir hafta çadırda kaldık, anamız ağladı. Çadırda kalmanın ne olduğunu ben bilirim. Hiç kimseyi orada, can tehlikesi olmadığı takdirde zorla tutamazsınız.

Bakın, şurada bir fotoğraf göstereyim size. Bu Yayladağı Kampı, yani tamamen Türkmenlerin kaldığı bir kamp, başka kimse yok. Herkes Türkçe konuşuyor. Yüzlerce çocuk burada. Bunlar kaçmışlar gelmişler ve karşıda ormanı gördük. O Esed güçleri ormanı yakıyordu. Sorduk "Bunlar niye yakıyorlar bu ormanı?" "O ormanda hâlâ saklanan Türkmenler var." dediler veya "O ormanı kullanarak biz geçmeyelim diye bu ormanı yakıyor." diyorlar. Bu şekilde bir insanlık dramı var.

Bakın, biz şöyle bir kültürden geliyoruz. Denir ki savaşa giderken "Kadınları ellemeyeceksiniz, çocukları öldürmeyeceksiniz, din âlimlerini öldürmeyeceksiniz, bitkileri yakmayacaksınız." Böyle bir kültürden geliyoruz.

Şimdi, ormanı dahi yakan, çoluk çocuk demeden bomba atan bir rejimden bahsediyoruz.

Bu Türkmen kardeşlerimizle biz orada muhtarların oluşturduğu bir toplantı da yaptık. Bazıları önceden gelmişler buraya, ama geri dönmüşler, fakat yeniden kaçmışlar. "Niye, zorunuz ne sizin?" Bunu sorduk. Dediler ki "Artık öyle bir noktaya geldi ki savaş, köylerde hedef gözetilmeden köyün üzerine bile bomba atılıyor." Şimdi, manzara bu. Bu insanlar gerçekten buraya tatil için gelmediler. Böyle bir dram var.

Şimdi, bu dramı görmezden gelerek ve Türkiye'nin yaptığı fedakârlıklar da bir tarafa itilerek, bakın...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Kim görmezden geliyor Sayın Başkan!

BAŞKAN – Hayır efendim, bir dakika...

Türkiye göç konusunda...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Kim görmezden geliyor Sayın Başkan!

Burada...

LEVENT GÖK (Ankara) – Konu bu değil ki!

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Bu masanın etrafında görmezden gelen var mı? Hayret bir şey ya!

BAŞKAN – Bakın, bu tavırlar bu anlama geliyor. Bu tavırlar bu anlama geliyor.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Hayır, o anlama gelmez.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Siz böyle bir çıkarsama yapamazsınız! Yapamazsınız!

BAŞKAN – Bakın, hatta kaba olacak...

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Onu söyleyemezsiniz, çünkü hiçbirimiz demedik ki "Çok kötü bakılıyor, onlar çok kötü durumda." demedik.

BAŞKAN – Bakın, Hocam, ben bu tavırlardan öküz altında dinazor yumurtası arıyorum diyorum, bakın, öküz altında dinazor yumurtası bulamazsınız. Böyle bir şey yok.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Siz böyle düşünemezsiniz.

BAŞKAN – İnsani bir dram var burada, bu insani dramı görmeye davet ediyorum sizi!

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Az önce Atilla Bey söyledi...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, söz istiyorum.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, bakın, yani konuları çarpıtmaya hiç gerek yok.

BAŞKAN – Çarpıtmıyorum.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Bir saniye Sayın Başkan...

BAŞKAN – Rapordan bahsediyorum.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Hiç çarpıtmaya gerek yok.

Bizim hangi geçmişten geldiğimiz belli, bu masanın etrafındakileri hiç öyle suçlayamazsınız. İnsancıl hukukun gerektirdiği bütün insani yardımlar sadece hukukla bağlı kalmayarak, daha da üstünde bir şekilde yapılmalıdır, hiç kimsenin buna bir itirazı yok, hiç kimsenin. Hiç kimseyi bu şekilde suçlayamazsınız.

BAŞKAN – Sizin milletvekiliniz demedi mi “Bunlara yer vermeyin.” diye.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Bir saniye...

BAŞKAN – Kim dedi onu? “Bunları kovun.” demedi mi? Kim dedi?

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Çarpıtmayın! Çarpıtmayın! Bir saniye... Sayın Başkan, çarpıtmayın! Mülteci kamplarından söz ediyoruz, çarpıtmayın.

İnsancıl hukukun gerektirdiği bütün yardımlar, bu hukuka bağlı kalmaksızın da daha üstünde yapılır, doğudan gelmiş, batıdan gelmiş ayrımı yapılmadan da. Eğer Hükûmetmeniz kaldırın o şerhi sözleşmeden, doğudan gelenlere şerhi de kaldıralım, Hükûmetmeniz, eğer böyle bir insani hukuktan yanaysanız eğer...

BAŞKAN – Onlar da Birleşmiş Milletler kararına göre yapıyor.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – İnsani hukuktan yanaysanız eğer, Türkiye'nin 1954'te koyduğu o çekinceyi kaldırın, doğudan gelen herkese de tanıyalım.

BAŞKAN – Yeni taslakta var.

İHSAN ŞENER (Ordu) – Fiilî olarak bu böyle zaten.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Fiilî değil, peki, niye hukuki hâle getirmiyoruz?

BAŞKAN – Yeni taslakta var.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Niye hukuki hâle getirmiyoruz...

İHSAN ŞENER (Ordu) – Geliyor, geliyor, acele etme!

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – On yıldır Hükûmetsiniz.

BAŞKAN – Yeni Göç Kanunu'nda var.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Biliyorum, neyse...

Şimdi, çekince var orada, dolayısıyla “misafir” deniliyor. Misafir denen bir şey yok, mesela uluslararası hukukta böyle bir statü yok...

BAŞKAN – Var, daha önce kullanılmış, Bosna Savaşı'nda kullanılmış.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Ya, yok, böyle bir statü yok Sayın Başkan.

BAŞKAN – Açıkladık orada da.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Neyse onları geçiyorum Sayın Başkan, bizi bu şekilde suçlayamazsınız.

Şimdi, Komisyon tatil deyken bunun dışında başka bir iş yaptı mı? Bu iş dışında bir iş yaptı mı?

BAŞKAN – Yapmadı.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Peki, devam eden işler yok muydu?

BAŞKAN – Vardı, devam edecek şu anda.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Uludere Raporu gibi...

BAŞKAN – Terör alt komisyonu vardı, başka komisyonlar vardı, vardı...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, orada bir insanlık dramı yaşanmadı mı?

BAŞKAN – Çalışması devam ediyor Komisyonun.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Peki, yaşanmadı mı? Üç ay boyunca niye toplanmadı?

BAŞKAN – Komisyon zaten çalışmalarına devam ediyor.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Hayır, niye toplanmadı, soruyorum size.

BAŞKAN – Hangi komisyon toplandı?

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Niye toplanmadı? Niye bu rapor konusunda bir adım atılmadı? Orada bir insanlık dramı yaşanmadı mı?

Şimdi, konu başka. Orada hassasiyeti göstermeyeceksiniz, burada başka bir şey yapacaksınız.

BAŞKAN – Orada da hassasiyeti mi var bizim, var.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, bir saniye...

Sayın Başkan, size açık söyleyeyim, ben izlenimi söyleyeceğim, yani bu eleştiri de olabilir, ağır eleştiri de olabilir, ama itham etmiyorum, yanlış anlamayın, hiçbir şekilde de itham etmiyorum.

Bak, eğer Komisyon, İnsan Hakları Komisyonu gibi Meclis Genel Kurulundan izin almış bir komisyon, çalışmasına devam eden bir komisyon iki ay boyunca hiçbir işlem yapmayacak, kendi asli işleri, aldığı, devam ettiği işler konusunda hiçbir şey yapmayacak, muhalefetin toplanma talebi konusunda hiçbir yazılı, sözlü bir cevap vermeyecek, toplanmayacak, bu nedenle gidecek.

Gitmesi lazım, çok doğru, gitmesi lazım, ama siz durumdan vazife çıkararak mı gittiniz? Gerçekten durumdan vazife mi çıkardınız? Yani "İşte, böyle bir şey var, aman aman, oraya gidelim, orada insan hakları ihlali var" mı dediniz?

BAŞKAN – Biz oraya ilk kez gitmiyoruz, sekiz ay önce gitmiştik, gene gideriz, gittik.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, başka bir iddia nedeniyle gündeme geldi, o nedenle gidildi, bunu kabul edelim ya! Yani şimdi bir iddia gündeme geldi, orada bir askerî faaliyet yürütüldü, bir komuta merkezi olduğu şeklinde yaygın bir kanaat oldu, mülteci kampı, hazır, böyle bir mekanizma var, Meclis, Dışişleri Bakanlığı, Başbakan düşündü, ne yapabiliriz, çıkmazdayız, 2 milletvekili gidemedi, ağır bir durum var, İnsan Hakları Komisyonu da gitsin oraya bir baksın. Bu durum ve şu hâle getirsin.

BAŞKAN – Suizannınız sizin o.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Bizim okumamız böyle. Yoksa, bakın, şimdi, gittiniz, tamam, iyi, hoş.

1995 tarihli yönetmelik var. Ordu mensuplarının ve ayrılanların hangi nitelikte Türkiye'de kalabilecekleri konusunda yönetmelik var. Buraya da koymuşsunuz zaten. 1995 tarihli yönetmelik var. Eğer ordu mensubu bir biçimde ordudan ayrılarak gelmişse, bu sıfatla gelmişse Türkiye'ye, uyacağı esaslar var.

İddia o ki -hâlen de o iddiadayız- ayrılan gelenler başka bir işeye tabi olmuşlar, o işe içerisinde burada askerî faaliyet yürütüyorlar. Silahlı olmayabilir askerî faaliyet, ama komuta merkezi olarak da bir faaliyet yürütüyorlar, bizim iddiamız bu, hâlen de bu iddiayı güçlü bir biçimde...

BAŞKAN – Küçülttüğünüz için, raporun faydası oldu yani size, iddianız...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Orada, Özgür Suriye Ordusu'nun komuta merkezi Apaydın Kampı, oradan idare ediliyor. Yapamazlar bunu, yapılmaması lazım, çünkü Türkiye, yani sizin anladığınız gibi değil, bir hukuk devleti olması gerekir, ulusal, uluslararası yükümlülükleri var, askerî faaliyet yürüten insanları bir biçimde o kampta tutamaz ve askerî faaliyet yürütmelerine izin veremez. Orada da yürütülemez, ama yürütüldüğü ortaya çıktı işte, yani Atilla Beyin gözlemi var, bir ordunun komutanı, Özgür Suriye Ordusunun komutanının orada olduğu sabit, konuşma da yapmışlar, ama bu rapora da geçirmemişsiniz. Ordudan ayrılmış...

BAŞKAN – Generaller de var.

Ama şu var Sezgin Bey, amaç, o generallerin isimlerini tek tek tespit edebilseniz çok güzel olacaktı, ama edemediniz yani, ondan sonra rejime de verseydiniz çok iyi olacaktı ama o olmadı.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, bitiriyorum.

İnsan Hakları Komisyonu, eğer bir insan hakkı ihlali varsa, Meclis Başkanımız da duyarlıdır, bilet parası, harcırah falan filan bunlara da bakmadan, bunun için dört beş gün de beklemeden, kendi cebimizden veririz, paramızı sonra alırız. Siz ne diyorsanız biz yapmak zorundayız Sayın Başkan.

BAŞKAN – Cuma günü tatildi, Pazartesi günü onay aldık, Salı oradaydık.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, neyse, bakılır tarihlere de, bakın, bunun için anında gidilir, harcırah falan filan sonradan gelir, bilet parası beklenmez.

BAŞKAN – Onay beklenir.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Ya, şimdi, Sayın Başkan, bakın...

BAŞKAN – Ben Başkanın onayını almadan gidemem.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, Meclis Başkanı burada, böyle acil bir konu var, Meclis Başkanı, "Efendim, yazını yaz getir de ben sana izin vereceğim de bugün git yarın gel." mi diyecek size? Demez bütün bunları.

BAŞKAN – Cuma tatildi diyorum Sezgin Bey.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, cumartesi pazar da gidilir, ben bunu söylemeye çalışıyorum.

Şimdi, şunu anlatmaya çalışıyorum...

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Bağırmadan konuşun, kulağımız gitti.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – O zaman dinlemeyin, çekin gidin ya! Hayret bir şey ya!

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Bağırarak zorunda mısınız?

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Ses tonu...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Ses tonum benim böyle ya, dinlemek istemiyorsanız dinlemeyin. Rahatsız oluyorsanız olmayın.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Hayır, dinliyoruz ama yüksek sesle konuşmanıza gerek yok.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Benim anlatma tarzım bu.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Hayır, tarzınızı düzeltin o zaman, siyasetçisiniz efendim.

BAŞKAN – Oya Hanım...

Sezgin Bey, devam edin, tamam.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Dolayısıyla, biz bu nedenle katılmadık, hem yöntemi ne hem gidiş biçimine hem içeriğine de karşıyız, muhalefet şerhimizi de bildireceğiz.

Sizi de kınıyorum.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Ben de sizi kınıyorum.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Hocam, size söz vereceğim, Başkan her zaman konuşabilir, onun için şey yapıyorum.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bakın, bütün diyalogları biz burada anlatmadık ama, oradaki bir komutan dedi ki “Bütün buradaki hedef bizim isimlerimizi ortaya çıkartıp Esed rejimine vermek. Bakın, orada bir tanesi söz aldı “Benim ismim oraya gittiği için aşiretimden 300 kişi katledildi.” dedi. Şimdi, böyle bir konu var orada, orada yazdık. Şimdi, böyle bir hassasiyet var.

Hocam, buyurun, şimdi sizde söz.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Şimdi, efendim, şurası önemli...

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Diktatör... düşmanlığı nereden geliyor! Rejime karşı bırak mücadele etsinler...

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Metin Bey, müsaade edin.

Ben televizyonda da bir defa söyledim, bunu açıkladım. 1995 tarihli, 22450 sayılı Resmî Gazete’de yayınlanan yönetmelik. Buna Türkiye ihtiyaç duydu. Neden? Çünkü bizim doğudan gelen sığınmacılarla ilgili, 1956 tarihli herhangi bir mükellefiyetimiz olmadığı için ve İran-İrak Savaşı’nda bize resmî ordu mensupları gelince, onları hukuken almamız için böyle bir yönetmeliği Türkiye çıkartmıştır. İki taraf savaşıyor olması gerekiyor ve bizim tarafsız olmamız gerekiyor. O zamanki durum oydu ve aldık. Sadece bir şey var, silahlarından arınmaları ve bir daha savaşa katılmamaları ve savaş bitince tekrar gitmeleri. Subaylıkları sürüyor.

Şimdi, bu subaylıkları süren kişiler için geçerli. Yani çatışmanın içinde, dâhilinde, fakat Türkiye’ye sığınıyor tarafsız bir ülke olarak. Neden? Hukuki bir boşluğumuz var.

Şimdi, bunu, bu Özgür Suriye Ordusunun Türkiye’de barınması karışlığında Dışişleri Bakanlığı sıkıntıda kalmayalım diye böyle bir dayanak koymaya çalışıyor, fakat bu dayanak geçerli değil. Neden? Böyle bir çatışma yok iki ülke arasında.

Onun üzerine -nitekim televizyon tartışmalarında da gördüm, bazı devletler hukuku profesörleri de açıkladı- acaba Suriye’yle İsrail savaşıyor diyerek mi bunu kabul ettiler?

BAŞKAN – Yok. Biz bunu almadık.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Almamışsınız zaten.

BAŞKAN – Yani ben bu iddiayı ciddi bulmadım Hocam.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Almamışsınız ama, bu madde bu meseleyi çözen bir madde değil. Yani Özgür Suriye Ordusunun Türkiye’de barınmasının hukuki dayanağı olacak bir madde değil, çünkü getirdiği tarihteki Türkiye’nin konumu ve diğer iki ülkenin konumu farklıydı, ama şunu söylemenize sevindim, Türkiye’nin bir yasal boşluğu var. Nedir o? Sığınmacılarla ilgili. Tabii, çatışmacıları almak değil, asla onu düşünmüyorum, ona tamamıyla karşıyım.

BAŞKAN – Yeni göç tasarısında onlar hallediliyor Hocam.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Kaldı ki şunu da konuşmamın başında söyledim: Türkiye’nin 100 bine yakın insanı içeri alması, bunları barındırması ve çok sınırlı düzeyde -Ürdün’den farklı olarak- uluslararası yardım almasını ben takdirle karşılıyorum. O ayrı, onu baştan söyledim. Belki tahmin etmediğinizi söyleyeceğim. Onu söyledim ama Yayıllarda, eyvallah, diğer kamplar, Kili’s teki, Urfa’daki, bütün illerdeki kamplar Türkiye’nin büyük fedakârlığıyla götürülüyor. Çok ciddi bir mali mükellefiyet de getiriyor, bütçemize

de yük getiriyor, bunu da görüyorum ama Apaydın meselesi ayrı bir mesele ve şunu da söyleyeyim samimiyetle: Apaydın meselesini, bildiğiniz üzere, Cumhuriyet Halk Partisi veya başka bir muhalif parti veya iktidar partisi mensupları ortaya getirmediler. Ben bunu kendiliğimden de bulmadım, Batı basınında yazıyordu, “Bu doğru mu?” diye Başbakan’a sordum. Dikkat ederseniz, biraz önce beyefendi söyledi. “Batı basınında bunlar yazıyor, bunlar doğru mu, aydınlatın.” diye. Bunlar bana kalırsa bir nedenle aydınlatılmış değil. Dikkat ederseniz yaptığım basın toplantılarında da resimleri ve isimleri çıkararak “Bunlar bunun içinde yer alıyor mu?” diye sordum. Bunlar resmen komutan...

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Bu iddiaları sahiplenerek söylediniz.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Efendim?

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Birlikte katıldığımız televizyon programında bu iddiaların arkasında durarak suçlamaları getirdiniz.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Riyad’ın içeride olduğunu söylediniz ki, ben açıkça söyleyeyim: Komisyon gittiğinde Riyad’ın dışarı çıkarıldığını düşünüyorum.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Arşiv orada, televizyonlarda yaptığımız konuşmalar orada.

İHSAN ŞENER (Ordu) - Kimse katılmadığı haberi vermez.

BAŞKAN – Evet, devam edelim.

Hocam, toparlayalım çünkü size çok fazla söz verdik.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Yani bizim için önemli olan, Türkiye’nin sınırları içinde, çatışmanın tarafı olan veya komutası olan bir merkezin bulundurulmasının hukuken ve ahlaken yanlış olduğudur. Bunu dile getirmeye çalıştım. Bunun var olup olmadığını öğrenmeye çalışıyoruz. Kamuoyunun bu konuda bilgilendirilmesi, aydınlatılması istiyoruz. Batı basınında Batı kamuoyu aydınlatılıp Türkiye’nin aydınlatılmaması önemli bir demokrasi eksikliği diye düşünüyoruz.

BAŞKAN – Nevzat Bey...

NEVZAT PAKDİL (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Saygıdeğer arkadaşlar, öncelikle şunu ifade etmek istiyordum ama Sayın Güneş nispeten takıldı. Yani sınırlarımızdan içeriye girmiş olan yüz binlerce insan var yani işte “130 bin kişi geldi, şu kadarı çıktı.” filan diyoruz. Şunun bir teklif olarak getirilmesi lazım: Ne yapmalıyız mesela? Bu insanlara ne yapalım? Sınırdan almalı mı, geriye mi iade edelim, Esad’a mı teslim edelim, başka bir ülkeye mi gönderebiliriz? Bu hususta bir teklif gelmesi lazım. Yani bu insanlar gelmiş ve bu insanların çoğu bu ülkede akrabaları vesaire olan insanlar; akrabası olup olmaması da mühim değil, gelmiş, dolayısıyla Türkiye -biraz önce Ülker Hanım’ın da bahsettiği gibi- geçmiş tarihindeki uygulamalara benzer olarak bunları almış ve barındırıyor. Yani bundan daha insani bir görev yok yani herhâlde buna karşı olan da kimsenin olmaması lazım; böyle bir şey de duymadık, onu diyorum.

Şimdi, yapacağımız iş buydu ve doğruyu yaptık, Türkiye olarak doğruyu yaptık ve yapmaya devam edeceğiz. Ha, bunun ağır bir mali bedeli olabilir, başka bir kısım sorunları, vesaire olabilir. İncelemeye giden arkadaşlarımız tetkik etmişler ve ortaya bir rapor getirmişler. Kendilerine teşekkür ederiz. Şimdi, bu rapora da baktığınız zaman, Suriye’den gelen, korunma durumunda olan insanlarla Türkiye’deki Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları arasında bir sorun, bir uygulama, bir çatışma, vesaire olmamış. Yani çok kısmi bir kısım şeyler olmuş, birkaç kişi hapse atılmış; onu zaten raporda belirtmişler.

MEHMET METİNER (Adıyaman) - Biz bile burada kavga ediyoruz, Mecliste.

NEVZAT PAKDİL (Kahramanmaraş) – Kendileriyle aralarında olmuş. Biz daha önceden de Cemal Yılmaz Demir Bey’in Başkanlığında oraya gitmiştik, o olayları yerinde gördük, baktık, inceledik. Hakikaten orada çok okumuş yazmış insanlar var, diğerleri var, falan. Türkiye bunlara şefkat kucağını açmış ve bu şekilde devam ediyor.

Şimdi Türkiye’deki bir kısım insanlarımız, zaman zaman işte Hatay’da gösteriler yapılıyor, hatta hatta oradaki Esad rejimi lehinde gösteriler yapılıyor, başka bir kısım şeyler oluyor, Hatay böyle birbirine karıştırılmak durumuyla falan karşı karşıya geldi. Çok şükür, insanlar akılselim davrandı ve böyle bir şey olmadı. Arkadaşlar, burada şunu yaparken Komisyonumuzun yaptığı işlemlerle ilgili olarak haksızlık yapmamamız lazım. Bakınız, biz Sayın Başkanın Başkanlığında -o zaman Malik Eder Bey ve Atilla Bey vardı- yurt dışına gittiğimizde bu Nazi cinayetleriyle ilgili olarak oradaki Alman yetkililerin bize söylediği bir şey var, dediler ki: “Biz hep sorgulayan taraf olmuştuk, sorgulayan taraftaydık ama ilk defa biz sorgulandık, suçlandık ve bu sorgulayan arkadaşlara karşı bir cevap verme durumunda kaldık ve bu ilk defa oluyor bizde.” Ha, bunu kim gerçekleştirdi? Bunu İnsan Hakları Komisyonu gerçekleştirdi. Dolayısıyla, yaptığımız böyle bir iş de var, mesela kadınlara yönelik şiddet ve diğer araştırmalarla ilgili olaylar var, cezaeviyle ilgili

olan, yapılan araştırmalar var, Komisyonunda müzakereler oldu ve sonra onlar nihayetinde rapora geçti, onlarla ilgili bir kısım yaptırımlar şu anda uygulanıyor, işte yeni yasal düzenlemeler söz konusu. Bunları ele aldığımız zaman bir fonksiyonumuz var, bir görevimiz var ve bu görevimizi yapıyoruz. Ama burada yüz yüze kalmış olduğumuz bir sorun var. Bu sorunun karşısında bir tedbir üretilmesi lazım. Bence -söylediniz işte- Apaydın kampıyla ilgili olarak arkadaşlar raporlarına yazmışlar. İşte orada bir komutanın olduğu -Riyad El Esad-buradan yönetildiğiyle ilgili iddialar var. Bakınız muhterem arkadaşlar, Türkiye uluslararası toplantılara merkezlik yapıyor. İstanbul'da kaç defa toplantı oldu. Türkiye yurt dışındaki bir kısım toplantılara da katıldı ve sürekli söylenen şu: "Türkiye Suriye halkının yanında olduğunu ifade etti." Ha, burada bir kısım çatışmalar, diğer şeyler ama düşününüz ki, uçaklarla, tanklarla, diğer silah vasıtalarıyla, ağır silahlarla bu ülkedeki insanların üzerine bombalar yağıyor, bir şeyler yağıyor. Peki, çıkıp birilerinin bir şey demesi lazım. Peki, bu Esad'la ilgili olarak "Sayın Esad veya oradaki insanlar, ne yapıyorsunuz, ne ediyorsunuz?" diye bunlara bir muhatap olarak bir şeyler söylenmesi lazım bu insanlara. şimdi, buraya gözümüzü kapatırsak burada insanlar katlediliyorsa bu olmaz. Dünyanın her yerindeki olaylara karşı çıkıldığı gibi buradaki olaylara karşı da duruş sergilenmesi lazım. Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi bu hususta bir tavır sergiliyor mu? Sergilemiyor, kaçamak davranıyor. İşte, vetosu olan ülkeler, kerameti kendinden menkul insanlar gibi, bir zaman, bir tarihte birtakım kararlar almış, o kararların arkasına sđınarak veto yetkileri var, işine gelmediği her zaman veto yetkisini kullanıyor ve kenara alıp koyuyor. Bir kısım ülkelerin orada çalışan, mesela yakalanmış olan, vesairenden... Mesela silahlı eğitim verdiğini ifade eden ülkeler var, mesela İran açık açık söylüyor, "Biz bu insanları eğittik." diyor, "Yaptık." diyor, "Bir kısım insanlar orada eğitim amaçlı olarak bulunuyor." falan diyor. Arkadaşlar, bütün bunlar...

BAŞKAN – Keskin nişancılar var Hocam, onu da söylüyorlar.

NEVZAT PAKDİL (Kahramanmaraş) – Bunlara baktığımız zaman bu insanlara karşı bizim bir tarihî sorumluluğumuz, insani sorumluluğumuz var, inançlarımızdan gelen bir sorumluluğumuz var. Bunu yerine getirmemiz lazım. İş sadece orada bulunan Riyad El Esad'ın kampta bulunmasıyla ilgili olarak bir şeye odaklanıp bütün meseleleri, aynen kirpiklerin üzerine konan bir saman çöpü gibi bütün hakikatleri kapatırsa biz hiçbir yere varamayız. Yaptığımız çalışmalardan da hiçbir netice çıkmamış olur.

Dolayısıyla, şu ana kadar yapmış olduğumuz güzel çalışmalar var, bundan sonra da var. Burada bulunan bütün arkadaşlarımızın, iktidara, muhalefete mensup bütün milletvekili arkadaşlarımızın tabii ki önerileri olacak, eleştirileri olacak; bunlara sabırlı olmamız lazım. Tabii Başkanlığın da bunu gerekli ölçüler içerisinde dinlemesi lazım, yapılması lazım. Bakınız, şu anda yaklaşık iki saati geçen bir yaklaşım oldu. Bu, görev, doğrudur, bunun dinlenmesi lazım çünkü burada bir insan hakları ihlali söz konusu ise onların yapılması lazım. Arkadaşlarımızın önerilerinin bizzat Başkanlık tarafından alınması lazım ve bu öneriler işığında da hareket etmemiz lazım çünkü şu anda benim kendi ilim dâhil pek çok ilde yaklaşık 15 bine yakın insan var; Adıyaman'da var, diğer yerlerde var, vesaire var. Bu insanlar yerini yurdunu terk etmiş gelmiş. Bütün bunlara burada değinilmiş, yapılmış olan işler ifade edilmiş. Ha, bu bir son değil, bundan sonrasında da gideriz. Yani şu tartışmalara katılmam: "Efendim, işte hemen mi gitseydik?" "Başkanın onayı çıktıktan sonra mı gitseydik?" Neticede gitmemiz gereken yere gitmeliyiz; bunu tespit edip koymalıyız bir yere. Ha, Başkan diyor ki: "Başkanın onayını alıp o şekilde gitmeliyiz." Bir kısım yerlere girerken ... işte biraz önce Mahmut Bey de söyledi, Sayın Metiner de söyledi. Diyelim ki gittiniz cezaevine, siyasi tutuklular için izin alıyorsunuz, veya filan yere girdiğiniz zaman... Yani bir de milletvekili de olsak ülkenin bir hukuku var. Eğer o hukuk bizi sınırlandırıyorsa ona uygun da bir kısım şeylere gitmemiz lazım. Yani şöyle: Kendi evimizde bile çocuklarımızın odasına girecek olsak bizim bir adabımız var, şeyimiz var, kütleden giremeyiz o odaya veya çocuklarımız ebeveyninin odasına o şekilde giremez çünkü bunun bir kuralları var, bir de toplumsal olarak üzerimize düşen sorumluluklar var, kabullenilmiş olan bir davranış biçimimiz var. O bakımdan, "Efendim, şuraya şu zaman gittik bu zaman gittik.", "Çat kapı girdik girmedik..." Neticede, araştırılması gereken hususlar var, bunlar araştırılmalıdır Sayın Başkanım. Araştırılmış zaten arkadaşlarımız tarafından. Eksik kalan hususlar varsa onlar tekrar araştırılmalıdır. Ama şu var: şimdi, Google'dı, Apple'dı, bilmem neydi, neyse; bu Batı basınının veya diğer hususların, ister Amerika ister Avrupa ister diğer yerler veya basının bütün yazdığı şeylerin hepsi çok kutsal, mübarek şeyler mi ki, biz hemen bunlara inanıyor muyuz? Herkes hakkında neler neler yazılıyor. O zaman bu yazılan edilen şeylerin de bir tahkikattan geçmesi lazım, bir incelemeden geçmesi lazım ki ona göre duyurulması lazım. "Efendim, burada böyle bir haber çıktı." E, çıkabilir, söylenebilir, kasıtlı mı çıktı, bilerek mi yapıldı, bir zihin karıştırması mı var; onları da bilmemiz lazım. Ha, doğruysa da üzerine gitmemiz lazımdır diye düşünüyorum.

Tekrar arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum. Eksik kalan hususlar varsa sonrasında Komisyonumuz tekrar karar alır, bu çalışmalara da devam ederiz.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Levent Bey...

LEVENT GÖK (Ankara) - Şimdi, tabii Nevzat Bey konuşurken konuşmasının önemli bir bölümü esasen zaten tartışma konusu değil. Türkiye'ye gelen, ülkelerindeki konumlardan dolayı gelmek zorunda kalan kişilere karşı zaten bizim davranış biçimimiz ortak, sivililer için söylüyorum bunu yani o konuda zaten bir tereddüt yok, tartıştığımız konu zaten o değil.

BAŞKAN – Tereddüt var gibi ama Levent Bey. Sanki var gibi geliyor bana yani.

LEVENT GÖK (Ankara) – Nereden esinlendiniz bunu?

BAŞKAN - Bunlar gelmesin gibi bir durum da var sanki yani.

LEVENT GÖK (Ankara) – Hayır. Nereden çıkarttınız bunu yani?

BAŞKAN – İşte, sizin milletvekillerinizden bir tanesi “Bunlara ev vermeyin...”

LEVENT GÖK (Ankara) – Hayır, hayır. Bakın, öyle bir şey söz konusu değil.

BAŞKAN – Cihaner demedi mi? Hatay'da açıklama yaptı, basın toplantısını dinledim ben. Yapmayın gözünüzü seveyim Levent Bey.

LEVENT GÖK (Ankara) – Bizim parti politikamızda böyle bir şey söz konusu değildir.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Siz, Esad posterleriyle doluştunuz, bu ayıp size yeter.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Biz Türkiye'de de hukuk kurallarına bağlıyız. Hukuk kurallarına uygun yaşamak çok doğru.

BAŞKAN – Gelmesi gerektiğini söylüyorsanız, hayır yani ben memnuniyet duyarım bundan.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Özür dilerim Levent Bey. O cümleden hareketle oradaki arkadaşlarımızın deyişi şu değerli arkadaşlarım: Yurt dışından gelenler iki çeşittir; bir, pasaportlu, iki pasaportsuz...

Ben gerçi uzatacağım, siz bitirin ondan sonra ben konuşayım.

LEVENT GÖK (Ankara) – Şimdi, bir kere bu konuda tereddüt yok. Parti politikamız çok açık ve net.

BAŞKAN – Nedir o parti politikanız? Bir duyayım hakikaten Levent Bey. Ben duyamadım bu zamana kadar onun için merak ediyorum yani.

LEVENT GÖK (Ankara) – Şimdi, ben zaten sizin...

BAŞKAN – Yani biraz sanki zorlanıyorsun gibime geliyor.

LEVENT GÖK (Ankara) – Hayır, ben sizin Sakarya'da zaten köyünüze kapandığınızı ve dünyayla iletişimi kestiğinizi düşünüyorum.

BAŞKAN – Öyle bir şey yok. Yine yana kaydın, topu taca attın bak.

LEVENT GÖK (Ankara) – “Bunları duyamadım.” diyemezsiniz.

BAŞKAN – Hadi bakalım yani bir duyayım şöyle bir kulaklarımla.

LEVENT GÖK (Ankara) – Daha neler duyacaksınız.

BAŞKAN – Evet, bak gene yandan geçtin.

LEVENT GÖK (Ankara) – Neyi yandan geçtim Ayhan Bey?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ne olur, bakın, biraz olsun dinleyin.

LEVENT GÖK (Ankara) – Bir saniye Mahmutçuğum.

Neyi yandan geçtim?

BAŞKAN - Şu mültecilerle ilgili politikanızı bana anlatın bakalım yani nedir politikanız?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yani Beyefendi, şimdi raporu mu tartışacağız, politikamızı mı?

BAŞKAN – Mülteciler bu işte, mülteciler...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Lütfen, bir dinle Başkan.

LEVENT GÖK (Ankara) – Ayhan Bey, mülteciler ile yabancı muharip askerleri birbirine karıştırmayın.

BAŞKAN – Evet, mültecileri dinleyelim hadi bakalım.

LEVENT GÖK (Ankara) – Yabancılarla, yabancı muharip askerlerle, silahlı askerler ile mülteci, sivil vatandaşları birbirine karıştırmayın. Konuşan arkadaşlarımız bunları karıştırarak konuşuyorlar. Yani sivil yurttaşlara karşı, Ülker Hanım'ın da bir tarihsel gelişim içerisinde anlattığı tabloda, Türkiye her zaman Osmanlı'dan bu yana kucağını açmıştır zaten yani bu konuda bir tereddüt yok.

BAŞKAN – Hatay'da nasıl olmuş?

LEVENT GÖK (Ankara) – İşte, tartıştığımız... Apaydın Kampı' nı zaten ayrı kılan da bu zaten, buradaki muharip askerler konusu.

BAŞKAN – Apaydın'a gel ama şu...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ne olur Başkan, bir dinler misin?

BAŞKAN – Mahmut Bey, alamadım ben ama.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ama lütfen, siz neyin peşindesiniz ben anlamıyorum.

BAŞKAN – Ben politikayı alamadım onun için.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Anlama peşinde, anlama peşinde.

NEVZAT PAKDİL (Kahramanmaraş) – Levent Bey'i bir dinleyelim.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, müsaade ediyor musunuz?

Şimdi, bir kere toplantıyı yönetim tarzınız çok kötü.

BAŞKAN – Sizin sayenizde oldu.

LEVENT GÖK (Ankara) – Ama başkanlar tahammüllü olacaklar. Yani başkanlık öyle kolay bir şey değil.

BAŞKAN – Toplantıya girerken daha hücum, saldırı Başkan'a; ondan sonra "Başkanlar sabırlı olsun."

LEVENT GÖK (Ankara) – Yani şurada medeni ölçüler içerisinde söylediğimiz birkaç tane sözden niye alınganlık gösteriyorsunuz?

BAŞKAN – Alınırım Levent Bey. Kusura bakma Kardeşim.

LEVENT GÖK (Ankara) – Yani çok mütevazı ölçülerde sözlerim. Hakareti içermeyen...

BAŞKAN – Hakaret sınırına dayanmıştı.

LEVENT GÖK (Ankara) - ...son derece demokratik, insani sözlerimin neresi sizi incitti?

BAŞKAN – Hiçbir demokratik yanı yok söylediklerini.

LEVENT GÖK (Ankara) – Ama sizler...

BAŞKAN – İkili ilişkilerde çok iyisiniz ama buraya geldikten sonra hakikaten farklı bir kimliğe bürünüyorsunuz, kusura bakmayın yani.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, ben görevimi yapıyorum.

BAŞKAN – Görevi daha insani ilişkilerle yapabilirsiniz.

LEVENT GÖK (Ankara) - Elbette, insani ilişkilerimiz vardır ama ben partimin ve oy veren yurttaşlarımızın da sözcüsü olmak konumundayım. Haksız mıyım? Burada sizin istediğiniz gibi konuşamam. Dışarıda elbette 2 arkadaş gibi konuşuruz ama burada konuşamam, Meclis kürsüsünde konuşamam.

BAŞKAN – Dışarıda da o zaman ilişkilerimizi biraz daha dengelememiz lazım Levent Bey.

LEVENT GÖK (Ankara) - Kusura bakmayın, sizin istediğiniz tarzda olamayız biz.

BAŞKAN – Ben de çift kişilikli olamam kusura bakmayın.

LEVENT GÖK (Ankara) – O sizin takdiriniz. Ben kendi ölçülerimi tayin ediyorum. Elbette burada ben özgürce söylerim, sizler de dinleyeceksiniz bunları. Şimdi tıpkı şunları dinleyeceğimiz gibi. Ben, kusura bakmayın ama bu izin meselesine gelmek istiyorum.

Şimdi, az önce bir kere de ifade ettiniz, bilgi amaçlı başvurduğunuzu ifade ettiniz. Ben de Anadolu Ajansı'ndan 29 Ağustos tarihli, sabah saatlerinde Ahmet Davutoğlu'nun yaptığı açıklamayı getirdim. Ahmet Davutoğlu diyor ki: "İnsan Hakları Komisyonu başvuracak ve onlara da izin vereceğiz." diyor. Az önce getirmiştim.

BAŞKAN – İzin orada yok. Gene çarpıtma, izin orada yok.

LEVENT GÖK (Ankara) – Bakın, efendim, şimdi...

BAŞKAN – Onun beyanında da izin yok, bizim yazımızda da izin yok.

LEVENT GÖK (Ankara) – Bakın, diyor ki... Şimdi, efendim, lütfen ya şu cümleleri bir değerlendirelim. "Türkiye Büyük Millet Meclisinin ilgili komisyonu ve sorumluluk içinde davranacağına inandığımız üyelerine Apaydın Kampı dâhil her yere ulaşımını sağlanabilir." Değil mi?

BAŞKAN – Ne var bunda?

LEVENT GÖK (Ankara) – Yani sorumluluk duygusu içerisinde uslu çocukları biz oraya göndereceğiz ve bunlara sağlanabilir. Burada öyle demiyor.

İHSAN ŞENER (Ordu) – Sorumsuz mu davranması lazım?

LEVENT GÖK (Ankara) – Bir saniye efendim, ben bir şey ifade ediyorum ama. Bir şey ifade ediyorum. Yani Dışişleri Bakanının izahına mı kalmıştır buradaki üyelerin hangilerinin hangi aşamada sorumlu davranacağı? Herkes haddini bilmiyor mu burada? Herkes bilmiyor mu burada?

MEHMET METİNER (Adıyaman) – İyi ki sen yargıç olmamışsın, herkesi darağacına gönderirdin! Allah muhafaza...

LEVENT GÖK (Ankara) – Metiner, bir lütfen dur.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Vallahi iyi ki savcı, hâkim olmamışsın.

BAŞKAN – Levent Bey, yazı burada, ifade burada.

LEVENT GÖK (Ankara) – Ben de ona geliyorum, aynı gün tesadüfen siz de konuşmuşsunuz Sayın Ayhan Sefer Üstün. Bu konuyla ilgili Ayhan Sefer Üstün NTV'ye değerlendirmelerde bulundu. Ne dediğinizi merak ediyor musunuz; ısrarla sordum o yüzden size. "NTV'ye değerlendirmelerde bulunan Komisyon Başkanı Ayhan Sefer Üstün, izin kararının kendine ulaşmasının ardından tahmini bir hafta içinde kampı ziyaret edebileceklerini söyledi." Söylediniz mi söylemediniz mi bu sözü NTV'ye? NTV Sayın Başkan.

BAŞKAN – Siz çarpıtmayın Levent Bey.

LEVENT GÖK (Ankara) – Bak, NTV'nin yayını aldım ben size.

BAŞKAN – Cambazlık yapma, böyle şunu alıp, bunu alıp...

LEVENT GÖK (Ankara) – Bu cambazlık değil.

BAŞKAN – Yazı burada.

LEVENT GÖK (Ankara) – Bu yazılı. Bu televizyon ekranlarında söylediğiniz sözleri söylüyorum ben size.

BAŞKAN – Yazı burada Levent Bey, yapmayın. Televizyon ekranlarında...

LEVENT GÖK (Ankara) – Söylediniz mi söylemediniz mi?

BAŞKAN – Böyle bir şey söylemedim.

LEVENT GÖK (Ankara) – Söylemediniz mi?

BAŞKAN – Dışişleri Bakanıyla alakalı bir şey söylemedim. Ama benim Meclis Başkanıyla alakalı izin talebim oldu elbette.

LEVENT GÖK (Ankara) – Aynen şunu söylüyor... Davutoğlu konuşuyor, öte yandan sizinle röportaj yapıyorlar. "...ve izin kararının kendilerine ulaşmasından sonra..."

Şimdi, bakın arşivin her zaman yararı vardır.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Meclis Başkanı izin vermeden nasıl gidebilir?

LEVENT GÖK (Ankara) – Şimdi, değerli arkadaşlarım, buradaki...

BAŞKAN – Hukukçusun, Meclis Başkanlığı izin vermeden nasıl gideceğiz?

LEVENT GÖK (Ankara) – NTV Ahmet Davutoğlu'ndan sonra mikrofonu Ayhan Sefer Üstün'e uzatıyor. Bunlar yazılı da değil, televizyon ekranlarında kayıtlı. Mahcup olursunuz, fazla ısrar etmeyin o konuda.

Şimdi, değerli arkadaşlarım...

BAŞKAN – Benim mahcup olacağım hiçbir şey yok. Ben yazıyla konuşurum, yazı burada.

LEVENT GÖK (Ankara) – ...bu Apaydın Kampı'na ziyaret...

BAŞKAN – Yazıya inanmıyorsun, oradan bir cümle almışsın, buradan bir cümle almışsın burada konuşuyorsun Levent Bey ya.

LEVENT GÖK (Ankara) – Bu sizin konuşmanız Sayın Başkan, ısrarla altını çiziyorum ben sabahdan beri. Neyi reddediyorsunuz? Yani siz diyebilirsiniz ki... "Ben öyle konuşma yapmadım." deyin bana. "Yapmadım." deyin şurada herkesin içinde. "Yapmadım." diyebiliyor musunuz?

BAŞKAN – Neyle alakalı yaptığımı bilmeden konuşmayın.

LEVENT GÖK (Ankara) – Bakın, efendim, şimdi, izin kararının kendine ulaşmasından sonra bir hafta içinde gidebileceklerini söylüyorsunuz. Niye bir hafta sonra?

KERİM ÖZKUL (Konya) – Nereden izin?

LEVENT GÖK (Ankara) – Ben Sayın Başkana soruyorum onu.

İHSAN ŞENER (Ordu) – Levent Bey, aynı şeyi tekrarlayıp duruyorsun ya.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan soruyorum.

BAŞKAN – Meclis Başkanlığından da izin şu. Bunu da değerli basınımıza verelim de çarpıtılmasın işler.

LEVENT GÖK (Ankara) – Şimdi, arkadaşlar gerçekler ortaya çıkınca niye tepki gösteriyor anlamıyorum. Ben bir şey söylüyorum, siz de diyebilirsiniz ki “Ben öyle bir şey söylemedim.”

BAŞKAN – Hayır, belki...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Başkan, Hatibi bir dinleyebilir miyiz?

BAŞKAN – Bakın, benim yaptığım bir muameleyle ilgili sabahdan beri iftiraya yakın bir dil kullanıyor Levent Bey.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkanım, bu iftira değil, sizin kendi sözünüz ya, yani siz söylediniz.

BAŞKAN – Ben de açıklıyorum: Meclis Başkanından izin aldıktan sonra gidecekler.

LEVENT GÖK (Ankara) – Bunu bütün basın da duyuyor. Herkes araştırır, gereğini yapar.

BAŞKAN – Ne olacak bundan yani? Ne çıkacak bundan? Ne çıkaracaksınız yani?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ya Başkan, bir dinleyiver Hatibi ya.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan sizin itidaliniz bozuldu.

BAŞKAN – Bozulmadı.

LEVENT GÖK (Ankara) – Bozuldu, gerçekten bozuldu. Yani bu şekilde götüremezsiniz.

KERİM ÖZKUL (Konya) – Hadi bitirin de oylayalım artık arkadaşlar.

LEVENT GÖK (Ankara) – Öyle yok kaçmaca yok arkadaşlar.

İHSAN ŞENER (Ordu) – Levent Bey, aynı şeyleri söylemeyin lütfen yani.

LEVENT GÖK (Ankara) – Öyle tehdit de yok.

İHSAN ŞENER (Ordu) – Tehdit yok, aynı şeyleri söylüyorsunuz.

LEVENT GÖK (Ankara) – Siz sertleştiğiniz zaman ben de sertleşirim. Benim yapımı biliyorsunuz. Beni dinleyeceksiniz.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Hiçbir şey yapamazsın.

KERİM ÖZKUL (Konya) – Levent Bey, hadi kardeşim...

LEVENT GÖK (Ankara) – Lütfen, siz de...

KERİM ÖZKUL (Konya) – Yani bunun şeyi yok ki. Kongreniz de bitti artık, şov yapmanıza gerek yok. Bitirin gidelim.

LEVENT GÖK (Ankara) – Beyefendi hiç şov yapmıyorum. Siz isterseniz gidebilirsiniz.

KERİM ÖZKUL (Konya) – Genel Kurul açılacak.

LEVENT GÖK (Ankara) – Buyurun gidebilirsiniz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Raporunu anlatıyor, bir dinleyin.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Üçüncü defa dinliyoruz.

LEVENT GÖK (Ankara) – Arkadaşlar, işte bu tartışmalara girmemiz yararlı oluyor basın açısından da. Komisyonumuzun geldiği nokta budur.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Maalesef.

LEVENT GÖK (Ankara) – Meclis komisyonları muafır arkadaşlar; arzu eden gider, arzu etmeyen gitmez. Hepimiz izinliyiz şu anda. İstiyorsanız gidersiniz, isterseniz gitmezsiniz. Biz burada görev yapıyoruz. Daha görevimizi yapmamıza izin vermiyorsunuz.

BAŞKAN – Üçüncü sefer söz aldınız Levent Bey siz.

KERİM ÖZKUL (Konya) – Görevi şova döndürürseniz olmaz ama. Üçüncü sefer konuşuyorsunuz.

LEVENT GÖK (Ankara) – Hiçbir yeri şov değil.

KERİM ÖZKUL (Konya) – Üçüncü kez konuşuyorsun, aynı şeyleri söylüyorsun.

LEVENT GÖK (Ankara) – Hiçbir şeyi şov değil.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yani ne olur biraz sabırlı olalım birbirimize.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Mahmut, saat ikide Genel Kurul var canım kardeşim.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – E, Genel Kurulda izinlisin.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Metiner, komisyon faaliyetleri olduğu zaman izinliyiz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Tüzük öyle yazıyor.

LEVENT GÖK (Ankara) – Tamam mı? İsteyen de gidebilir.

BAŞKAN – Levent Bey, toparlayın. Hadi konuşun.

LEVENT GÖK (Ankara) – Toparlamama izin vermiyorsunuz. Bu şartlarda olmaz. Öyle sağımdan laf atılacak, solumdan laf atılacak; siz de onlara katalizör olacaksınız. Benden konuşma bekliyorsunuz, olmaz.

BAŞKAN – Ama sen beni direkt muhatap alıyorsun, onun için öyle.

LEVENT GÖK (Ankara) – Ben sizin söylediklerinizi söylüyorum. Niye öyle hemen başkanlık vasıflarını yitiriyorsunuz anlamıyorum yani böyle.

BAŞKAN – Bakın, gelmek için o kadar can attınız ki, Malik Bey beni arıyordu, Mahmut Bey arıyordu...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ben aramadım, cevap vermedim.

BAŞKAN – Aradın derken, cevap vermemiştin efendim.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bu ayıp oluyor.

BAŞKAN – Ama son zaman Genel Başkan talimat verdi size, gelmekten vazgeçtiniz. Konu bu. Siz kendi durumunuza bakın Levent Bey.

LEVENT GÖK (Ankara) – Şimdi, partimizin bir yönetim anlayışı vardır. Yani hiçbir partili milletvekilleri Genel Başkan'dan bağımsız değildir, tıpkı sizde olduğu gibi.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Niye biz Başbakanımızdan, Genel Başkanımızdan bağımsız olalım.

LEVENT GÖK (Ankara) – Ben de onu söylüyorum zaten yani size. Yani elbette siz de parti politikanız çerçevesinde gerekli danışmaları yapacaksınız ama bu konu başka bir konu. Bu konudaki, milletvekilleri daha 25 Ağustos'ta Afet ve Acil Durum Yönetim Başkanlığına başvurduktan sonra -ki bilgi vererek gidiyorlar oraya- gidebilecekleri söylendiği hâlde son anda durdurulması üzerine başlayan bir krizi konuşuyoruz. Yani Dışişleri Bakanlığına bilgi verip bu bilginin hemen ertesi günü gidilemez miydi, üç saat sonra gidilemez miydi, beş saat sonra gidilemez miydi? Hayır, bir hafta beklenildi çünkü orada gidildiği zaman gözükmesi istenmeyen manzaralar vardı.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – O yüzden mi Riyad El Esad'ı karşımıza çıkarttılar?

LEVENT GÖK (Ankara) – Onu bilemem şimdi. O sizlerin sorunu ama az önce Hurşit Bey'in bahsettiği bütün gazeteler dünyanın en saygın gazeteleridir. Türk Dışişlerinin bu konularda bir tektibine de şahit olmadık. Var mıdır bu konuda bir tektip? Yoktur. Ama böyle bir duruma tam bir hafta sonra, Dışişleri Bakanı "Bu olanak sağlanabilecek." ifadesinden sonra biz sizin bu oyununuzun parçası olamazdık orada. Oradaki gerekli düzeltmeleri yaptıktan sonra Cumhuriyet Halk Partisi üyelerini bu oyuna ortak edemediniz.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Başka bir oyunun parçası...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bir dinleyin arkadaşlar ya.

LEVENT GÖK (Ankara) – Siz basında, enforme dedik, bir algılama yaratmak istediniz işte İnsan Hakları Komisyonu gidiyor diye, İnsan Hakları Komisyonu orada inceleme yapacak diye. Geçtiğimiz günlerde İnsan Hakları Kurumunun kanununu çıkarttık. Orada haberli, habersiz görüşmeleri de koyduk. Niye siz yapamadınız habersiz görüşmeleri?

BAŞKAN – Ben Meclis Başkanının onayına tabiyim onun için.

LEVENT GÖK (Ankara) – Meclis Başkanı hemen altımızda. Yani bir dakikada alınacak bir izni sekiz güne yayma nereden çıkıyor ortaya?

BAŞKAN – Cuma günü tatildi, pazartesi izin verdi.

LEVENT GÖK (Ankara) – Nereden çıkıyor?

BAŞKAN – İşte şurada.

LEVENT GÖK (Ankara) – Siz Dışişleri Bakanlığına 29'unda, Çarşamba günü başvuruyorsunuz. Çok mu zor bu izinler?

BAŞKAN – 31'inde yazmışım, 3'ünde izin vermiş.

LEVENT GÖK (Ankara) – Arzu ettiğiniz kanun tekliflerini sabah görüşüyorsunuz, akşam Meclise getiriyorsunuz.

BAŞKAN – Araya, cuma tatil, cumartesi, pazar girmiş. Bakın, üç gün tatil girmiş araya.

LEVENT GÖK (Ankara) – Çok mu zor bunlar?

Yani biz bu oyunun parçası olamayız ve bu nedenle biz o toplantıya katılmadık. Orada neler görüneceğini az çok tahmin ediyorduk. Ama Atilla Bey'in söyledikleri de önemli. Atilla Bey, konuşmak istediği zaman tercümanın kaş göz işaretiyle konuşturulmak

istemediğini de ifade etti. Bunlar niçin zabıtlarda yok? Bunların hiçbiri yok. Orada gördüğünüz o Riyad El Esad'ın bir tek kelime adından bile bahsedilmiyor bu raporda. Var mı adı? Yok.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Muhalefet şerhine basılabilir.

LEVENT GÖK (Ankara) – Elbette yani. Sizin zaten bu rapor, İnsan Hakları Komisyonunun raporu değil, bu AKP'li üyelerin raporu.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Siz katılmıyorsunuz...

LEVENT GÖK (Ankara) – Bir başka konu değerli arkadaşlar, Dışişleri Bakanı diyor ki aynen, işte altını çiziyorum: "Sivil şahıslardan ayrı olarak buraya gelen yabancı muharip asker ve subayların ayrı bir kampta tutulması tercih değil, bu konudaki mevzuat gereğidir." diyor. Yani oradakilerin asker kişi oldukları bizzat Dışişleri Bakanı tarafından ifade ediliyor. İşte, gerçeklik budur. Yani bu kişilere niçin verilmiştir bu yetki? Bu yetkilerinin hukuki dayanağı var mıdır? Yetkinin hukuki dayanağı olarak dayatılan 1995 tarihli yönetmeliğin bir de onun alt hukuki dayanağı vardır; 1907, Kara Harbinde Tarafsız Devletlerin Ve Şahısların Hak Ve Vazifeleri Hakkında Lahey Sözleşmesi. Türkiye bu sözleşmeye taraf değildir beyler. Daha Dışişleri Bakanı bunun farkında değil. 1995 tarihli yönetmeliğin hukuki dayanağı olarak belirtilen sözleşmeye Türkiye taraf değildir. Ortada çok ciddi hukuki sıkıntılar vardır.

BAŞKAN – Yüce Divana da gönderirsiniz artık.

LEVENT GÖK (Ankara) – Bir kısım arkadaşlarımız devletin millî menfaatlerinden bahsetti. Elbette, biz de ülkemizin, ülkesinde çatışan silahlı grupların herhangi birisinin yanında yer almasını istemiyoruz. Sıkıntımız burada, görüş farklılığımız burada. O iç işe karışmamak bizim yıllardan beri...

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Niye Esad'ın posterleriyle yürüdünüz?

LEVENT GÖK (Ankara) – ...cumhuriyetin kuruluşundan beri savunduğumuz "Yurtta sulh cihanda sulh." ilkesine aykırıdır.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Sayın Gök, Hatay'da niye Esad'ın posterleri altında yürüdünüz?

LEVENT GÖK (Ankara) – Bir saniye lütfen. Biz hiç öyle bir yürüyüş yapmadık. Siz "Yurtta sulh cihanda sulh." ilkesini çiğneyecek bir şekilde Suriye'deki bir iç çatışmanın tarafı olan bir partinin mensupları olarak o partinin yaptığı uygulamayı aklamak için o gün oraya gittiniz.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Evet, biz halktan ve muhalefetten yanayız.

LEVENT GÖK (Ankara) – Yine bir kısım arkadaşlarımız orada silahlı eğitim yapılmadığını ifade ediyor. Silahlı eğitimden, askerî kişilerin orada bulunmasından kast sadece askerî eğitim ve silahlı eğitim değildir, lojistik destek vardır, karargâh vardır. Yapılacak adımların, atılacak kararların alınacağı bir karargâhtır orası. Bu karargâhtan yönetilmiştir Suriye'deki çatışma ve Türkiye de bu çatışmaya ev sahipliği yapmıştır, açmazınız buradadır. "Devletin millî menfaatleri" derken unutmayınız ki insan haklarının en başta gelen konusu demokraside şeffaflıktır. Şeffaf olunmayan bir yerde, demokrasi olmayan bir yerde siz istediğiniz kadar devletin millî menfaatinden bahsedin. Saklayarak, bir kısım insanları kollayarak, Türkiye'nin zararına olarak siz orada barındıracaksınız, bu Türkiye'nin menfaati olacak, buna karşı çıkanların da argümanları millî menfaatlere aykırı olacak: yok böyle bir şey. Yine Nevzat Bey bahsetti Almanya'daki Neonazilerle ilgili soruşturmadan. Neonazilerle ilgili soruşturmayı yürüten komisyonun başkanı muhalefet partisinin başkanıdır. Var mı Türkiye'de böyle bir şey? Muhalefet partisinin başkanı yürütüyor orada soruşturmayı.

BAŞKAN – Üç yıl sonra da gün verdiklerini biliyor musunuz üç yıl sonra. "Üç yıl sonra biteceğiz raporu." diyorlar.

LEVENT GÖK (Ankara) – Ben bilemem. Onların işleyişini bilemem.

BAŞKAN – Yani burada Uludere raporu beş ayda bitmedi diye...

İHSAN ŞENER (Ordu) – Sorumlu muhalefet olduğunda Türkiye de o da olacak.

LEVENT GÖK (Ankara) – Onları bilemem.

Şimdi, sorumlu muhalefet anlayışından... Bizim tam iki defa Uludere'yle ilgili toplantıya davet yazımız vardır. Genelkurmaydan bir askerî yetkilinin, üst düzey bir yetkilinin çağırılma talebimiz vardır. Siz Uludere'yi basit bir mesele olarak mı görüyorsunuz?

İHSAN ŞENER (Ordu) – Yok, hiç basit görmüyoruz.

LEVENT GÖK (Ankara) – Niçin toplantıya çağırmadınız üç aylık bir zamanda? Ne yaptınız yani? Üç ay öncesi den bugüne ne girdi o raporların içerisine?

İHSAN ŞENER (Ordu) – Toplantıda konuşuyoruz.

LEVENT GÖK (Ankara) – Ne girdi o raporların içerisine? Oradaki insanlara verdiğiniz, Martın 15'inde raporumuzu açıklayacağız sözünün üzerinden tam altı ay geçti.

İHSAN ŞENER (Ordu) – Sizin talepleriniz yüzünden uzuyor.

LEVENT GÖK (Ankara) – Altı ay geçti.

İHSAN ŞENER (Ordu) – Her toplantıda yeni bir taleple geliyorsunuz “Şuraya yazalım, buraya yazalım.” diye, ondan sonra da “Niye uzadı?” diye soru soruyorsunuz. Böyle bir şey olmaz.

LEVENT GÖK (Ankara) – Siz bizim yazdığımız hiçbir talebi yerine getirmediğiniz.

İHSAN ŞENER (Ordu) – Nasıl getirmedik?

LEVENT GÖK (Ankara) – O komisyonun raporunda bizim raporumuzu yazacak hiçbir ciddi argüman yoktur. Bunların lütfen üstünü örtmeyelim.

İHSAN ŞENER (Ordu) – Levent Bey, biz bütün taleplerinizi yerine getirdik.

LEVENT GÖK (Ankara) – Hiçbir talebimiz yerine gelmedi.

İHSAN ŞENER (Ordu) – Son iki talebinizi değerlendireceğiz şimdi.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sorduğumuz soruların hiçbirinin biz karşılığını alamadık orada. İşte o yüzden biz farklıyız sizlerden. Zaten İnsan Hakları Komisyonunda muhalefetin olması gerekir, ben bunu her zaman söylüyorum. Yani iktidara yakın olunca doğal olarak böyle bir aklama faaliyetleri içerisinde oluyorsunuz.

BAŞKAN – Levent Bey, toparlayın.

LEVENT GÖK (Ankara) – Biliyorum konuşmalarım sizi rahatsız ediyor ama...

BAŞKAN – Yok, rahatsız etmiyor. Böyle konuşacaksan sabaha kadar konuş.

LEVENT GÖK (Ankara) – Tahammül edeceksiniz.

Ve benim gördüğüm, basından da aldığım bilgiler ve kamuoyundan da gelen bilgiler; daha önce daha farklı algılanan komisyonumuzun saygınlığı sayenizde gitmiştir. Çok açık ve nettir.

BAŞKAN – Sizin görüşünüz o. Bu lafları ben çok dinledim Levent Bey.

LEVENT GÖK (Ankara) – Yani bu konuda gerçekten büyük bir üzüntü içerisindeyim. İnsan Hakları Komisyonu, insan hakları ihlallerini araştırarak bir komisyon olmaktan çıkmış, iktidarın yaptığı haksız uygulamaları aklama komisyonuna dönüşmüştür sayenizde.

BAŞKAN – İnsan Hakları Komisyonunu muhalefetin bir argümanı olarak ele almaya başladınız, ondan öyle oldu.

LEVENT GÖK (Ankara) – İnsan Hakları Komisyonu elbette muhalif olacaktır -son sözümü söyleyeyim- o yüzden bu rapora da katılmıyoruz.

CEMAL YILMAZ DEMİR (Samsun) – Bunu da öğrendiğimiz iyi oldu.

LEVENT GÖK (Ankara) – Evet.

CEMAL YILMAZ DEMİR (Samsun) – Değerli arkadaşlar, mümkünse şöyle beş altı dakikada ben toparlayacağım. Sözüm kesilmezse memnun olurum.

Şimdi, biz bu kamplara, Apaydın öncesi, ocak ayında ilk gidişimizde, Cumhuriyet Halk Partisine mensup bazı üye arkadaşlarımızın, kamplara yönelik komisyondaki bazı iddialarını araştırmak üzere gitmiştik. O zaman Apaydın gündemde değildi. Bildiğiniz gibi o iddialar arasında -affedersiniz- tecavüz olayları, hırsızlık olayları, darp olayları, hizmet aldıkları hâlde karşılığını ödememe, sokaklara taşan eylemlerde bulunma, kamu görevlilerine direnme, talan, tarlalardan, meyve bahçelerinden çalma olaylarına varana kadar bir sürü iddia vardı. Bunları yerinde incelemek üzere alt komisyon olarak ocak ayında gittik; orada bahsedilen kamplarda incelemeler yaptık, kamu görevlileriyle görüştük, vali başta olmak üzere, emniyet müdürü, ilçe emniyet müdürleri, kaymakamlar, kamp yetkilileri... Maalesef, bu iddiaları doğrulayacak hiçbir bulguya rastlamadık. Orada bir somut iddia ortaya atıldı: “Geldiler, bir av bayisinden bir şey almak istediler, mağaza sahibiyle tartışılar.” dediler. “Tanışalım, bu arkadaşımızı bir görelim.” dedik, davet ettik. Bir başka sivil arkadaş daha geldi, dinledik. Sonra, bunların basit bir itiş kakış olayından öteye geçmediğini, kayıtlara da yansımadığını öğrendik. O arkadaşımıza sorduk: “Sizi bir tanıyalım, kimsiniz, nesiniz?” O arkadaşımız, bu iddiayı savunmak amacıyla gelen arkadaşımız “Ben, Cumhuriyet Halk Partisine bu bölgede rapor düzenleyip gönderen bir kişiyim.” dedi. Kendini böyle tanıttı. İddia edilen av bayisi de meğer Cumhuriyet Halk Partisinin ilçe başkanıymış; bu da başka bir gerçek. Böyle bir durumla karşı karşıyayız.

Şimdi, arkadaşlarımız olaya insan hakları açısından baktığında, sivil insanların geliş gidişlerinde çok önemli bir sorun olmadığını söylüyorlar. Ufak bir fikir değişikliğiyle karşı karşıyayız.

LEVENT GÖK (Ankara) – Söylediğimiz o değil.

CEMAL YILMAZ DEMİR (Samsun) – Müsaade eder misiniz? Ben bitireyim.

LEVENT GÖK (Ankara) – Hayır, söylediklerimiz o değil.

CEMAL YILMAZ DEMİR (Samsun) – Ben bitireyim, müsaade edin.

LEVENT GÖK (Ankara) – Söylediğimiz o değil ama.

CEMAL YILMAZ DEMİR (Samsun) – Hatta Hurşit Bey biraz daha ileri giderek...

LEVENT GÖK (Ankara) – Yani sonradan çıkabilir.

CEMAL YILMAZ DEMİR (Samsun) – ...burada Türkiye Cumhuriyeti devletinin, gelen masum insanlara yönelik insani yardımlarını takdirle karşıladığını da söyledi. Bundan da son derece memnunum.

LEVENT GÖK (Ankara) – O konuda bizim bir sıkıntımız yok.

CEMAL YILMAZ DEMİR (Samsun) – Şimdi, ocak ayındaki rapordan sonra, aradan beş altı ay geçtikten sonra, bu defa Apaydın Kampı'na yönelik bir iddia yumağıyla karşı karşıya kaldık. O ocak ayındaki incelemede, mevcut Cumhuriyet Halk Partisi ne mensup arkadaşlarımızın aksine, o iddiayı ana komisyonda seslendiren alt komisyon üyesi arkadaşımız -maalesef üzülerek söyleyemiyoradaki masum insanlara soru değil, hakaretler yöneltti. Çok açık ifade ediyorum, tartıştık.

LEVENT GÖK (Ankara) – Ama siz, şimdi bir önceki şeyi konuşuyorsunuz.

CEMAL YILMAZ DEMİR (Samsun) – Buradan bir yere geleceğim. "Buraya niye geldiniz? Size para mı vaat ettiler? Ev vaat edildiğini duyuyoruz, doğru mudur? Af çıktı, niye dönmüyorsunuz? Burada ne işiniz var?" gibi, bence mağdurlara ve mazlumlara yöneltilmemesi gereken tarzda ve üslupta sorular yöneltti. Hatta öğretmen kökenli bir bayan da kendisine cevabı verdi.

LEVENT GÖK (Ankara) – Şimdi bu arkadaşımız burada yok. Olmayan bir arkadaşımızın...

CEMAL YILMAZ DEMİR (Samsun) – Tutanağa geçiyor.

LEVENT GÖK (Ankara) – Olmayan arkadaşımızla ilgili...

CEMAL YILMAZ DEMİR (Samsun) – Ben arkadaşımızla ilgili bir iftira yapmıyorum. Tutanağa geçiyor ve kelimeleri seçerek kullanıyorum.

LEVENT GÖK (Ankara) – Kendisi yok, cevap veremeyecek.

CEMAL YILMAZ DEMİR (Samsun) – Lütfen Levent Bey, bak vaktimi almayın.

BAŞKAN – Levent Bey...

LEVENT GÖK (Ankara) – Burada cevap verebilecek arkadaşımız var, onu unutuyorsunuz yani.

CEMAL YILMAZ DEMİR (Samsun) – Cevabı verir. Ben nezaket kuralları içerisinde söylüyorum.

LEVENT GÖK (Ankara) – Bana hitap et o zaman, ben cevap vereyim.

CEMAL YILMAZ DEMİR (Samsun) – Nezaket kuralları içerisinde ifade ediyorum.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Burada Dışişleri Bakanımız mı var ki sabahtan beri Dışişleri Bakanımızı suçluyorsunuz? Allah Allah...

CEMAL YILMAZ DEMİR (Samsun) – Müsaade edin. Böyle bir tavırla...

LEVENT GÖK (Ankara) – Benim suçladığım yok. Ben yazılı belgeleri koyuyorum ortaya.

CEMAL YILMAZ DEMİR (Samsun) – Müsaade edin. Levent Bey, müsaade eder misiniz...

LEVENT GÖK (Ankara) – Ben kimseyi suçlamadım.

CEMAL YILMAZ DEMİR (Samsun) – Ne dersenez deyin, ben belli kurallar içerisinde düşüncelerimi ifade edeceğim. Kimsenin kişiliğine hakaret kastım yok, öyle bir kelime de kullanmadım.

LEVENT GÖK (Ankara) – Öyle bir şey olmuş mudur, olmamış mıdır...

CEMAL YILMAZ DEMİR (Samsun) – Tamam, arkadaşımız komisyon üyesidir, gelir söyler. Tutanağa da geçiyor, gıyabında bir şey değil, belgeyi ispatlı.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, olmayan arkadaşımızın hukukunu siz koruyacaksınız.

CEMAL YILMAZ DEMİR (Samsun) – Ya, müsaade eder misiniz Levent Bey...

BAŞKAN – Bakın, olmayan arkadaşımız bizim Komisyon üyemiz yani biz dışarıda bir adamdan bahsetmiyoruz.

CEMAL YILMAZ DEMİR (Samsun) – Ben devam edebilir miyim?

Apaydın Kampı'yla ilgili iddialar, aslında bugünkü tevillerden farklı olarak, bugüne kadar hep "Kampta silahlı eğitim veriliyor, kampta silahlar var." buna yoğunlaşmış iddialardı. Bugün, bu iddialar biraz tevil edilerek "Biz aslında onu iddia etmedik, bu Batı basınının iddiasıdır, biz bunu seslendirmeye çalıştık." deniliyor. Bakın, kampa bizimle beraber gelen muhalefet mensubu milletvekili arkadaşımız Atila Bey. Orada ana Komisyon Başkanı bir açıklama yaptı. Ben Alt Komisyon Başkanı olarak hiçbir açıklama yapmamama rağmen...

LEVENT GÖK (Ankara) – Siz de yaptınız.

CEMAL YILMAZ DEMİR (Samsun) – Yapmadım orada.

LEVENT GÖK (Ankara) – Yaptınız, ben televizyondan gördüm.

CEMAL YILMAZ DEMİR (Samsun) – Müsaade eder misiniz...

LEVENT GÖK (Ankara) – Yaptınız.

CEMAL YILMAZ DEMİR (Samsun) – Ya, müsaade edin, ben bitireyim.

LEVENT GÖK (Ankara) – Çok net yaptınız.

CEMAL YILMAZ DEMİR (Samsun) – Levent Bey...

LEVENT GÖK (Ankara) – Yaptınız ama...

CEMAL YILMAZ DEMİR (Samsun) – Ya, ben kampın kapısındaki açıklamayı söylüyorum. Başka bir şey söyleyeceğim.

Kimseyi suçlamıyorum. O arkadaşımız Komisyon üyesi olarak muhalif düşüncesini de ifade edebildi, onu söylemeye çalışıyorum.

LEVENT GÖK (Ankara) – Ama siz bir açıklama yaptınız.

BAŞKAN – Orada yapmadı Levent Bey.

CEMAL YILMAZ DEMİR (Samsun) – Ben o kampta açıklama yapmadım.

BAŞKAN – Bakın, siz gelmediğiniz bir yerden...

CEMAL YILMAZ DEMİR (Samsun) – Dışarıda ayrıca...

LEVENT GÖK (Ankara) – O kamptan çıktıktan sonra yaptınız.

CEMAL YILMAZ DEMİR (Samsun) – Evet, ayrıca yaptım.

LEVENT GÖK (Ankara) – E, kampın içinde nerede yapacaksınız?

CEMAL YILMAZ DEMİR (Samsun) – Ya, Levent Bey, nüanslarla tartışma çıkar. Başka bir şey söylüyorum. Yaptım tabii

ben, Alt Komisyon Başkanayım, Milletvekiliyim.

LEVENT GÖK (Ankara) – E "Yapmadım." diyorsunuz.

CEMAL YILMAZ DEMİR (Samsun) – Kampın çıkışı...

BAŞKAN – Hayır, şeyde, orada kameraların önünde...

CEMAL YILMAZ DEMİR (Samsun) – Sizin tarzınız bu işte. Kampın önünde...

BAŞKAN – Kürsünün önünde yapılmadı.

LEVENT GÖK (Ankara) – "Yapmadım." deyince ben de söylüyorum.

CEMAL YILMAZ DEMİR (Samsun) – Yapmadım... "Yapmadım." diyorum.

BAŞKAN – Yapmadı. Biz oradaydık.

CEMAL YILMAZ DEMİR (Samsun) – Ya, ana Komisyon Başkanı olarak Ayhan Bey yaptı, buna rağmen Alt Komisyon Başkanı olarak ben orada yapmadım ama alt komisyon üyemiz Atila Bey muhalif düşüncelerini de açıkça ifade etti.

BAŞKAN – Evet, başka bir yerde.

CEMAL YILMAZ DEMİR (Samsun) – Ben, daha sonra, bir saat sonra biri aradı, düşüncemi söyledim, yarım saat... Bunu söyleyeceğim, farklı bir şey söylüyorum. Bu iddiaların sahibi bir partinin mensubu arkadaşımız o gün oraya gelseydi yani Cumhuriyet Halk Partisine mensup alt komisyon üyemiz, o da rahatlıkla bunları ifade edebilir, rahatlıkla orada sorgulama yapabiliirdi içeride; bunu söylüyorum.

Şimdi "Biz katılmadık, bu iddiaları ifade ettik, 'Burada silahlı eğitim var.' dedik, 'Silahlar var.' dedik. Katılmadık. Niye katılmadık?" "Efendim, temizlendi." Bu tabir kullanıldı.

Şimdi, deniliyor ki: "Birkaç gün geçti, vakit kazandınız, temizlendi, ondan sonra gittiniz." Ama şimdi deniliyor ki: "Biz böyle bir iddianın arkasında değiliz, bunu Batı basını yaptı, biz sadece bu iddiayı dillendirdik." O zaman neden "Temizlendi?"

MEHMET METİNER (Adıyaman) – O zaman ne temizlendi?

CEMAL YILMAZ DEMİR (Samsun) – Ne temizlendi? Kaldı ki -başka bir şey söyleyeyim- silahlı eğitimden ve silahların varlığından vazgeçtiğinizi düşündüm, stratejik bir merkez olarak kullanılıyor...

LEVENT GÖK (Ankara) – “Karargâhı.” diyoruz, evet.

CEMAL YILMAZ DEMİR (Samsun) – Yine temizlenmediğini... Riyad Esad’ın eğer komutan olduğunu iddia ediyorsanız, o da karşımıza çıktı orada, Komisyonun karşısına oturtuldu.

LEVENT GÖK (Ankara) – Muhalif olarak en önemli belge zaten o konuda.

CEMAL YILMAZ DEMİR (Samsun) – Onun da temizlenmediğini...

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Neyin belgesi?

BAŞKAN – 300 tane var onun gibi, 300 tane var. Neyin belgesi?

CEMAL YILMAZ DEMİR (Samsun) – ...orada hiçbir hazırlık yapılmadığını gösterir bir belgedir bu.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Neler oluyormuş[!] Bir temizliğin üzerine belge veriyormuş[!]

CEMAL YILMAZ DEMİR (Samsun) – Bakın, Atila Bey en çok sorularını Riyad Esad’a sordu. Ben ilk defa orada gördüm, daha önce gazetelerde resmini falan da görmüş değilim. En çok sorularını ona sordu. Tamamen özgürce, dilediği kadar da bütün arkadaşlar soru yönelttiler. “Sen Suriye Özgür Ordusunun komutanı mısın?”

LEVENT GÖK (Ankara) – Ama arkada da tercüman böyle diyor.

CEMAL YILMAZ DEMİR (Samsun) – Hayır, orada tercüman yok. O bir çadır gezisinden bahsediyor, o başka bir olay. Sıradan bir komutanla yapılan diyalogdan bahsediyor. Riyad Esad denilen kişiyle yapılan toplantı kapalı devre, tercüman da yanımızda oturuyor, şöyle bir ortamdayız.

BAŞKAN – Kayıtlarda da var, tutanaklarda var.

CEMAL YILMAZ DEMİR (Samsun) – Kayıtlarda var.

LEVENT GÖK (Ankara) – Ama o kişiye bu soru soruldu da, bu kişinin böyle bir cevap vereceğini düşünüyor musunuz?

CEMAL YILMAZ DEMİR (Samsun) – Düşünmüyorum ama bundan, siz, Özgür Suriye Ordusunun komutanı olduğunu kabul ettiği anlamını nasıl çıkartıyorsunuz?

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Çıkartıyor ağabey.

CEMAL YILMAZ DEMİR (Samsun) – Böyle bir şey söylemiyor ki.

LEVENT GÖK (Ankara) – Bütün dünya biliyor bunu.

CEMAL YILMAZ DEMİR (Samsun) – Kaldı ki, diyor ki adam: “Ben nasıl böyle bir komutan olabilirim? Ben burada sıradan bir insanım.” “İrtibat kuruyor olabilir misiniz?” dedi.

BAŞKAN – Dedi.

CEMAL YILMAZ DEMİR (Samsun) – Aynen söylüyorum. Demin telefonların kapalı olduğu, Türkiye’ye yönelik değil, Suriye’de özellikle çatışmaların olduğu bölgelerde bir kere hiçbir iletişim yok; bu bir.

İkincisi: Kamerayı açıp kapatırsınız. Kameralar, kampların kurulduğu sıfır noktasından itibaren kayıttadır.

Üçüncüsü: “Biz milletvekiliyiz, istediğimiz gibi istediğimiz yere girer çıkarız.” Bu bir açıdan doğru olabilir, milletvekillerinin özel olarak gidip bakma etme ama bir hukuki prosedür olacak. Sizin bunu isteme, inceleme hakkınız bir insan hakları çerçevesinde olabileceği gibi...

LEVENT GÖK (Ankara) – Cemal Bey, ama...

CEMAL YILMAZ DEMİR (Samsun) – Müsaade edin...

LEVENT GÖK (Ankara) – Arkadaşımız...

CEMAL YILMAZ DEMİR (Samsun) – Ya, onu gördüm üstadım.

LEVENT GÖK (Ankara) – Biz de biliyoruz...

CEMAL YILMAZ DEMİR (Samsun) – Başka bir şeye geleceğim. Karşımızdaki insanın da can güvenliği endişesiyle böyle bir görüşmeye razı olmayacağı hakkını da kabul etmemiz lazım. Diyor ki adam bize...

LEVENT GÖK (Ankara) – Bu ülkede can güvenliği mi tehdit ediliyor?

BAŞKAN – Levent Bey...

CEMAL YILMAZ DEMİR (Samsun) – Yani diyor ki adam bize, o toplantıda özellikle Atila Bey'e söyledi: "Sadece soy isimimden dolayı 300'e yakın akrabam hapse alındı veya öldürüldü. Biz ziyaretçi falan istemiyoruz." Girdi çıktı, orada kayıtlarda var, isteyen istediği gibi inceler.

Dolayısıyla, bugün geldiğimiz noktada, tıpkı ocak ayında olduğu gibi iddialar sübut bulmamıştır. Olay şudur: Türkiye'ye Suriye'den can güvenliği endişesiyle yönelebilecek birtakım şeyleri geri bastırabilmek, Türkiye'de bu kapıları kapalı gösterebilmek, oradaki insanları gelmekten caydırmaktır. Biz, orada, devlet olarak, gelen insanların etnik kökenine, mezhebine, felsefi düşüncesine bakmadan -ki her anlayıştan insan var orada, hepsini de gördüm ayrı ayrı- bir insani yardım yapıyoruz. Orada insani yardım dışında hiçbir şey yok.

Şimdi, silah yok, belki silahlı eğitim yok ama strateji... Bunu belgeleyecek bir şeyiniz de yok ama en azından kamuoyunda çıkıp "Biz, bugüne kadar, burada silah olduğunu, silahlı eğitim olduğunu, o ilk ziyaretimizde -sözde suçüstü yapmak istediğiniz o ortamda- Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetinin ve İnsan Hakları Komisyonunun vakit kazanarak bunları başka yere naklettiğini..." Sayın Genel Başkanınızın tabiriyle "temizlendiği" iddiasından dolayı özür dilemeniz lazım milletten. Çünkü bu iddiaların gerçek olmadığını zımnen kabul ediyorsunuz. "Olmayabilir ama stratejik bir merkez olduğunu düşünüyoruz." demeye başladınız.

LEVENT GÖK (Ankara) – Yani oradan savaş planını yürütmek asker kişileri sivil mi yapıyor?

CEMAL YILMAZ DEMİR (Samsun) – Bunu belgeleyecek hiçbir şeyiniz yok çünkü Komisyon üyeniz gelmedi bile. Elinizde, sadece sözde Batı basınına ait birkaç gazete kupüründen başka bir şey yok. Kamp orada hazır, üyeniz...

LEVENT GÖK (Ankara) – Bizim Komisyon üyemiz oranın Milletvekildir Cemal Bey.

CEMAL YILMAZ DEMİR (Samsun) – Tamam, üyeniz bizimle beraber gelip bunu sorgulayabilirdi.

LEVENT GÖK (Ankara) – Ben size daha ileri bir şey söyleyeyim.

CEMAL YILMAZ DEMİR (Samsun) – "Temizlendi." dediği şey nedir o zaman? Söyleyin, neyi temizledik?

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Neyi temizledik? Onu bir söyleyin.

CEMAL YILMAZ DEMİR (Samsun) – Böyle bir şey yok.

LEVENT GÖK (Ankara) – Daha ileri bir şey söyleyeyim.

CEMAL YILMAZ DEMİR (Samsun) – Siz...

LEVENT GÖK (Ankara) – O kampın denetimini Türk Silahlı Kuvvetleri bile yapmıyor.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Soruya cevap verin.

CEMAL YILMAZ DEMİR (Samsun) – Sizin bu milletten özür dilemeniz lazım. "Biz yanlış beyanda bulunduk, caydırıcı olsun diye, oradan insanlar gelmesinler diye yanlış beyanda bulunduk, tıpkı ocak ayında olduğu gibi biz bu hatayı yaptık." diye özür dilemeniz lazım. Sizi özür dilemeye davet ediyorum. Tıpkı "Burada tecavüz oldu, hırsızlık oldu, şu oldu, bu oldu." dediğiniz hâlde hiçbir...

BAŞKAN – "400 kadına tecavüz edildi." diye söylenmişti o zaman.

CEMAL YILMAZ DEMİR (Samsun) – Evet, kamuya yansıyan hiçbir müracaatın, iddianın, talebin olmadığını ispatlandığı gibi bugün aynı şeyle karşı karşıyasınız. Onun için bu rapor, orada insan hakları ihlalleri... Ben tarafım, insan hakları ihlaliyle alakalı yani...

LEVENT GÖK (Ankara) – Gördük[!]

CEMAL YILMAZ DEMİR (Samsun) – Tabii, tarafım. Biz zaten devlet olarak, Hükûmet olarak, Esed'in bu zulmü yapmaması için bugüne kadar elimizden gelen her şeyi yaptık diplomatik anlamda ama şu anda Esed'i geldiği noktada zalimlikle sıfatlandırılan bir anlayışımız var, bu gizli saklı değil. Onun için mağdur ve mazlum halkla, ister Alevi olsun, ister Sünni olsun, ister Nusayri olsun, Türkmen olsun, Kürt olsun, Arap olsun, kim olursa olsun, hepsiyle insani dayanışmamızı da sürdüreceğiz ve sürdürmeliyiz.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sürdürün tabii, bizim sivil insanlara bir şey dediği miz yok.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Levent Bey, ne temizlendi? Onu bir açıklayın da öğrenelim.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Arkadaşlar, durun ya, siz konuşmacıyı dinlemiyorsunuz. Devam ediyor.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Soru soruyoruz Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Anladım.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Ne temizlendi kampta, ne temizlendi? Söyleyin, ne temizlendi?

BAŞKAN – Arkadaşlar...

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Hem “Askerî kamp değil.” diyorsunuz hem de “Temizlendi.” diyorsunuz. Ne temizlendi?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Metiner, burası sorgu yeri değil.

LEVENT GÖK (Ankara) – Askerî karargâhı nasıl...

MEHMET METİNER (Adıyaman) – “Tutarlılık” diye bir şey var. Çelişkinin bu kadarı fazla ya.

BAŞKAN – Mahmut Bey, buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Değerli arkadaşlar, şimdi, rapor sadece Suriye üzerine düğümlendi. Raporla baktığımız zaman, Sakarya ili, Edirne, İstanbul, Kırklareli ve bunların hiçbirine değinmedik. Şimdi, bu rapora baktığımız zaman, ilk önce teknik anlamda bu alt komisyonda -bilebildiğimiz kadarıyla- Sayın Başkan, 5 arkadaşımız görevli ancak bunlardan 2 üye arkadaşımız tarafından bu rapor kaleme alınmış. 5 üyenin 2 tanesi kaleme almışsa, 2 kişi bu ziyarette bulunmuşsa, 3 kişi bu ziyaretlere katılmamışsa buna teknik anlamda hukuksal meşruiyet anlamında rapor demek imkânsız çünkü 5 üyenin 2’si katılmış. Bunu söylerken -yanlış anlamayın- Suriye’yle ilgili sayı fazla, bu diğer illerimizle ilgili, Adapazarı’yla ilgili 2 arkadaşımız katılmış yani burada teknik hukuk açısından böyle bir sakınca var.

CEMAL YILMAZ DEMİR (Samsun) – Nasıl 2 arkadaşımız?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bilemiyorum, buradaki raporda iki imza var; 2 kişi katılmış, 3 kişi katılmamış.

BAŞKAN – Şöyle bir şey söyleyebilir miyim Mahmut Bey?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Buyurun. Ben özür dilerim, isterseniz soru-cevap şeklinde yapmayalım, ben içimdekileri söyleyeyim, sonradan...

CEMAL YILMAZ DEMİR (Samsun) – Hayır, İstanbul’u mu diyorsunuz, Hatay’ı mı? Nereyi diyorsunuz?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sakarya’yı diyorum. Ne olur sözümü kesmeyin. Ben kendimi konuya verdim çünkü şeyi bozmayalım.

BAŞKAN – Tamam, haklısınız, doğru.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Şimdi, bu anlamda, hukuksal meşruiyet anlamında böyle bir sıkıntı var.

KERİM ÖZKUL (Konya) – Sadece Sakarya için söylüyorsunuz bu meşruiyeti.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ya arkadaşlar, imzası olan, bakın yani tek tek soruyla, cevapla birbirimize vermeyelim yani konuyu dağıtmayalım ne olur.

KERİM ÖZKUL (Konya) – Apaydın’ı kastetmiyorsunuz, onu vurgulayın, onu da anlayalım.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Şimdi, bu çerçevede baktığımız zaman... Bu konuşmalarımın hiçbirisi Apaydın değil, ona sonradan geleceğim özellikle.

Şimdi, burada raporda, evet, arkadaşlarımız bir çalışma yapmışlar. Burada nedir? Bir sefer ülkemize gelen insanların sayısının çokluğu anlamında 22 bin şeklinde bir düzenleme var. Bu, gerçekten 22 bin şeklinde 2010 ve 2011 yıllarına ayrıntılı vaziyette bir çalışma var. Şimdi, burada buna baktığımız zaman, o zaman neye değineceğiz biz? Şuna değineceğiz yani sorumuz, devletin işlevleri nedir? Devletin işlevlerinden bir tanesi, ülke içinde asayiş sağlamaktır.

İki: Güvenliği sağlamak.

Üç: Düzeni sağlamak.

Dört: Adalet dağıtmak.

Beş: Sınırların dış güçlere karşı korunması, sınır güvenliğini sağlanması.

Yani 2010-2011 ve 2012 yılları içerisinde -rapora göre ben söylüyorum ama bu benim tespitim değil, raporla alakalı- 22 bin insan gelmiş ise -gerçekten bu gelmiş- tabii, raporda, demek ki burada arkadaşlarımızın tespit ve gözlemleri bu şekilde ki sayfa 4’te geçiyor. Bu nereden alakalı? Edirne, Kırklareli, İstanbul; 22.644... Edirne’den 2010 yılına ilişkin 11.384... Evet, 2010, 2011; 22.644... Bu anlamda şunu sorgulamak lazım: Bu anlamda, bizim aynı zamanda İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Kanunu’nun 6’ncı maddesinin üç fıkrası gereğince, sınır güvenliği sağlanmadığı gerekçesiyle bu raporu ilgili birimlere bildirip görev ihmal nedeniyle veya görevleri kötüye kullanmaktan dolayı 257’ye göre suç duyurusunda bulunmak lazım. Yani Türkiye Cumhuriyeti devletinin sınırları kevgir gibi, böyle yol geçen hanı gibi olmamalı. Yani hakikaten, bu gelen rakam Suriye’deki toplu sığınmacılardan gelen bir rakam değil,

bir zulümden kaçan, hayati güvenliği olan, insanı aşağılayıcı davranışlardan kaçan insanlardan bahsetmiyorum, kaçak yollarla gelen insanın sayısı bu; korkunç bir rakam.

Şimdi, buralarda eksiklik anlamında raporda ne var? Evet, ailenin çalışma hakkıyla ilgili kısmen bazı yerlerde var. Bu Adapazarı'yla ilgili var, diğerlerinde ben göremedim, eğer atladıysam özür dilerim.

Eğitim ve öğretimle ilgili Adapazarı'nda var ama diğerlerinde yine göremedim. Sağlık ve Sosyal Yardım Hakkı Kanunu'nda var. Burada, aynı zamanda raporda bir bütün olarak diyor ki: "Efendim, bizim iç düzeneğimizle ilgili mevzuatta bir düzeneğimiz yok." Bu eksik, yanlış bir rapor değerli arkadaşlar. Hemen sizden istirham ediyorum, Doçent Doktor Bülent Çiçekli'nin, uluslararası hukukta mülteciler ve sığınmacılarla alakalı... Burada açık ve net, 2006 yılında İçişleri Bakanlığının bir genelgesi var. Bu, evet bir kanun düzeneğimiz yok ama biz Birleşmiş Milletler Sözleşmesi'nin 1951 Cenevre Sözleşmesi'ni imzalamışız. Anayasa 90 uyarınca da iç kanun hükümündedir. Bu nedenden dolayı, bulunmayan hükümler, gayet Cenevre Sözleşmesi bu konuda bize ışık tutuyor. 2006 yılındaki kanunda olmadığı için İçişleri Bakanlığının genelgesi var. Bu genelgede bunların hakları ne olarak belirtiliyor? Aile hayatı hakkı, çalışma hakkı, eğitim ve öğretim hakkı, sağlık ve sosyal yardım hakkı, ikametgâh özgürlüğü hakkı ve en önemlisi, hiçbir raporda göremediğim hukuka erişim hakkı, sosyal haklarını öğrenme hakkı. Burada da hukuka erişim hakkının başında avukata erişim hakkı. Yani bu raporlarda avukata erişim hakkını ben bir türlü bulamadım arkadaşlar. Eğer varsa, ben atladıysam özür dilerim, lütfen bana bu konuda yardımcı olun.

Şimdi, niçin avukata, hukuka erişim hakkı önemli? Şunun için önemli yani gelen sığınmacının hakları nelerdir, nasıl yardımcı olunabilir, nasıl gönderebiliriz, yol gösterici anlamında bunların olması gerekir ama bunları ben göremedim.

Şimdi bununla birlikte -devam ediyorum- sınır güvenliğini söyledik, sayı fazlalığını söyledik ve evet, sayfa 8'de, bir gelen Bayan Marie'yle görüşülüyor. Türkiye'de eşinin evlendiği, eşinin beş yıldan beri kaçak çobanlık yaptığı... Yani hakikaten bunu, bu raporları, işte bahsettiğim İnsan Hakları Kanunu'nun 6'ncı maddesinin üçüncü fıkrası gereğince, bu raporun özellikle bu kısımlarını alarak, ilgili yerlerde kamu görevlilerinin görevlerini yapmadığı, bunun bir ikaz anlamında, bir görev anlamında işlem yapılması gerekir diye düşünüyorum. Raporun, burada, en azından yani klasörlerde kalmaması lazım çünkü burada, bizim objektif anlamda Komisyonun bu şekilde bir görevi var.

Bir de burada, yine raporun 4'üncü sayfasında "Ülkemiz topraklarında hukuken ya da teamülen kendisinden sorumlu bir kişinin..." Bu "teamülen" kavramını, kelimesini ben bilmiyorum; hukukçuyum, avukatım, bilmiyorum. Yani bunu...

BAŞKAN – Neyi, anlayamadık?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – "Ülkemizde, ülkemiz topraklarını hukuken ya da teamülen kendisinden sorumlu bir yetişkinin refakati..." Yani "Birisinden teamülen sorumlu olmak ne demek? Mümkünse ben bunu öğrenmek isterim. Yani böyle bir kavram yok. Nedir? Yani sorumlu olan ya benim anam olur ya babam olur ya bir akrabam olur, bir yakınım olur yani bir komşum olur, köylüm olur veya aynı şehir... Bu teamülen sorumluluğun açıklaması nedir? Ben bir türlü onu bulamıyorum.

Şimdi, bir de refakatçi çocuklarla "İlde refakatsiz küçük çocuklar bulunmamaktadır." Tamam, güzel. Bu küçük çocuklarla ilgili, yine değerli arkadaşlar, 2006 yılının İçişleri Bakanlığının genelgesi uyarınca bu tür gelenlerle ilgili Çocuk Esirgeme kurumlarına yönlendirilmesi lazım. Bunların bu tür yerlerde bulundurulmaları doğru değil, insan hakkı ihlalidir. Bunun çocuk esirgeme kurumlarına yönlendirilmesi lazım.

Şimdi, bu çerçeveden bakınca, uzun süreli bekleyenlerin olduğu raporlarda yazılı. Uzun süre beklemeler, bu bir hak ihlalidir. Bu uzun süreli beklemelerin gerekçesi, işte "İkametgâh tezkeresi, bazı belge ve bilgiler." denilmiş ama yani bu en azından, bizim Türkiye'de Birleşmiş Milletler mültecilerle ilgili bir kuruluş var. Bunlara eğer zamanında bilgi verilirse, bunların bu mağduriyetleri de hukuksal destekler sağlanır, yardımlar sağlanır, hem mali anlamda bize de ülke olarak, bizim de maliyetlerimiz biraz hafiflemiş olur. Bir an önce ülkelerine veya yasal hakkı varsa, gönderilmesi gereken yere gönderilmesi açısından bu süreci hızlandırmış oluruz.

Gidiyoruz, burada uzun süreli beklemelerin bir nedeni de bunların ikametgâh tezkeresi, işte 172 bin TL yüksek bir rakam oluşu nedeniyle bu gecikmelere sebebiyet verildi ama takdir ederseniz, İl Afet Koordinasyon komisyonlarının bir görevi de bu tür kişilerin mağduriyetlerinin ekonomik anlamda karşılanması. Yani bu barınma, beslenme hakkının yanında bu da bir haktır, bunun da buralardan talep edilmesi lazım. Yani burada kanuni bir eksiklikten sanki bahsedilmiş.

Arkadaşlar, kanuni bir eksiklikse hemen kanun teklifini bu konuda verelim ama zaten Afet Acil Koordinasyon Müdürlüğü'nün görevleri arasında bu da vardır. Bunu da bir an önce düzeltmekte yarar var veya ilgililerinin dikkatini çekmek lazım.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – O zaman sen kanun teklifi verme. AK PARTİ'yi kapatma teklifi verdin, olmadı.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ne olur, ben şimdi soruya cevap vereyim. Kanun teklifi partilerin kapatılması için verilmez, eksik bilgi Sayın Metiner.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Medyaya yansıdı, ben biliyorum. Medyayı bilirim de medyaya yansıyan her haber doğru değilmiş.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Siz araştıran ve okuyan aydın bir insansınız. Ben öyle diye düşünüyorum ama böyle düşünüyorsanız da ne olur ben...

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Demek ki medyaya yansıyan her haber doğru değilmiş. Ben size bunu demek için...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ben diktatör, otoriter...

MEHMET METİNER (Adıyaman) – ...ama sen anlamadın.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bak, diktatör, otoriter bir eğilime doğru gittiği için bu Anayasa'nın 68 /4, Siyasi Partiler Kanunu 93'e aykırı olduğu için Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına kapanması hususunda işlem...

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Aynen, çok iyi yaptı.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Siz bizim kapatılmamız için mi başvurduunuz?

MEHMET METİNER (Adıyaman) – İnsan Hakları Komisyonu üyesi olarak size çok yakışıyor.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Konuyu dağıtmayın yani eksik bilgilerle...

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Siz bizim kapatılmamız mı istiyorsunuz?

MEHMET METİNER (Adıyaman) – İnsan Hakları Komisyonu üyesi olarak çok yakışıyor bu size.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Lütfen konuyu dağıtmayın.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Derhâl istifa etmelisiniz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Konuyu dağıtmayın.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Sizi istifaya çağırdım.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bakın, Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Devam edin Mahmut Bey.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Şimdi, geliyoruz Apaydın Kampı'yla ilgili. Değerli arkadaşlar, şimdi, yurt dışında Suriye'den gelenler, tabii bir zulüm korkusu nedeniyle, ölüm korkusu nedeniyle işkence, zalimane korkusu nedeniyle gelmiştir.

BAŞKAN – Bir şey söyleyeceğim, bir dakika. Çok uzadı, ister ara verdim isterse konuyu toparlayın, oylayalım.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bitiyor, bitiyor.

BAŞKAN – O zaman toparlayın, şey yapalım.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yani bu tür zalimane davranışlara karşı kucak açmak, insani ve gerçekten yapımıza uygun olan bir davranış. Buna kimsenin, hiçbir siyasi partinin karşı çıktığı yok. Bir sefer bunda hemfikir olalım.

Şimdi, burada sorun şu -gelen Suriyelilerle ilgili yani rapor mu kabul edersiniz, bir partinin görüşü mü kabul edersiniz, nasıl kabul ederseniz edin- burada:

1) Pasaportlu gelen kaç kişi var? Çünkü girişlerin, gayet rahat... Cenevre Sözleşmesi diyor ki ve aynı zamanda bizim 2006 ve 1997 tarihli İçişleri Bakanlığının genelgesi diyor ki: "Yurt dışından gelenler sınır kapımıza gelinceye kadar Dışişleri Bakanı bu konuda söz sahibidir. Ancak ülkemizin sınırları içerisine girerken, siz, tabii o telaşla gelenlere "Pasaportunuz var mı, geçin; pasaportunuz yok, kalın." şeklinde bir şey yapamazsınız. Güvenlikli kamp yeri ayarlama, tedbiri, güvenliği sağlama, mevzuatımız İçişleri Bakanlığına bu konuda yetkiyi vermiş. İçişleri Bakanlığı da bu yetkiyi kendi güvenlik dairesinde valilere veriyor, valilerin bu işi düzenlemesi lazım. Bir sefer hukukun adını bu şekilde doğru koymak lazım. Bu raporda bu şekilde bir açıklama yok.

2) Gelen insanlarla ilgili ne yapılması lazım o kampa yerleştirdikten sonra? Kimler pasaportlu, kimler pasaportsuz ve bu ayrımla birlikte yani kimlik kontrolü, kimlik kontrolü olmayan insanlar olabilir. Bunların hepsi insani nedenlerden dolayı kabul edilmiştir ancak parmak izlerinin de alınması lazım.

BAŞKAN – Alınıyor.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Tabii, bunu, Bakanlık anlamında kamuoyunda bunu duyuyoruz ancak raporda kısmen dercedilmiş ama bu konu aydınlığa kavuşturulmamış durumda.

Şimdi, bu şekilde olaya baktığımızda...

BAŞKAN – Mahmut Bey, orada var aslında o.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Okumamış demek ki o sayfaların hepsini.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Aynı zamanda... Ne olur bir laf atmayı bıraksan Mehmet Bey?

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Mahmut, seni sevdiğim için laf atıyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ama ben de konuyu bu sefer şey yapıyorum.

Değerli arkadaşlar, şimdi...

İHSAN ŞENER (Ordu) – Mevzuat belli, oradaki insanların görevlerini denetlemek üzere gitmedi Komisyon.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – İhsan Bey, biz, İnsan Hakları Komisyonu hukuka aykırılıkları tespit etme komisyonu aynı zamanda. Yani doğru düzgün işleyiş ne, aykırılıklar ne? Şimdi, bu şekilde gelen askerî kamp, sivil kamp, peki aynı zamanda hem bizim 1941 tarihli ve bizim düzenlemiş olduğumuz askerî kişilerle ilgili kanunumuz var, aynı zamanda Cenevre Sözleşmesi var, aynı zamanda 97 tarihli İçişleri Bakanlığı genelgesi var, aynı zamanda 2006 var yani Dışişleri Bakanlığı bu işin neresinde? Sadece ve sadece, Dışişleri Bakanı sınırımıza gelinceye kadar işin orasında söz sahibi. Ondan sonrası, Dışişleri Bakanının, aslında bununla uzaktan yakından ilgisi yok. Bundan sonraki çalışmaların muhatabına ne olur İçişleri Bakanını alırsanız, doğru ve yerinde bir iş yapmış olursunuz.

Şimdi, bu düzenlemeler, bu pozitif düzenlemeler bize şunu emrediyor, diyor ki: “Gelenler bir seferde kaç asker?” Evet, raporda belirtilmiş ancak bu sivil mi geldi, resmî kıyafetle mi geldi, silahlı mı geldi? (Gülüşmeler)

Hiç gülmeyin arkadaşlar...

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Allah senin iyiliğini versin. O bu mu verdiği yanıt?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Mevzuat açık ve net.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Botlu mu, botsuz mu?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ve netice itibarıyla siz bu silahları aldınız. Yasa diyor ki, mevzuat, sözleşme: “Siz gelen bunları bir sefer resmî kıyafetten arındırmış olacaksınız. İki: Kıyafetlerini bir yerde muhafaza edeceksiniz. Üç: Silahları kayıt altına alacaksınız.”

Ya, arkadaşlar, peki, sizin bu raporunuzda gelen silahları kişilerin silahlı nerede kayıtlı ve nerede muhafaza ediliyor?

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Gelmeden önce gömmüşler!

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Seri numaraları ve netice itibarıyla...

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Her an girip çıktıkları için alıp kullanıyorlar, tekrar gömüyorlar!

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Metiner, ben hepinizi saygıyla dinledim, hepinize laf yetiştirmedim ama sen herkese laf yetiştiriyorsun.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Nasıl çevirdin ama hakikaten ya!

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Özür dilerim, yani laf yetiştirme için görevlendirdiysen saygı duyacağız.

BAŞKAN – Mahmut Bey, devam edin.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, siz Metiner’i kolluyorsunuz orada.

BAŞKAN – Yok yok...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Şimdi Metiner bu konuda haksızlık... Herkese sanki laf yetiştirmekle görevli. Ama lütfen, lütfen...

Yani, bu anlamda bununla ilgili açıklayıcı net bilgilerin de olması gerektiğini hem uluslararası sözleşmeler emrediyor, imzalamamış olduğumuz, hem de İçişleri Bakanlığının genelgesi bu şekilde.

Yani, bu anlamda, tabii bunun yansımaları raporda kısmen var. Yalnız tabii oraya Komisyon gitmedi, inşallah bundan sonra, Komisyon oraya da gider mi, gitmez mi... Akçakale’yle ilgili... Akçakale’ye bomba düştüğünde sığacı sığacına o gece oradaydık. Halkımız şunu istiyor: “Evet, biz kucığımızı açıyoruz ama devletimiz mülteciye, sığınmacıya gösterdiği şefkati Akçakaleli vatandaş olarak bana da bir gösterebilir.” diyor. Niçin? Çünkü orada, Akçakale’de -gideninizi var mı, bileniniz var mı bilemem ama- tamamen bir sınır.

Sayın Başkan, sayın üyeler; orada kaymakamlık diyor ki: “Biz sizin güvenliğinize ancak şöyle yapabiliriz, o üç sıra evler tahliye etsinler, aylık 400 lira kira yardımında bulunalım. Buradan göç edin.” Vatandaş da diyor ki: “Siz burada, Akçakale’de nasıl mültecilere kamp yeri verdiniz, kamp verdiniz, biz sizden 400 lira da istemiyoruz, insani olarak aynı şekilde, koşullarda bize de kamp verin ve aynı koşullarla bize de üç öğün yemek verin. Yani, mültecilere sağlık, su içme, ne haklar varsa bize de... Biz 400 lira

istemiyoruz çünkü buradan göç ettiğimiz zaman biz nereye sığınacağız, ne iş yapacağız, nasıl geçineceğiz?" Bu şekilde de vatandaşlarımız gerçekten...

Şu akla gelmesin, bunun manası başka yere taşınmasın, insani nedenlerden dolayı mültecilere yardım etmeyelim, şunu yapmayalım demiyorum, hatta ben daha ötesine gidiyorum, eksik yapıyoruz. Eksikleri de söyleyeceğim şimdi. Yani, vatandaşlarımıza da bu imkânı da sağlayalım.

Şimdi, bir, oradaki mültecilerin aile...

BAŞKAN – Toparlayalım, gerçekten arkadaşlar çok yorulular.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Gidebilirler, yemek de yiyebilirler.

Dinliyorum ben yani sabırla dinledim, siz de sabırla dinleyin.

BAŞKAN – Dinliyoruz, dinliyoruz.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – “Tahammül mülkünü yıktın, Hulagu Han mısın kâfir.”

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Tahammül yoksa gidersen Metiner.

Şimdi, değerli arkadaşlar, burada mültecilerin hakları neler var? Mültecilerin hakları, aile hayat hakkı buralarda tam sağlanıyor mu? Kısmen sağlanıyor, tam sağlanmıyor.

İki: Eğitim-öğretim hakkı sağlanmıyor. Bizim vatandaşlarımızın da Akçakale’de o da sağlanmıyor.

Yani, bizim burada devlet olarak hiçbir mazeret üretme hakkımız yok arkadaşlar. Yani, biz bu eleştirileri söylerken veya bu eksikleri söylerken teşekkür etmeniz lazım.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyoruz gerçekten. Hakikaten bunu takdir için söylüyorum, yani konuya siz eğildiniz, teşekkür ediyorum gerçekten.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – İki de birde lafı kesiyorsunuz ama.

BAŞKAN – Siz polemik yaptınız.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Konunun başından itibaren siz izin vermiyorsunuz ki.

Sağlık ve sosyal yardımlaşmayla ilgili raporda diyor ki... Efendim, sizler ne olur, bu komisyon içerisine hukukçu bir arkadaş alın. Sosyal Güvenlik Kanunu’nun 60’ncı maddesi açık ve net, kimlerin hastanelerden parasız yararlanabileceğine ilişkin. Bir: On sekiz yaşındaki bütün çocuklar, babası çalışsın veya çalışmasın...

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Sağlık var ama kampların içinde Mahmut Bey.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yok kısmen var, yani orada var ve kısmen, onu söylüyorum.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Sakarya...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ben şu anda Sakarya değil, ben şu anda Apaydın Kampını konuşuyorum arkadaşlarım.

BAŞKAN – Sağlık ocağı var orada, içinde.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Sahra hastanesi kurulmuş.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Gelelim ikametgâh özgürlüğü anlamında şunu ayırmak lazım: İkametgâh özgürlüğü açısından pasaportsuz olanlara biz “Dışarıda gidin, ev kiralayın, filan yere gidin.” dememiz değerli arkadaşlar... Sayın Nevzat Bey bahsetti “Biz uluslararası... Kendi iç hukukumuz var, biz bu hukuka tabiyiz.” Doğru. Ben, pasaportu olmayan ve ikametgâh tezkeresi verilmeyen gelen yabancılara biz “Gidin, ev kiralayın veya gelişigüzel dolaşın...” Ve, bir belge imzalatarak sorumluluk kendisine ait olmak üzere izin de veremeyiz. İstisnası -bakın istinası- şu var: Bir ikametgâh tezkeresi verilecek veya ikametgâh tezkeresi verilmemişse, pasaportla gelmişse pasaportla ilgili olarak da, Amerika’da, Almanya’da, İngiltere’de, Rusya’da, Yunanistan’da, Kıbrıs’ta nasıl, yani hangi ülkede pasaportla geliyorsa, hangi koşullara sahipse orada da pasaportla gelen Suriyeli aynı koşullara, aynı hakka sahip tabii ki, kimsenin buna karşı çıktığı bir hadise yok.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Vermeyin deme hakkı yok değil mi hiç kimsenin?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ama, şimdi sorun şu: Şimdi, bakın, uluslararası hukuka egemen olan ilkeler var. Nedir bu ülkeler? Devletlerin egemenliği ilkesi, iyi komşuluk ilkesi ve diğer ilkeler var. O da nedir? İşte, devletlerarası ilişkileri kuvvete başvurma yasağı, uluslararası yargıya başvurmadan iç yargı yolları tüketilmeden kuvvete başvurma yasağı, bu tür ilkeler var. Bu ilkelerden esasen bizi ilgilendiren husus, iyi komşuluk ilkesi. Biz burada Suriye’yle ilgili, yani ilk önce ben Türkiye Cumhuriyeti devletinin menfaatini, çıkarını düşünmek zorundayım ve bunu da düşünürken iyi komşuluk ilişkileri içerisinde de ilişkilerimizi sürdürmemiz gerekiyor. Bu da

nedir? Bir devletin ülkesinden, başka bir devlete karşı şiddete yönelik faaliyetlere izin verilmemesi ve bu gibi hareketlere müsamaha edilmemesi ilkesi çerçevesi içerisinde bu eleştirilerimizin tamamına...

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Bu Baas rejimi nasıl olacak?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – O sizin kendi fikriniz.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Yıllar yılı yaptı bunu, 80'li yıllardan beri böyle.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Burada Baas rejimi dediğiniz olayda, anayasasında şu yazar -bilmeyebilirsiniz Sayın Metiner Bey- efendim, Suriye'nin Anayasası'nda "Devletin dinî İslam'dır." yazar, "Yasama faaliyetlerinin hepsi İslam fihhına göre hareket etmesi gerekir." diye yazar. Yani, netice itibarıyla, orası, geçmişte tüm baktığımız zaman...

BAŞKAN – Mahmut Bey, toparlayalım.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bitiriyorum. Konumuzla mecburen beni oraya getirdiniz. Sizin sorunuz üzerine oraya beni getirdiniz.

Arap ülkelerinin hiçbirisi kendi özgür iradesiyle kurulan ülkeler değil değerli arkadaşlar. Bunların hepsi Osmanlı döneminin birer şehriyken, iliyken İngiltere'nin, Fransa'nın baskılarıyla orada Arap ülkeleri... Gayet rahat, Suriye'nin kuruluşu 1946 zaten, bağımsızlığını kazanması vesairesi. E, ne oldu? Geldi, 1990 yılına kadar Rusya endeksli destekleniyordu, ondan sonra Amerika'yla ve İsrail'le sürekli yalpalanma hâlinde bugünkü, yine gayret, çaba o dönemde, yani Arap ülkeleri sevdasında... Bir de yine Suriye'nin bir olayı var "Ben Arap Birliğinin temsilcisi olacağım Mısır'la birlikte." Tüm tarihî olayları biliyorsunuz zaten.

BAŞKAN – Onu biliyoruz, biliyoruz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yani, netice itibarıyla ne oldu o günden bugüne? Nasıl o dönemde Suriye şekillendi, İngiltere, Fransa ve bugün de yine Amerika'nın, İngiltere'nin, Fransa'nın, yani emperyalist güçlerin şekillendirilmesiyle bu aşama gelinecek. Buradaki bizim arzumuz, temennimiz, siz siyasal iktidarın milletvekilleri, biz piyon olmayalım, biz taşeronluk yapmayalım. Yani bizde Anadolu'da bir söz var "Komşunun komşunun külüne ihtiyacı var." Hedefimiz, burada iyi komşuluk ilişkileri ama netice itibarıyla, tabii ki buradaki eylem tasvip edilecek bir eylem değil ama bunları da hep birlikte, inşallah, eğer siz yani tahammül gösterirseniz, fikirlerimize ihtiyacınız, yani bu izinleri verebilirseniz aslında sorun çözülebilir ama sadece -bunu söylerken bir eleştiri anlamında söylüyorum, hakaret anlamında söylemeyi- "Biz biliriz, bizden başka kimse bilmez." mantığı yanlış olur.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Bunu hep sen söylüyorsun: "Hiçbir şey bilmiyorsunuz, her şeyi ben biliyorum."

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yok, öyle bir şey iddiasında değilim, hepimizin fikrine, bilgisine ihtiyacım var, öğrenmeye ihtiyacım var. Yani öğrenmekten çekinmiyorum, korkmuyorum, yüzleşmek istiyorum öğrenmek gerçekleriyle.

Sayın Başkan, bakın, sizden hassaten istirham ediyorum, konunun başında dedim, bu kişisel bir hadise değil. Yani, personele, vesaireye arkadaşlara ne olur talimat verelim. Burada Komisyon üyesi arkadaşlarımız var, ya bir karar istiyorsa, bir belge istiyorsa -var veya yok- fotokopisini vermesinin mahzuru bence olmaması lazım. Yani, bizi bu kadar... Ne sizi germemize ne kendimizin gerilmesine ne ihtiyaç var?

BAŞKAN – Hangi evrak verilmedi Mahmut Bey? Yapmayın gözünüzü seveyim ya!

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Özür dilerim, bakın, buyurun ben size fotokopi...

BAŞKAN – Yapmayın bunları, sanki burada gizli bir şey yapılmış gibi konuşuyorsunuz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bakın, ben biliyorsunuz belgeyle konuşan bir arkadaşınızım. Kime, hangi arkadaşına vereceksem, buyurun.

BAŞKAN – İzleme raporlarını istiyorsunuz...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yani, hangi sini alacaksınız alın Sayın Metiner, buyurun.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Verin.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yani, belgeyle istiyorum ve eksik vermişsiniz Bilgi Edinme Üst Kuruluna dedim. Bunlar inanın ağırımıza gidiyor, hoş bir şey değil değerli arkadaşlarım.

BAŞKAN – Tamam, eksikse neyi eksik vermiş Mahmut Bey? Elimizde olanı vermişiz zaten, olmayan neyi vereceğiz yani?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – O zaman, bakın, şunu deseniz...

BAŞKAN – Ne diyeceğiz?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – İzninizle, bakın, izninizle... Şunu deseniz bana anlarım: "Bizim elimizdeki belgelerin başka da kararı yok."

BAŞKAN – Bunlar işte.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ama cümlede o geçmiyor Üstadım.

BAŞKAN – Ne yapacağım ben sana, olmayan belgeyi ben sana mı vereceğim?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bakın, hukukçusunuz, ben de hukukçuyum. Biz ne yazarız? Yazdığımız cümleyi açık, net deriz ki...

BAŞKAN – Kendimizi burada şey yapacağımız yani.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Anladım ama bak, yok işte.

Yani, bakın, birlikte çalışıyoruz, mesai arkadaşınız burada.

BAŞKAN – Bakın, siz izleme raporlarını istiyorsunuz, arkadaşına talimat veriyorum, adamlar bir saatte size çıkartıyorlar.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Dün için... Pardon, dün değil, bir önceki gün ben o olay için arkadaşlarıma söyledim, sizin talimat verdiğini söyledi, ben onun için teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Her zaman böyle oluyor.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ama her zaman değil.

BAŞKAN – Hayır efendim, olur mu ya!

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bakın, efendim, bu hoş bir hadise değil, yani benim sizden ricam bu konularla eğer ilgilenirsek iyi olur.

Teşekkür ediyorum.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, bir cümleyle...

BAŞKAN – Bitirdim, hakikaten...

LEVENT GÖK (Ankara) – Bir şey okuyacağım, haber geldiği için okuyacağım.

BAŞKAN – Haberi şey yapmayalım, açmayalım. Bakın, arkadaşlarımız da var, bence toparlayalım bu işi.

LEVENT GÖK (Ankara) – Bir dakika, rica ediyorum...

BAŞKAN – Yok, yeni bir polemige mahal vermeyelim.

LEVENT GÖK (Ankara) – Bir cümle bir haber geldi, onu bildireceğim, özellikle Metiner...

BAŞKAN – Ama, bak, polemik oluyor işte şimdi.

LEVENT GÖK (Ankara) – Hayır, Şamil Tayyar'ın bir açıklaması bakın şimdi önüme geldi, bilmiyorum size de geldi mi? Şamil Tayyar açıklama yapmış, ne diyorsunuz? Türkiye'nin savaş için tüm hazırlıklarını tamamladığını ifade eden Tayyar "Şam'a üç saatte gireriz." demiş. Yani, böyle bir açıklamayı yapmış.

BAŞKAN – Aman ya, onu mu tartışacağız?

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Kişisel fikri, ne diyeceğiz?

BAŞKAN – Ülker Hanım, buyurun.

ÜLKER GÜZEL (Ankara) – Değerli arkadaşlarım, müsaade ederseniz...

Türkiye gerçekten komşularıyla her zaman iyi komşuluk ilişkileri içinde olmuştur ve ülkemiz esas komşuluk politikası değil, bütün dünya ülkeleriyle de bu ilkeleri, bu düşünceleri, bu uygulamayı yürütmeyi prensip edinmiştir.

Ben size sadece yaşadığım bir ufak hatırayı anlatmak istiyorum veya yaşadığım bir olayı. Bürokratlığım sırasında Suriye'yle ekonomik ve ticari ilişkilerimizi geliştirmek için serbest ticaret anlaşması imzalama çalışmaları yaptık ve ben bu çalışmaları yapan komisyonun başkanı olarak tam 2005'ten itibaren -belki daha önce de başladı, 2004'lerde- bu komisyon başkanlığını Suriye'nin en üst düzey bürokratlarıyla yürüttüm. Birbirimize son derece destek olduk ve çok çeşitli iş adamlarıyla, çok geniş toplumlarda ve Esad'ın da katıldığı, bizim Başbakanımızın da katıldığı toplantıları yaşadım. Ayrıca, bu toplantılarda ve bizim özel olarak yaptığımız çalışmalarda bütün hedefimiz Suriye'nin ekonomik ve ticari yönden kalkınmasını sağlamaktı.

Yaptığımız anlaşmayla hem tarım ürünlerinde hem sanayi ürünlerinde Suriye'yi desteklemek prensibimizi ve hatta öyle noktalara geldik ki, Suriye'yle Halep'le Gaziantep arasında sınırı bile kaldıralım, hatta Akçakale kapısının açılmasını ben önerdim. Gittim, Akçakale'yi arkadaşlarımla, heyetimle birlikte ziyaret ettim, Suriyeliler de katıldılar ve oradaki sınırın açıldığı takdirde ne şekilde çalışabileceğini bizler tespit ettik ve o kadar yakın çalıştık ki Suriyeli dostlarımızla, oranın ekonomisinin kalkınması bizim için büyük bir güçtü. Neden biliyor musunuz? Kardeşlerimiz var bizim orada. Şam'a gittiğim zaman gördüğüm o Osmanlı çarşılarını,

Şam' da gördüğüm eserleri, hanları, hamamları, Halep' te gördüğüm o ortamı asla unutamıyorum. Ben bunları, o han, hamam ve çarşıları gezerken bizim bir Türk heyeti olarak geldiğimizi gördüklerinde halkın bize gösterdiği sempatiyi ve sevgiyi unutamam.

Şam bir zamanlar bizim eyaletimizde, Osmanlının en büyük eyaletiydi, İpek Yolu'nun en önemli durak noktalarındandı. Şimdi, burada yıllar yılı, tarih boyu gelmiş kardeşlerimizin bulunduğu insanlar... Geçen gün gerçekten MHP Başkan Yardımcımızın yapmış olduğu açıklama beni yüreğimden etkiledi, çok güzel bir konuşmaydı, takdirle dinledim. Kardeşlerimiz var bizim orada, akrabaları var, bunu anlattılar.

Şimdi, bir zamanlar ekonominin kalkınması için bizden her türlü desteği alan ve bizim her türlü desteği verdiğimiz bu ülke, kendi iç karışıklıklarıyla bu noktaya gelmiş olabilir. Uluslararası alanda tarihte her ülkenin kendi şartlarıyla ilgili birtakım siyasi açmazları olabilir ama Suriye bizim için, halkı olarak son derece kıymetli bir ülkedir. Bizim daima bu ülkeye ve halkına destek çıkmamız gerekir. Türkiye'nin bakış açısı böyledir ve biz bu açıdan bu desteği böyle değerlendirdiğimize inanıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Hocam, çok teşekkür ederiz.

Evet, topladık konuyu. Bir cümleyle bitireceğim, ondan sonra oylamaya geçeceğim.

Mahmut Bey' in Sakarya raporundaki bazı konular var, sağlık, eğitim vesaire gibi dediği konular, Sakarya' dakilerin statüsü farklı, bunlar serbest ikametgâha tabi mültecilerdir ve bunların hakikaten işte eğitimden tutun da farklı birçok hakları vardır. Edirne' deki, İstanbul' dakiler ise, bunların statüsü farklı, bunlar geri gönderme merkezlerinde kalan geçici insanlar. Onlar oradan hemen ikametgâh belgesi vesaire alıyorsa farklı bir statüye geçiyorlar. O bakımdan böyle farklı bir değerlendirme var.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Çok uzun bekliyorlar orada Başkanım.

BAŞKAN – Evet, daha kısa bekletilbilirler.

Avukatla ilgili de bu raporumuzda var. Yine, çocuklarla ilgili de bir bölüm var, yani çocukların Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının çocuk hizmetleri vesairesine yerleştirilmesi gerektiği burada var.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Özürlüler meselesi, özürlüler meselesi yok.

BAŞKAN – Dolayısıyla, birçok konuyu bu raporlar ele almış ama sizin eleştirileriniz de çok değerliydi, bunları da kayda geçtik.

Elbette bu göçmenler, hakikaten arkadaşlar, bakın, bir insanı dramla ülkemize geliyorlar, kimisinin ayağında giyecek ayakkabı yok. Bunlara sahip çıkmak hepimizin görevi. Komisyonumuzun da bakın öteden beri hiçbir zaman kapattığı bir alt komisyon var, göçmenlerle ilgili alt komisyon. Yani, çok değerli bir şey yapıyoruz, yani ta Edirne' dekilerin de sorununa eğiliyoruz, Hatay' dakine de, İzmir' dekine de. Bence yaptığımız şey çok kıymetli bir şey, o bakımdan ben bu çalışmalara katkı veren üyelerimize, uzmanlarımıza teşekkür ediyorum.

Şimdi, gündemi...

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Mersin) – Başkan, gündeme geçmeden önce benim talebimi...

BAŞKAN – Sizin talebinizi yarın ele alacağız.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Mersin) – O zaman gündeme yazalım.

BAŞKAN – Yarın gündeme bir teklifle vereceğiz hep birlikte, yarın alacağız.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, bir de bizim cezaevleri alt komisyon üyemiz yok, Malik Bey İdare Amiri olunca boşaldı orası. Biz Mahmut Bey' i öneriyoruz.

BAŞKAN – O zaman her ikisini de yarınki toplantıda halledelim.

Üye seçimiyle alakalı bir gündem tespit edelim, orada bir tanesi mülteciler alt komisyonuna girecek. Tabii o zaman şöyle bir açıklama yapayım, bizden bir kişi ilave olması lazım ki sayıyı dengelememiz lazım.

LEVENT GÖK (Ankara) – Neresi?

BAŞKAN – Mülteciler alt komisyonunun sayısını düşük tutmuştuk biliyorsunuz. Yine cezaevi alt komisyonuna da Cumhuriyet Halk Partisi kontenjanından bir isimle alakalı olarak bir gündem oluşturalım. Bunu yarın halledeceğiz inşallah.

Gelim gündemi mize.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Gündem oluşturacaksa o zaman bir ilave, şu Akçakale' yle ilgili arkadaşlarımız bir gitsin, izlesinler, yani orada o vatandaşımız mağdur. Yani şey açısından, yani 400 liralık... Yani "göç eden" diyorlar, 400 lira verdim, bu hoş değil.

CEMAL YILMAZ DEMİR (Samsun) – Göç edin değil de göç ederseniz...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Göç ederseniz... Ama hoş değil.

BAŞKAN – Mahmut Bey, bu konuda zaten mülteciler alt komisyonu oraya da gidebilir, birebir uyuyor bizimle.

Şimdi, değerli arkadaşlar, gündemin 2'nci maddesinin (a) fıkrasında bulunan Sakarya ilinde serbest ikametgâha tabi sığınmacılar hakkındaki inceleme raporunu oylarınıza sunacağım: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Rapor kabul edilmiştir.

(b) fıkrasında bulunan Edirne, İstanbul ve Kırklareli illerinde bulunan geri gönderme merkezleri hakkındaki inceleme raporunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(c) fıkrasında bulunan ülkemize sığınan Suriye vatandaşlarının barındıkları çadır kentler hakkında inceleme raporunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Rapor kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlar, çıkışta hem gündemin oluşmasıyla alakalı imzamız atalım, muhalefet şerhleriniz varsa onu da vereceksiniz, onlar eksik kalmasin, daha sonra arkadaşlarımız sizleri bulmak zorlanıyor.

Gündemde yapılacak başka işlem kalmadığından dolayı toplantıyı kapatıyorum.

Teşekkür ederim arkadaşlar.

Kapanma Saati: 14.22